Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Demografický vývoj v krajských městech ČR

Petr Neuwirth

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav matematiky
Akademický rok: **2009/2010**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Petr NEUWIRTH**
Studijní program:	**B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor:	**Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu:	**Demografický vývoj v krajských městech ČR**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Demografie obecně
3. Územní členění ČR
4. Historie demografického vývoje ČR
5. Analýza demografického vývoje v krajských městech ČR
6. Závěr

Rozsah grafických prací: –

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Český statistický úřad. Demografie: Revue pro výzkum populačního vývoje. Praha: Studio GSW, 2009. 98 s. ISBN 0011-8265.
HAMPL, Martin. Regionální vývoj. Univerzita Karlova: Demo Art, 2001. 328 s. ISBN 80-902686-6-8.
KALIBOVÁ, Květa, PAVLÍK, Zdeněk, VODÁKOVÁ, Alena. Demografie nejen pro demografy. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. 128 s. ISBN 80-85963-43-4.
KUBANOVÁ, Jana. Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi. 2. vyd. Bratislava: STATIS, 2004. 249 s. ISBN 80-85659-37-9.
ROUBÍČEK, Vladimír. Úvod do demografie. Praha: CODEX Bohemia, 1997. 352 s. ISBN 80-85963-43-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Pavla Jindrová**
Ústav matematiky

Datum zadání bakalářské práce: **11. června 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

L.S.

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

doc. RNDr. Bohdan Linda, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 14. července 2009

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 25. 4. 2010

Petr Neuwirth

PODĚKOVÁNÍ:

Touto cestou děkuji své vedoucí bakalářské práce, paní Mgr. Pavle Jindrové, za její odbornou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování této bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá demografických vývojem v krajských městech ČR. V teoretické části jsou pro potřeby bakalářské práce definovány základní pojmy demografie, použitá metoda lineární regrese a územní členění ČR. V praktické části je analyzován demografický vývoj v krajských městech ČR v pěti ukazatelích a to vývoj počtu obyvatel, narozených, zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných ve sledovaném období od roku 1971 do roku 2008. Výsledkem bakalářské práce je zjištění společných tendencí v demografickém vývoji krajských měst ČR a srovnaní demografického vývoji mezi krajskými městy ČR.

KLÍČOVÁ SLOVA

Demografie, krajská města ČR, demografický vývoj, počet obyvatel.

TITLE

Demographic development in regional towns of the Czech Republic

ANNOTATION

Bachelor thesis deals with the demographic development in regional towns of the Czech Republic. In the theoretical part of the thesis are defined the basic concepts of demography, the method linear regression and the region allocation of the Czech republic. In the practical part is analyzed demographic development in regional towns of Czech Republic.in five indicators (the development of population, births, deaths, immigrates and emmigrates) in the period from 1971 to 2008. Result of this work is to identify common trends in demographic development in the regional towns of the Czech Republic and compare demographic development between the regional towns of the Czech Republic.

KEYWORDS

Demography, regional towns, demographic development, population.

OBSAH

1. Úvod 8
2. Teoretická část 9
2.1 Demografie 9
2.2 Teoretické základy regresní analýzy 12
2.3 Územní členění České republiky 13
3. Historický demografický vývoj na území České republiky 15
4. Analýza krajských měst 16
3.1 Praha 16
3.2 České Budějovice 19
3.3 Plzeň 22
3.4 Karlovy Vary 25
3.5 Ústí nad Labem 28
3.6 Liberec 31
3.7 Hradec Králové 34
3.8 Pardubice 37
3.9 Jihlava 40
3.10 Brno 43
3.11 Olomouc 46
3.12 Ostrava 49
3.13 Zlín 52
5. Analýza demografického vývoje 55
5.1 Společné demografické tendence ve vývoji krajských měst 55
5.2 Srovnání mezi krajskými městy 56
5. Závěr 60
6. Použité zdroje 61
7. Seznam příloh, tabulek a grafů 63
8. Přílohy 66

1. ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá demografickým vývojem v krajských městech České republiky. Základní pojem bakalářské práce demografie se dá jednoduše vysvětlit jako věda, která se zabývá především studiem obyvatelstva a charakteristikou změn populace a dále věkem, hustotou, zaměstnáním, osídlením, případně dalšími statistickými demografickými údaji. Znalost demografického prostředí a jeho změny mají pro řadu lidských činností a úsilí důležitý význam. Výsledky demografie jsou využívány zejména v prognózách dalšího sociálně ekonomického vývoje, ať už regionů, států či celého světa, a všude tam, kde je třeba brát v úvahu věk a pohlaví (např. v lékařství, pojišťovnictví, ekonomice, marketingu, místní i státní správě, urbanismu, ekologii atd.). Zjištěné demografické trendy jsou specifické pro jednotlivé státy, jejich územní části i pro jednotlivé obce, proto je nutné zkoumat nejen demografický vývoj celého státu, ale i jeho územních částí.

Po vzniku krajů v roce 2000 v České republice se zvýšila pozornost na vývoj jejich krajských měst v mnohé řadě oblastí. Mezi jednou z důležitých oblastí je sledování právě demografického vývoje v jednotlivých krajských městech, této sledované oblasti se zabývá bakalářská práce. Znalost demografie je významná pro většinu činností a oblastí v jednotlivých krajských městech, dokonce některá rozhodnutí či provozování činností nejde efektivně provádět bez znalostí demografických faktorů.

Cílem bakalářské práce je zjistit a analyzovat, jaký demografický vývoj zaznamenávají jednotlivá krajská města ČR, zjistit jestli má demografický vývoj v krajských městech stejné tendence a také porovnat demografický vývoj mezi jednotlivými krajskými městy. Pro analýzu demografického vývoje krajských měst ve vybraných oblastech jsou využita meziroční data o celkovém počtu obyvatel, narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých v jednotlivých krajských městech a ve sledovaném období v letech 1971 až 2008. Data, z kterých je čerpáno, pocházejí z Českého statistického úřadu. Pro výpočet a znázornění regresní přímky v každém ze sledovaných ukazatelů je využito lineární regrese.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V první teoretické části se zabývám podrobnějším vysvětlení a objasnění pojmu demografie a následně i vysvětlení dalších nepostradatelných pojmů pro vědu demografii i bakalářskou práci. Ve druhé teoretické části definuji územní členění České republiky, rozdělení na kraje a jejich krajská města. Ve třetí teoretické části je popsána použitá metoda pro analýzu demografického vývoje a to lineární regrese.

Praktická část je rozdělena na dvě části, na část zabývajícími se jednotlivými krajskými městy a částí, která analyzuje demografický vývoj mezi krajskými městy ČR. V první praktické části jsou jednotlivá krajská města seřazena v pořadí podle zákona o krajích. Nejprve je každé krajské město před samotnou analýzou demografického vývoje představeno a jsou u něj v tabulce uvedeny základní údaje týkající se demografického vývoje z roku 2008. V další části jsou v grafické podobě znázorněny vývoje ve všech pěti sledovaných demografických ukazatelích včetně jejich regresních přímek. Dále následuje slovní popis demografického vývoje včetně rovnic lineárních regresních přímek a na závěr jsou zmíněny současné trendy ovlivňující demografický vývoj v jednotlivých krajských městech ČR. Ve druhé praktické části je analyzován demografický vývoj mezi krajskými městy. Krajská města jsou porovnána mezi sebou a tím jsou zjišťovány společné tendence v demografickém vývoji krajských měst ČR.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2.1 DEMOGRAFIE

Demografie je slovo řecké původu. Termín demografie poprvé použil A. Guillard v roce 1855, ale s demografií už jsme se setkali v polovině 17. století, kdy byla publikována práce J. Graunta, která se věnuje problémům úmrtnosti, založená na statistickém zpracování lístků o úmrtí ve městě Londýně [8].

Demografie znamená doslova popis obyvatelstva, skládá se ze dvou slov demos což znamená lid či obyvatelstvo a grafein v překladu popisovat. V širším pojetí významu se však demografií rozumí věda o obyvatelstvu neboli populační věda. Demografie se dá jednoduše charakterizovat jako vědní obor, který se zabývá reprodukcí lidských populací čili demografickou reprodukcí [9].

Objektem demografického studia jsou lidské populace, které jsou ovšem objektem studia mnoha vědních oborů. Pro demografii je specifické, že se zaměřuje na proces jejich reprodukce. Při studiu populačního vývoje spolupracuje demografie s geografií obyvatelstva, neboť populační vývoj je výsledkem jak přirozené měny obyvatelstva, tak i migrací (význam migrací je tím větší, čím se jedná o menší územní celky). Změny počtu obyvatel a populační přírůstek jsou tedy základními tématy demografie.

Početní stav obyvatelstva přímo ovlivňují:

- proces porodnosti (narození),
- úmrtnost (úmrtí),
- prostorová mobilita (stěhování).

Obyvatelstvo (populace) jako předmět zkoumání má různé jevové stavy, dochází u něho k pohybu, reprodukci, ke změnám struktury apod. Takže můžeme demografii definovat jako společenskou vědu zkoumající počet, složení, vývoj a zákonitosti struktury a vývoje obyvatelstva. Při vymezení předmětu demografie je důležité pochopit význam termínů populace a obyvatelstvo. Lidská populace je svou podstatou biologickým systémem. Z nepřetržité reprodukce života, kterou lze charakterizovat každý živočišný druh, se však u člověka stává dvojitý vztah, protože člověk reportuje jednak nové jedince plozením a rozením a stará se o zachování druhu, a ve druhém vztahu reprodukuje prací materiální předpoklady svojí existence i celé populace, respektive společnosti. Obyvatelstvo jako předmět zkoumání demografie má svou konkrétní podobu v místě a v čase. Předmětem zkoumání jsou tedy konkrétní populace. Obyvatelstvo se může skládat z různých populací, etnik a také národů. Časové vymezení charakterizuje obyvatelstvo jako historickou kategorii. Prostorové vymezení je dáno administrativními hranicemi zkoumané populace. Při zkoumání obyvatelstva se často neomezujeme na zkoumání obyvatelstva jako souboru jedinců, i když je soubor charakterizován určitým znakem (např. pohlavím, věkem, sociální příslušností apod.), ale všímáme si různých jeho seskupení do menších přirozených nebo umělých kolektivit nebo societ a tyto kolektivity či society činíme předmětem studia nezávisle na evidenčním zkoumání souboru jako souboru jedinců [8].

DEMOGRAFICKÉ UDÁLOSTI

Demografie se ovšem nemůže obejít bez studia podmíněností demografické reprodukce, neboť tím by se zbavila možnosti vysvětlení tohoto procesu. Kritériem toho, které podmínky mají být zkoumány demografií, je jejich váha, kterou působí na demografickou reprodukci. Proto se považují přímo za demografické i takové jevy, respektive události, jako sňatek, rozvod, ovdovění, nemoc, sterilita aj. Ale vlastními demografickými událostmi jsou narození, úmrtí a potrat. Na základě jejich evidence je demografie studuje jako hromadné jevy: nejprve je metodicky upraví do procesů porodnosti, úmrtnosti, sňatečnosti, rozvodovosti, potratovosti, a teprve poté přichází analýza těchto procesů a hledání jejich pravidelností. Demografická analýza se soustřeďuje na poznávání částí jednotlivých procesů a demografická syntéza objasňuje demografickou reprodukci celých populací. Při studiu konkrétní populace se používá metod, které jsou abstraktní a univerzálně použitelné pro kteroukoliv populaci. Některé obecnější metodologické (zejména matematicko-statistické) postupy jsou společné demografii a dalším společenským vědám, ale i specifické demografické techniky jsou často použitelné v jiných oborech, speciálně v sociologii [3].

Demografie tedy hledá na jedné straně obecné pravidelnosti a zákonitosti demografické reprodukce, a na druhé straně jejich specifické projevy u konkrétních populací. Systém pravidelností a zákonitostí je předmětem teoretické demografie, kterou je nutno odlišit od demografické metodologie. Teoretická demografie navazuje na filozofii, demografická metodologie na matematiku a statistiku. Demografie je vlastně historickým oborem, neboť se zabývá populačním vývojem i v minulosti [3].

Reprodukce lidských populací, kterou se zabývá demografie, má svou biologickou a sociální stránku. Teoreticky jsou tyto stránky oddělitelné, prakticky nikoliv. Početní změny populace a vývoj jejích věkových proporcí jsou odvozené od procesů porodnosti a úmrtnosti a ty jsou svázány jak s biologickými možnostmi a hranicemi života, tak s jejich sociálními determinantami, které způsobují pohyby uvnitř biologických hranic, určují míru a formu naplnění biologických možností [8].

DEMOGRAFICKÉ PROCESY

Na pojem demografické události navazují demografické procesy, kde proces znamená, že jedinec prožívá změnu svého stavu, událost pro jedince znamená skutečný přechod z jednoho stavu do druhého, neboli je to uskutečnění procesu. (např. úmrtnost - proces, při kterém jedinec přechází ze stavu "žijící" do stavu "zemřelý"; úmrtí - uskutečnění přechodu ze stavu žijící do stavu zemřelý pro určitého daného jedince)

Každý z demografických procesů se projevuje demografickou událostí:

- porodnost narozením
- úmrtnost úmrtím
- potratovost potratem
- sňatečnost uzavřením manželství
- rozvodovost rozvodem
- migrace stěhováním.

DEMOGRAFICKÉ UKAZATELE

Za demografické ukazatele se považují všechna základní i analytická data, která se vztahují k jednotlivým složkám procesu demografické reprodukce, tj. k úmrtnosti, porodnosti, sňatečnosti, rozvodovosti, nemocnosti a potratovosti.

Základní demografická data získáme z výsledků sčítání lidu, evidence přirozené měny, evidence migrací a z různých výběrových šetření či registrů obyvatelstva. Jsou to např. celkový počet obyvatel, počet zemřelých, narozených, rozvodů, sňatků apod. Tyto absolutní údaje se dávají do vzájemných souvislostí a počítají se poměrná neboli relativní čísla (tzv. analytická data), která se dle způsobu výpočtu označují jako ukazatele, míry, kvocienty a indexy.

Analytická data se dělí na:

- poměrná čísla extenzitní (poměrná čísla struktury) – ukazatele,
- poměrná čísla intenzitní – míry, kvocienty,
- poměrná čísla srovnávací – indexy [4].

DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE POHLAVÍ A VĚKU

Mezi základní demografické struktury obyvatelstva patří struktury obyvatelstva podle pohlaví a věku. Při srovnání jednotlivých populací zjistíme, že při stejném početním stavu populací mohou mít zcela odlišnou věkovou strukturu a zastoupení mužů a žen.

Strukturu obyvatelstva podle pohlaví lze hodnotit ukazatelem maskulinity (uma), který udává podíl mužů v populaci. Z dalších ukazatelů se používá index maskulinity (ima), což je poměr počtu mužů a žen v populaci, vyjádřený obvykle na 100 žen. Obdobně lze konstruovat i ukazatel feminity a index feminity.

Struktura obyvatelstva podle věku je vyjádřena rozdělením celkového počtu obyvatel do jednoletých nebo víceletých (obvykle pětiletých) věkových skupin. Toto členění se prakticky vždy provádí odděleně pro muže a ženy.

Grafické uspořádání věkové struktury zkoumané populace s použitím dvojitého histogramu se nazývá věková pyramida. Na svislou osu se vynáší věk, na vodorovnou osu zastoupení příslušné věkové skupiny buď absolutním počtem nebo v relativních údajích, přepočtených na 1000 obyvatel, resp. 1000 mužů a 1000 žen. Jestliže se místo histogramu použije dvojitého polygonu, nazývá se pak obdobné uspořádání věkové struktury stromem života.

Věková pyramida podává v hrubých rysech demografickou historii populace. Jednotlivé zářezy, resp. vrcholy odrážejí jevy, které ovlivnily úroveň populační reprodukce (tzv. natalitní vlny). Jednou vzniklé nepravidelnosti věkové struktury se v populačním vývoji reprodukují, i když v dalších generacích již ve zmenšené míře.

Z pohledu demografické reprodukce je možno obyvatelstvo rozdělit dle věku na tři základní skupiny:

- dětskou složku (0-14 let),
- reprodukční složku (15 – 49 let),
- postreprodukční složku (obyvatelstvo nad 50 let).

Reprodukční složka představuje zhruba polovinu z celkového početního stavu jednotlivých populací. Dle zastoupení dětské a postreprodukční složky v populaci rozlišujeme tři populační typy, resp. typy věkových struktur:

- progresivní typ,
- stacionární typ,
- regresivní typ.

V progresivním typu v populaci výrazně převažuje dětská složka nad postreprodukční. Populace s tímto typem věkové struktury jsou charakterizovány vysokou úrovní plodnosti, která je však obvykle kompenzována i značnou intenzitou úmrtnosti. Každé zlepšení úmrtnostních poměrů u tohoto populačního typu vede k početnímu růstu populace. Tento typ věkové struktury je obvyklý v rozvojových zemích, v České republice ho najdeme např. u romské populace.

U stacionárního typu je dětská a postreprodukční složka téměř v rovnováze. Tento typ se vytváří při déle trvajícím poklesu hladiny plodnosti až na úroveň, kdy pouze nahrazuje obyvatelstvo v reprodukčním věku. Početní stav populace zůstává v dlouhodobém pohledu konstantní.

U regresivního typu dětská složka nedosahuje zastoupení složky postreprodukční, početně ji nenahrazuje a v dlouhodobém pohledu dochází k snižování početního stavu populace (pokud bereme v úvahu pouze porodnost a úmrtnost a vyloučíme migrace). Tento typ věkové struktury momentálně převažuje v České republice [4].

2.2 TEORETICKÉ ZÁKLADY REGRESNÍ ANALÝZY

Závislost hodnot jedné proměnné na hodnotách druhé proměnné se v matematice vyjadřuje funkčním vztahem y=f(x). V tomto případě dokážeme ze znalosti konkrétní hodnoty x přesně určit, jaké hodnoty nabude proměnná y. Takovéto závislosti říkáme funkční. V praktických úlohách není situace zdaleka tak jednoduchá. Na sledovanou veličinu nepůsobí obvykle jenom jedna náhodná veličina X, ale většinou je jich více. Mnohdy je ani nedokážeme všechny určit a postihnout jejich přesný vztah ke sledované veličině. V takovémto případě není mezi veličinami X a Y funkční závislost, ale přesto se jedná o veličiny závislé. Nemluvíme pak o závislosti funkční, ale o závislosti stochastické.

DEFINICE REGRESNÍ FUNKCE

Nechť X a Y jsou náhodné veličiny. Podmíněnou střední hodnotu $E(Y|x)$, považovanou za funkci proměnné x, budeme nazývat regresní funkcí náhodné veličiny Y vzhledem k X. Regresní funkce vyjadřuje změny podmíněné střední hodnoty jedné náhodné veličiny při změně hodnot druhé náhodné veličiny. Graf regresní funkce nazýváme regresní křivka.

Pomocí regresní funkce můžeme předpovídat, jaké hodnoty nabude jedna náhodná veličina, když známe hodnotu druhé náhodné veličiny. Protože Y je náhodná veličina, nemusí vždy při dané hodnoty x náhodné veličiny X nabýt hodnoty $E(Y|x)$ (hodnoty $E(Y|x)$ zde náhodná proměnná Y nabývá „v průměru“), ale bude nabývat hodnoty rozptýlené okolo ní.

Hlavním úkolem regresní analýzy je zjištění tvaru stochastické závislosti a parametrů regresní funkce. V regresní analýze se budeme zabývat závislostí náhodné veličiny *Y* na veličině *x* (nezávisle proměnné), která nebude náhodná a může být obecně m-rozměrná.

Jednoduchý model lineární regrese

Jednoduchým modelem lineární regrese nazýváme takový lineární model, kdy grafem regresní funkce je přímka. Jednoduchým modelem lineární regrese budeme nazývat model $y = \alpha x + \beta$,

Přímka $y = \alpha x + \beta$ se nazývá regresní přímka, α je její směrnice.

Platí:

$$\beta = \frac{n\sum_{i=1}^{n} x_i \; y_i - \sum_{i=1}^{n} x_i \; \sum_{i=1}^{n} y_i}{n\sum_{i=1}^{n} x^2{}_i - \left(\sum_{i=1}^{n} x_i\right)^2}$$

$$\alpha = \frac{\sum_{i=1}^{n} y_i \; - b\sum_{i=1}^{n} x_i}{n}$$

Index determinace I^2 vyjadřuje podíl části rozptylu k celkovému rozptylu.

Platí:

$$I^2 = \frac{S_t}{S_y}$$

Index determinace určuje, jakou část variability sledovaných hodnot je možné vysvětlit daným modelem. Nabývá hodnot z intervalu <0;1>. V případě lineární regrese a též v angloamerické literatuře se používá název koeficient determinace R^2 [6].

2.3 ÚZEMNÍ ČLENĚNÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Česká republika jako samostatný stát se dál dělí na územní celky. Mezi nejzákladnější dělení ČR se řadí rozdělení na Čechy, Moravu a Slezsko. Dále ČR se dělí na menší územní celky kraje a okresy. ČR se skládá ze 13 krajů a Hlavního města Praha. Kraje v ČR upravuje zákon 129/2000 Sb., Zákon o krajích, podle §1 tohoto zákona se kraj definuje:

- za prvé, jako územní společenství občanů, které má právo na samosprávu,
- za druhé, kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající,
- za třetí, kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje; dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje zřízený podle zákona,
- za čtvrté, kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

O vzniku aktuální krajů se u nás začalo jednat po roce 1989, kdy byly dlouhé diskuse o nutnosti a formě územní samosprávy. Zvítězil názor, že pro ČR je nejvhodnější krajské zřízení s omezenými pravomocemi. Kraje vznikly 1. ledna 2000. Samosprávné kompetence získaly na základě zákona č. 129/2000 Sb. „o krajích“ dne 12. listopadu 2000, kdy proběhly první volby do jejich nově zřízených zastupitelstev. Tyto kraje zhruba kopírují kraje z let 1948 - 1960, zřízené zákonem 280/1948 Sb.

Charakteristickými prvky kraje jsou:

- území,
- soustava orgánů, jimiž jedná a uskutečňuje svou vůli,
- právní subjektivita,
- kraj je veřejnoprávní korporací, může tedy vystupovat v právních vztazích svým jménem, má postavení právnické osoby,
- vlastní hospodaření. Kraj má právo na vlastní majetek a samostatné, hospodaření s tímto majetkem v zákonných mezích [5].

Ústava ČR Hlava sedmá: Územní samospráva; definuje územní členění takto: územní samosprávné celky jsou územní oblasti, které si spravují sami občané v určité nezávislosti na okolí. Základním územním samosprávním celkem je obec. Každá obec je součástí vyššího územního samosprávného celku - kraje. Samosprávná území jsou spravována zastupitelstvem, jehož funkční období je čtyřleté.

Zvláštní postavení v samosprávě ČR má Praha. Na hlavní město Prahu se Zákon o krajích nevztahuje. Praze přiznává postavení a pravomoci obce a zároveň kraje zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění.

Tabulka č. 1 - Přehled krajů a jejich sídel kraje (krajských měst) v číslovém pořadí podle zákona (vlastní zpracování dle zákona č. 129/2000 Sb. O krajích)

Pořadové číslo	Název kraje	Sídlo kraje (krajské město)
1.	hlavní město Praha	Praha
2.	Středočeský kraj	Praha
3.	Jihočeský kraj	České Budějovice
4.	Plzeňský kraj	Plzeň
5.	Karlovarský kraj	Karlovy Vary
6.	Ústecký kraj	Ústí nad Labem
7.	Liberecký kraj	Liberec
8.	Královéhradecký kraj	Hradec Králové
9.	Pardubický kraj	Pardubice
10.	Vysočina	Jihlava
11.	Jihomoravský kraj	Brno
12.	Olomoucký kraj	Olomouc
13.	Moravskoslezský kraj	Ostrava
14.	Zlínský kraj	Zlín

3. HISTORICKÝ DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Podle historických pramenů začali lidé osidlovat území ČR v době stěhování národů a to v letech 400 až cca 568, kdy jsme se na našem území setkali s hunským vpádem pod Attilovým vedením, přišlo sem nové obyvatelstvo z Podunají. Z těchto dob samozřejmě nevíme, kolik bylo na našem území obyvatel, s konkrétními čísly se setkáme až v pozdějších obdobích. Počátkem 9. století vznikl na území jižní Moravy a v severozápadního Slovenska první slovanský stát ve střední Evropě Velkomoravská říše. Roku 973 došlo ke zřízení biskupství, čímž byl učiněn další krok k ustavení státnosti.

Od roku 1000 už se setkáváme s určitými odhady počtu obyvatel, ale o nějakém přesném sčítání lidu nemůžeme ještě hovořit. V roce 1000 žilo na našem území podle odhadu kolem 1 milionu obyvatel.

Vzniklé České knížectví se roku 1198 stalo královstvím a od roku 1000 do roku 1200 se počet obyvatel nezvyšoval, pořád kolísal kolem hranice 1 milionu. Ve 2. polovině 12. století a především ve 13. století proběhly zásadní hospodářské a společenské změny, které stály u přerodu z raně středověkého ve vrcholně středověký stát. Zintenzivnila se kolonizace dosud neosídlených oblastí. Během 13. století také vznikla první alokovaná města. Zásadním způsobem se také mění struktura venkovského osídlení. Na základě těchto událostí se počet obyvatel zvýšil na hodnotu kolem 2 milionů.

Dalším vývoj českého národa byl poznamenán vládou Karla IV., husitskou dobou a vládou Jiřího z Poděbrad. V těchto letech se počet obyvatel pohyboval pořád kolem 2 milionů, ale v rámci různých válek, stěhování a dalších příčin, pořád kolísal.

Velký vzestup počtu obyvatel nastal po konci třicetileté války po roce 1648, v době války obyvatel poměrně dost ubylo, ale ihned po válce nastal velký růst počtu obyvatel.

V 18. století za vlády Marie Terezie a Josefa II. začal počet obyvatel razantně stoupat. V roce 1800 na území naší země žilo už 5 milionů obyvatel.

V následujícím století se počet obyvatel zvýšil ještě o 4,5 milionu, v tomto století byl zaznamenán největší nárůst počtu obyvatel v naší zemi. Důležitým zvratem bylo České národní obrození, což je proces, který probíhal v rakouské monarchii zhruba od poslední třetiny 18. století do roku 1848. Důležitým faktorem v revolučním roce 1848 bylo také, že definitivně byla zrušena robota, ale také v 19. století dochází k všeobecnému rozvoji vzdělání, kultury a české literatury.

V důsledku porážky v první světové válce (1914–1918) se Rakousko - Uhersko rozpadlo a začalo se formovat Československo, válka znamenala pokles obyvatel o zhruba 280 000. Po I. světové válce se naše populace začala znovu rozrůstat a dosáhla rekordní velikosti. Zatím největší počet obyvatel na našem území byl zaznamenán v roce 1940, kdy na našem území žilo 11 159 539 obyvatel. Vlivem II. světové války klesl počet obyvatel na 8 765 230, tento stav byl zaznamenán v roce 1947. V dalších letech se opět počet obyvatel na našem území postupně zvětšoval a hranici 10 milionů překročil v roce 1975. Počet obyvatel od roku 1975 většinou rostl, až se dostal na současnou hodnotu, kdy Česká republika měla k 30. červnu 2009 10 489 183 obyvatel. (zpracováno dle Pekar Josef, 1991)

4. ANALÝZA KRAJSKÝCH MĚST

3.1 PRAHA

Praha je hlavní a současně největší město České republiky s počtem obyvatel 1 233 211. Praha je krajským městem Středočeského kraje a leží ve středních Čechách.

Na území dnešní Prahy sídlila v historii řada nejrůznějších kmenů, ale až Slované v 6. století začali osidlovat pražskou kotlinu. Základy Pražského hradu byly položeny na začátku 10. století. Po první světové válce se Praha stala hlavním městem Československa a od roku 1993 je hlavním městem České republiky.

Historické centrum města s panoramatem Pražského hradu je zapsáno v seznamu UNESCO. Na území Prahy je celkem 37 národních kulturních památek, mezi ně patří kostely a kaple (např. Katedrále sv. Víta), paláce (např. Valdštejnský palác), kláštery (např. Strahovský klášter), stavby určené pro vzdělání a kulturu (Karolinum, Národní divadlo, Národní muzeum atd.) a ostatní stavby (např. Karlův most, Staroměstská radnice, Obecní dům atd.).

V Praze se nachází řada prestižních vysokých škol, mezi nejznámější patří Karlova univerzita, České vysoké učení technické, Vysoká škola ekonomická, Policejní akademie, Česká zemědělská univerzita, Vysoká škola chemicko-technologická.

Hlavní město Praha patří tradičně k nejdůležitějším hospodářským centrům České republiky. Vedle filmového průmyslu a turistiky, se zde nachází i mnoho závodů zpracovatelského průmyslu. Mezi odvětví s největším objemem výroby se řadí: produkce potravin (Ferrero, Emco, Nestlé, RED BULL, Unilever, VITANA, Farm Frites, Crocodille), produkce elektrických a optických přístrojů (Energizer Czech, ČKD group, GM electric, Carl Zeiss spol) a polygrafie (Grafoservis, Svoboda press)

V Praze sídlí většina hlavních státních i zahraničních institucí, sídlo zde mají Poslanecká sněmovna, Senát, ministerstva, Úřad prezidenta, velvyslanectví mnoha světových zemí, Česká národní banka, Český telekomunikační úřad, Energetický regulační úřad, Nejvyšší kontrolní úřad, Finanční ředitelství a další.

Praha má zastoupení ve většině českých nejvyšších sportovních soutěží. Tomu odpovídá i velké množství kvalitních sportovních zařízení. Mezi nejznámější pražské sportovní kluby patří Dukla (atletika), Sparta (fotbal i hokej), Slavia (fotbal i hokej), Bohemians (fotbal), USK (basketbal).

Tabulka č. 2 - Základní údaje o Praze z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		1 233 211	Průměrná mzda	27 931 Kč
Věkové složení	0 - 14	150 109	Registrovaná míra nezaměstnanosti	2,14%
	15 - 64	887 943	Počet kulturních zařízení	128
	65 +	195 159	Počet sportovních zařízení	490
Počet mužů		597 999	Počet základních škol	194
Počet žen		635 212	Počet středních škol	205
Průměrný věk		41,6	Počet podnikatelských subjektů	471 138

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V PRAZE V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 1 – 5 vlastní zpracování dle přílohy č. 1)

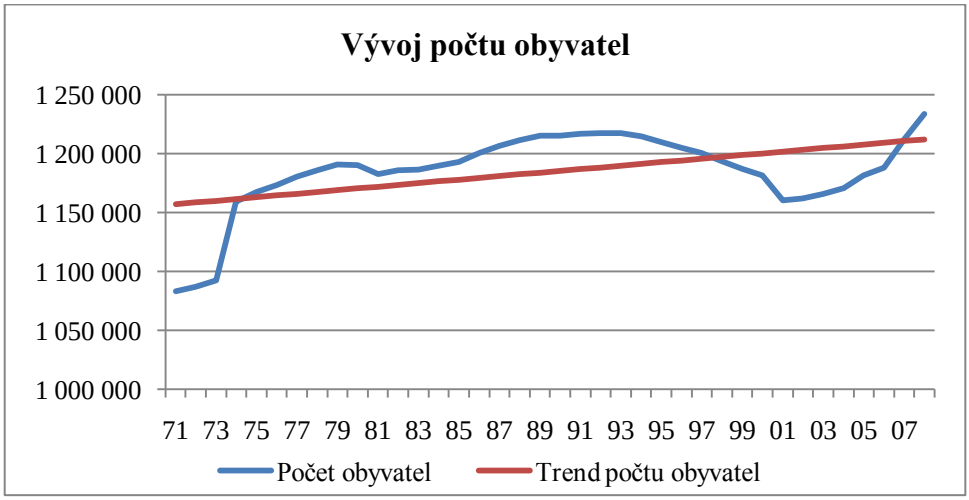

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvatel v Praze

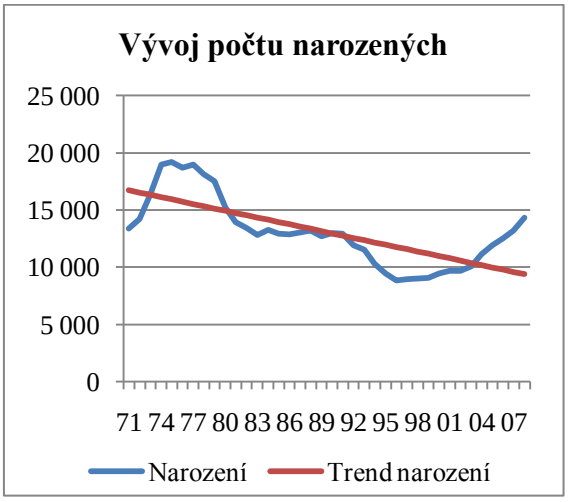

Graf č. 2 - Vývoj počtu narozených v Praze

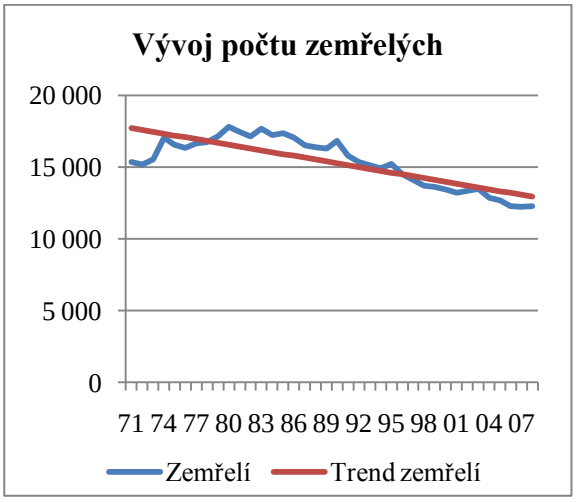

Graf č. 3 - Vývoj počtu zemřelých v Praze

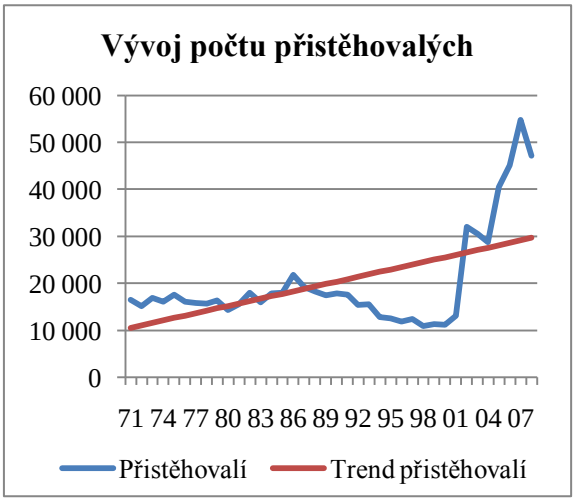

Graf č. 4 - Vývoj počtu přistěhovalých v Praze

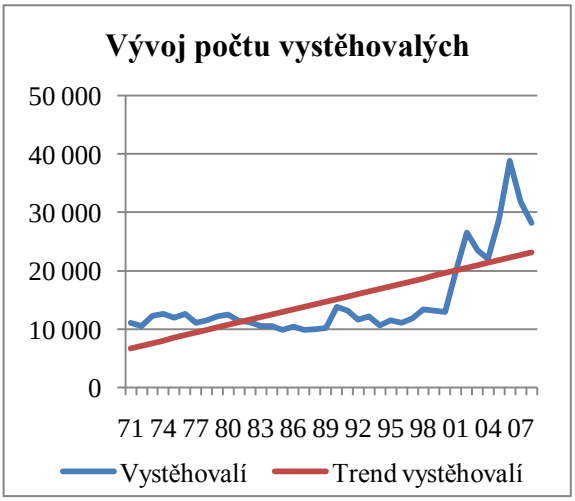

Graf č. 5 - Vývoj počtu vystěhovalých v Praze

Analýza demografického vývoje v Praze

V Praze počet obyvatel od začátku sledovaného období rostl vysokým tempem. Počet obyvatel rostl až do roku 1994, kdy počet obyvatel začal klesat, ale ke konci sledovaného období počet obyvatel opět rostl. Dokonce v roce 2008 v Praze zatím žilo nejvíc obyvatel z celé její historie a to 1 233 211 obyvatel. Tomuto vývoji odpovídá rostoucí regresní přímka vývoje počtu obyvatel tvaru

$$y = 1489{,}8\,x + 1155394{,}9.$$

Na růst počtu obyvatel má hlavní vliv vysoký počet přistěhovalých, který výrazně převyšuje vystěhovalé. Naopak počet narozených byl po většinu období nižší než počet zemřelých.

Počet narozených na začátku sledovaného období vzrostl, ale po zbytek období se vývoj počtu narozených snižoval. Tomuto vývoji odpovídá regresní přímka vývoje počtu narozených tvaru

$$y = -197{,}9\,x + 16915{,}4.$$

Vývoj počtu zemřelých má obdobný průběh jako vývoj narozených, ale pohybuje se ve vyšších hodnotách. Regresní přímka vývoje počtu zemřelých má tvar

$$y = -129{,}3\,x + 17839{,}3.$$

Vývoj počtu přistěhovaných se výrazně začal měnit až v posledních deseti letech sledovaného období, kdy počet přistěhovalých výrazně vzrostl. Sklon regresní přímky je nejvíc ovlivněn tímto nárůstem a regresní přímka vývoje počtu přistěhovalých má tvar

$$y = 516{,}5\,x + 10013{,}3.$$

Vývoj počtu vystěhovalých se také výrazně měnil až ke konci sledovaného období, kdy se počet vystěhovaných každoročně zvyšoval. Regresní přímka vývoje počtu vystěhovaných má tvar

$$y = 443{,}3\,x + 6269{,}9.$$

V Praze se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 153 313, tedy o 14,2 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Praze

Pro současný demografický vývoj v Praze je charakteristické, že růst počtu obyvatel od roku 2001 pokračuje především vlivem zahraniční migrace, průměrný věk se zvyšuje jen mírně v porovnání s ostatními krajskými městy, výrazně se snižuje dětská složka populace a naopak velmi znatelně narůstá počet obyvatel ve středním věku, podíl obyvatel ve středním věku na celkovém obyvatelstvu je nejvyšší ze všech krajských měst. Vývoj počtu sňatků se v posledních letech drží zhruba ve stejných hodnotách a také počet rozvodů se každoročně výrazně neliší. V posledních letech roste každoročně počet živě narozených dětí a počet potratů se každoročně snižuje. Průměrná hrubá měsíční mzda v Praze je dlouhodobě nejvyšší, avšak cca 2/3 zaměstnanců pobírá mzdu nižší než je průměr a v posledních letech období byla poptávka a nabídka pracovních míst vyrovnaná. Mezi ekonomicky aktivními je víc starších osob než v průměrně v ČR, ekonomicky aktivních mužů je 1,3 krát více než žen. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.2 ČESKÉ BUDĚJOVICE

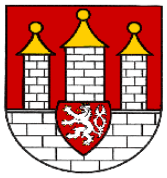

České Budějovice jsou krajským městem Jihočeského kraje. Nachází se v jižních Čechách ve vzdálenosti 125 km od Prahy.

České Budějovice byly založeny českým králem Přemyslem Otakarem II. v roce 1265. Jméno města bylo odvozeno ze staré osady s názvem Budivojovice. V průběhu několika století výslovnost a transkripce jména se mírně měnily (v jihočeském nářečí se říká Buděj(i)ce), přídomek České se začal objevovat v průběhu husitských válek. Na začátku 20. století nastal výrazný vzestup Českých Budějovic, když se sem přemístila správa kraje z Písku a z Tábora.

Během svého vývoje České Budějovice se staly hospodářskou i kulturní metropolí jižních Čech. Nachází se zde mnoho cenných historických památek, které tvoří městskou památkovou rezervaci v historickém centru města. Mezi nejznámější památky patří Piaristické náměstí, přilehlý Dominikánský klášter s kostelem Obětování Panny Marie, náměstí Přemysla Otakara II. se Samsonovou kašnou a radnicí, Černá věž, katedrála svatého Mikuláše. Ve městě se dále nachází řada muzeí např. Jihočeské muzeum, Muzeum koněspřežky, Jihočeské motocyklové muzeum, Budvar muzeum České Budějovice a Muzeum energetiky.

V Českých Budějovicích působí 3 vysoké školy a to Jihočeská univerzita s osmi fakultami (Ekonomická, Rybářství a ochrany vod, Filozofická, Pedagogická, Přírodovědecká, Teologická, Zdravotně sociální, Zemědělská), Vysoká škola evropských a regionálních studií a Vysoká škola technická a ekonomická.

Dokončení stavby koněspřežní železnice z 19. století, která spojila České Budějovice a Linec, pomohlo k rozvoji obchodu a průmyslu. Zdejší významné továrny vznikaly právě v této době a některé fungují až dodnes. Mezi nejznámější podniky patří

- Hardtmuth (továrna na výrobu forem pro odlévání kovů a zpracování pryže, vstřikovacích forem pro technické výlisky a lisovacích nástrojů a přípravků),
- Budvar a Samson (známé pivovary),
- MOTOR JIKOV (výroba součástí automobilů, strojů a zařízení zemědělské mechanizace),
- SINOP (výroba prům. chlazení, klimatizace, chladicího zařízení a nápojové techniky).

Nejoblíbenějšími sporty v Českých Budějovicích jsou lední hokej, volejbal a fotbal. Budějovické kluby v těchto sportech hrají na nejvyšší celostátní úrovni.

Tabulka č. 3 - Základní údaje o Českých Budějovicích z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		94 936	Průměrná mzda	19 865 Kč
Věkové složení	0 - 14	12 406	Registrovaná míra nezaměstnanosti	2,6 %
	15 - 64	67 625	Počet kulturních zařízení	9
	65 +	14 905	Počet sportovních zařízení	193
Počet mužů		45 770	Počet základních škol	16
Počet žen		49 166	Počet středních škol	26
Průměrný věk		41,2	Počet podnikatelských subjektů	25 377

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH V LETECH 1971 AŽ 2008 (grafy č. 6 – 10 vlastní zpracování dle přílohy č. 2)

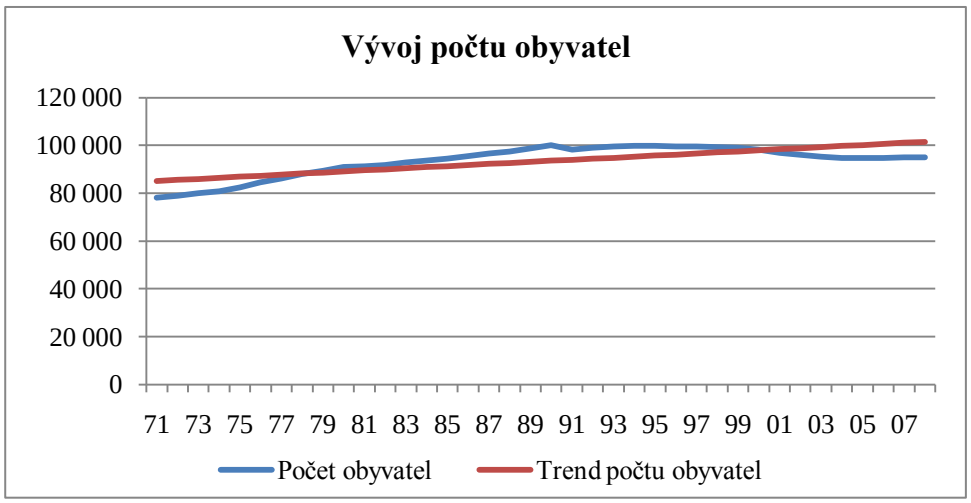

Graf č. 6 – Vývoj počtu obyvatel v Českých Budějovicích

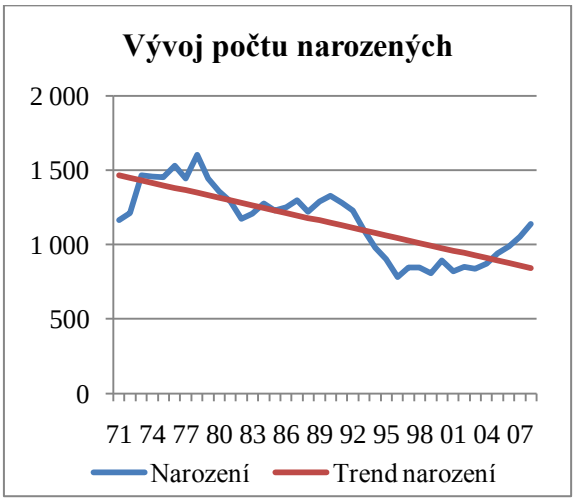

Graf č. 7 – Vývoj počtu narozených v Českých Budějovicích

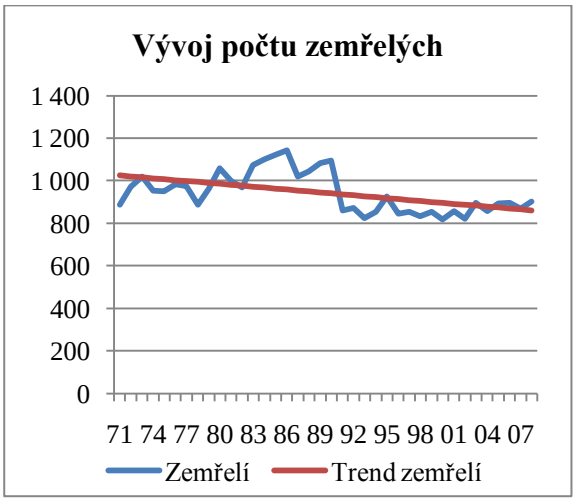

Graf č. 8 – Vývoj počtu zemřelých v Českých Budějovicích

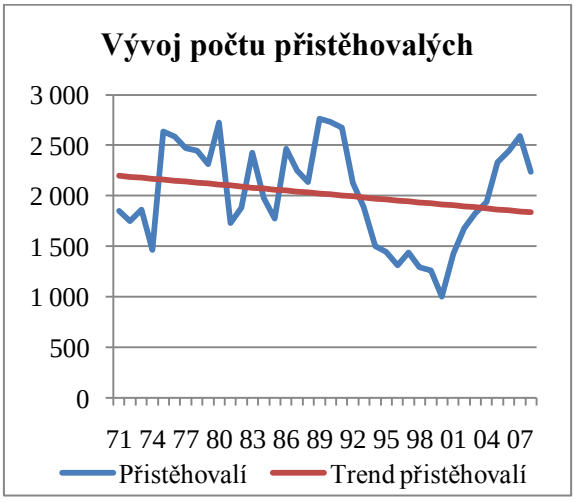

Graf č. 9 – Vývoj počtu přistěhovalých v Českých Budějovicích

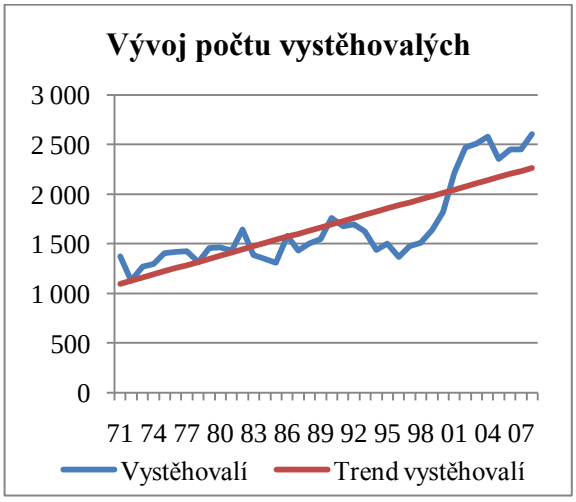

Graf č. 10 – Vývoj počtu vystěhovalých v Českých Budějovicích

Analýza demografického vývoje v Českých Budějovicích

V Českých Budějovicích od počátku sledovaného období počet obyvatel dlouhodobě rostl, kdy v roce 1990 se poprvé a zatím naposled dostal nad stotisícovou hranici. Po období růstu následovalo deset let, kdy se počet obyvatel měnil poměrně málo a až v roce 2000 začal počet obyvatel postupně pomalu klesat. I přes tento pokles regresní křivka tvaru

$$y = 441{,}9\,x + 84680{,}6$$

roste. Tento nárůst počtu obyvatel je způsobem jak přirozenou reprodukcí, kdy počet narozených skoro každý rok převyšoval počet zemřelých. Ještě výrazněji k růstu počtu obyvatel přispěla migrace, až v poslední čtvrtině sledovaného období se počet přistěhovalých a vystěhovalých vyrovnával.

Vývoj počtu narozených po celé sledované období klesá, tomuto vývoji odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -16{,}9\,x + 1482{,}2.$$

Vývoj počtu zemřelých za sledované období se výrazně neodchyluje od své regresní přímky tvaru

$$y = -4{,}5\,x + 1029{,}5.$$

Migrační přírůstek za celé sledovaného období činil 20 864 obyvatel. Vývoj počtu přistěhovalých obyvatel se během sledovaného období výrazně měnil oběma směry, ale regresní přímka tvaru

$$y = -9{,}8\,x + 2208{,}7$$

nám ukazuje pokles.

Vývoj počtu vystěhovaných naopak od začátku sledovaného období neustále roste, tomuto vývoji odpovídá jeho regresní přímka tvaru

$$y = 31{,}6\,x + 1063{,}3.$$

V Českých Budějovicích se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 17 579, tedy o 22,7 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Českých Budějovicích

Pro současný demografický vývoj v Českých Budějovicích je charakteristické, že dlouhodobě klesá počet sňatků a zvyšuje se podíl dětí narozených mimo manželství, dále klesá podíl obyvatel do 14 let a značně narůstá podíl osob starších 65 let, tomu také odpovídá pokles žáků mateřských a základních škol a v oblasti sociálního zabezpečení se nejvýznamněji rozšiřují počty i kapacity domů s pečovatelskou službou. Zvyšuje se podíl domácností jednotlivců a neúplných rodin se závislými dětmi. V Českých Budějovicích se v posledních letech stále snižuje počet potratů. Počet sňatků i rozvodů v posledních letech sledovaného se příliš nemění. Podíl dětí a osob do 64 let je pod průměrem ostatních krajských měst. Kvalita bydlení se postupně zvyšuje, roste technické vybavení bytového fondu. Průměrná hrubá měsíční mzda zaostává za republikovým průměrem, ale procento nezaměstnaných osob je druhé nejnižší. V Českých Budějovicích se setkáváme s poměrně nízkou kriminalitou. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.3 PLZEŇ

Plzeň je krajským městem Plzeňského kraje. Plzeň leží v západní části Čech a je vzdálená přibližně 85 kilometrů od Prahy.

První zmínky o Plzni (původní název Starém Plzenci) pocházejí z roku 976, kdy u tohoto přemyslovského hradiště kníže Boleslav II. Porazil vojsko německého krále Oty II. Samotné město bylo založeno v roce 1295 českým králem Václavem II. Rychlý ekonomický rozvoj umožnila výhodná geografická poloha mezi Prahou a zemskými hranicemi.

Na přelomu 19. A 20. Století byly dokončeny stavby veřejných budov, např. městské divadlo, muzeum, Měšťanská beseda. Z architektury je známý soubor 18 domů vyzdobených sgrafity podle návrhů Mikoláše Alše. Nejvýznamnější památka města je gotický chrám sv. Bartoloměje, který se nachází v historickém jádru města. Chrám byl založen roku 1292 a s věží vysokou 102 metrů je nejvyšší v Čechách. K tradicím plzeňského kulturního prostředí patří činnost Divadla J. K. Tyla.

Vysoké školství zastupuje v Plzni Západočeská univerzita s osmi fakultami (Aplikovaných věd, Ekonomická, Elektrotechnická, Filozofická, Pedagogická, Právnická, Strojní a Zdravotních studií).

Plzeň je známá jako průmyslové a pivovarnické město. V továrních halách firmy Škoda se vyrábějí dopravní prostředky a průmyslové stroje. V Plzni mají sídlo podniky:

- Škoda holding (výroba nízkopodlažních tramvají, elektrických lokomotiv, metra, příměstských vlakových jednotek, trolejbusů),
- Pilsner Urquell a Gambrinus (světově známá piva s dlouhou tradicí)
- SINCOLOR (výroba barvy pro průmysl, pigmentových past, lepidel a tmelů),
- DAIHO (výroba a prodej plastových výlisků pro všechna průmyslová odvětví).

V Plzni se hraje nejvyšší fotbalová (FC Victoria Plzeň), hokejová soutěž (HC Plzeň 1929) i házenkářská soutěž (TJ Lokomotiva Plzeň).

Tabulka č. 4 – Základní údaje o Plzni z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		169 273	Průměrná mzda	21 387 Kč
Věkové složení	0 – 14	21 121	Registrovaná míra nezaměstnanosti	3,6 %
	15 – 64	119 816	Počet kulturních zařízení	17
	65 +	28 339	Počet sportovních zařízení	82
Počet mužů		82 118	Počet základních škol	26
Počet žen		87 155	Počet středních škol	33
Průměrný věk		41,8	Počet podnikatelských subjektů	44 333

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V PLZNI V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 11 – 15 vlastní zpracování dle přílohy č. 3)

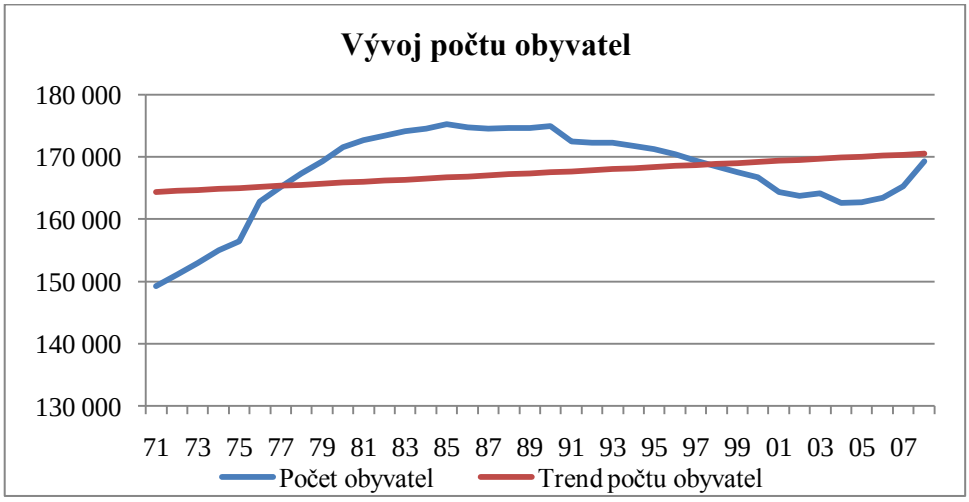

Graf č. 11 - Vývoj počtu obyvatel v Plzni

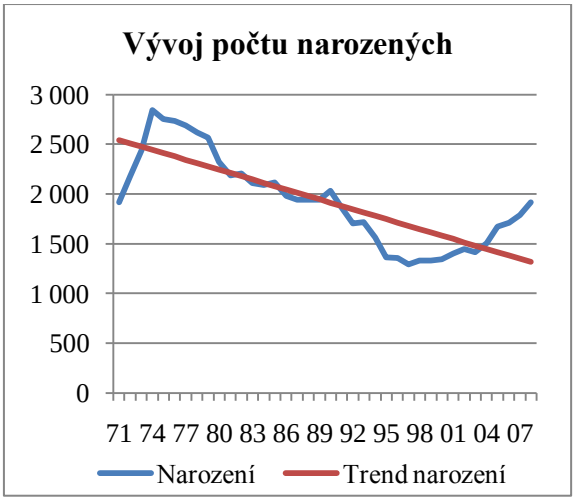

Graf č. 12 - Vývoj počtu narozených v Plzni

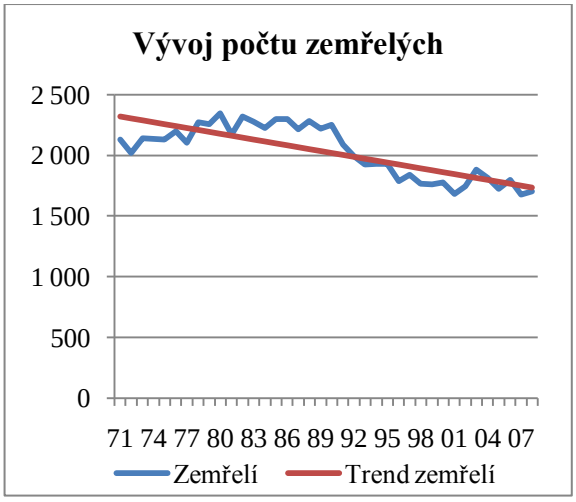

Graf č. 13 - Vývoj počtu zemřelých v Plzni

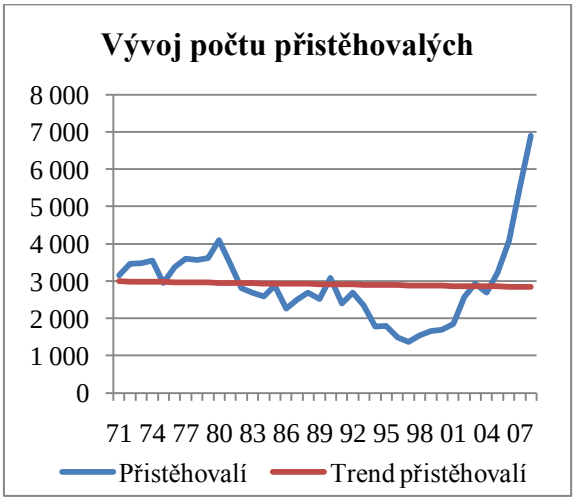

Graf č. 14 - Vývoj počtu přistěhovalých v Plzni

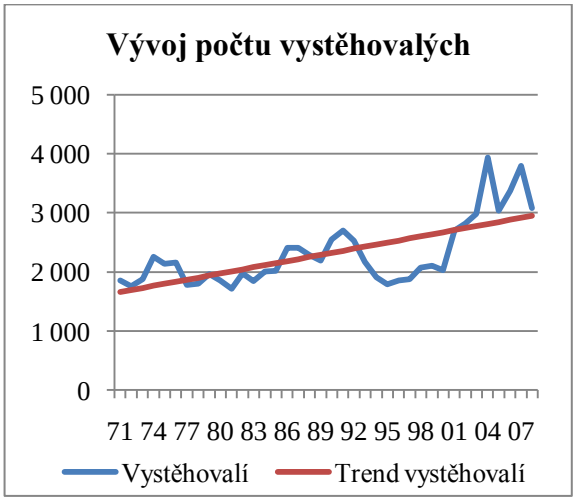

Graf č. 15 - Vývoj počtu vystěhovalých v Plzni

Analýza demografického vývoje v Plzni

Počet obyvatel v Plzni od začátku sledovaného období vzrostl během 14 let o 25 000. Tento vysoký nárůst byl způsoben vysokým počtem přistěhovalých. Ve druhé polovině sledovaného období počet obyvatel klesal a až na konci období počet mírně vzrostl. Kvůli vysokému počátečnímu nárůstu regresní přímka tvaru

$$y = 34{,}9\,x + 1625{,}7$$

roste.

Počáteční vysoké hodnoty u počtu narozených neměly značný vliv na rostoucím stavu obyvatel, protože jen mírně převyšovaly počty zemřelých. Postupně během sledovaného období počet narozených klesal a tomu odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -33{,}2\,x + 2577{,}5.$$

Počet zemřelých osob se v první polovině sledovaného období výrazně neměnil a v druhé polovině počet zemřelých klesal, tento vývoj koresponduje s regresní přímkou tvaru

$$y = -15{,}8\,x + 2337{,}4.$$

Počet přistěhovalých osob dosahoval nejvyšších hodnot na začátku a na konci sledovaného období, ale celkově zaznamenáváme pokles během celého sledovaného období, kterému odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -4\,x + 2993{,}8.$$

U vývoje počtu vystěhovalých zaznamenáváme nejnižší hodnoty na počátku sledovaného období a nejvyšší hodnoty na konci období. Tomuto vývoji odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = 34{,}9\,x + 1625{,}7.$$

V Plzni se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 21 135, tedy o 14,3 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Plzni

Pro současný demografický vývoj v Plzni je charakteristické, že průměrný věk se zvyšuje v souladu s celostátní tendencí, je zde nižší podíl počtu rodinných domácností s dětmi a narůstá počet domácností jednotlivců a zaznamenáváme nízký podíl domácností pod hranicí životního minima. V podílu věkového složení dětí do 14 let v Plzni tato kategorie zabírá třetí nejnižší podíl ve srovnání s krajskými městy a tomu odpovídá i osmý nejvyšší průměrný věk. V Plzni nezaznamenáváme jednoznačnou tendenci ve vývoji počtu sňatků a rozvodů, tyto počty se každoročně mění. V posledních letech se zvyšuje počet živě narozených dětí, ale počet potratů zůstává zhruba na stejné úrovni. Roste počet zmodernizovaných bytových domů. Míra nezaměstnanosti je relativně nízká nachází se pod celorepublikovým průměrem a je třetí nejnižší ve srovnání se všemi krajskými městy. Průměrná hrubá mzda roste s celorepublikovým průměrem a je druhá nejvyšší mezi krajskými městy. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.4 KARLOVY VARY

Karlovy Vary jsou krajským městem Karlovarského kraje. Karlovy Vary leží v západní části Čech a přibližně 115 km od Prahy.

Město založil ve 14. století Karel IV., který nechal vystavět Karlovy Vary podle pověsti následně po náhodném objevení termálních pramenů jeho loveckou družinou. V 17. století čelily Karlovy Vary útrapám spojených s třicetiletou válkou. A i nadále město po dobu své existence muselo čelit mnoha živelným i válečným pohromám, ale vždy se rychle vyrovnalo s následky těchto katastrof a dále mohlo pokračovat v lázeňském, architektonickém a kulturním rozvoji.

Karlovy Vary jsou významným lázeňským střediskem se známým sklářským a potravinářským průmyslem. Karlovarská lázeňská terapie obsahuje mnoho ozdravných procedur. K léčbě se užívají jak staletími prověřené termální koupele a pitné kúry, tak i moderní metody. V Karlových Varech se nachází řada kolonád, které slouží hostům při užívání lázeňských terapií.

V Karlových Varech sídlí Vysoká škola Karlovy Vary. Na této škole posluchači studují obory týkající se právní specializace.

Karlovy Vary jsou známy nejen lázeňstvím a populární akcemi, ale také po celém světě jsou známé karlovarské značky jako:

- Moser (ruční výroba užitkového, umělecky zušlechtěného křišťálu),
- Thun (největší český výrobce porcelánu, vyrábí užitkový, hotelový a limitované série ozdobného porcelánu),
- Becherovka (tradiční český alkoholický nápoj, vyroben 100% přírodním způsobem),
- Mattoni, Aquila, Magnesia (karlovarské minerální vody),
- svou prestiž si ve světě získaly i lázeňské oplatky.

Pořádá se zde mnoho koncertů moderní, vážné i folkové hudby, divadelních představení apod. Ze sportu jsou to například dostihy, golfové turnaje, závod světového poháru ve sjezdu divoké vody, triatlon. Jednou z nejoblíbenějších společenských událostí je Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary.

Tabulka č. 5 - Základní údaje o Karlových Varech z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		51 549	Průměrná mzda	18 173 Kč
Věkové složení	0 - 14	6 109	Registrovaná míra nezaměstnanosti	7,6 %
	15 - 64	36 661	Počet kulturních zařízení	12
	65 +	8 689	Počet sportovních zařízení	37
Počet mužů		24 606	Počet základních škol	10
Počet žen		26 943	Počet středních škol	16
Průměrný věk		42,7	Počet podnikatelských subjektů	15 619

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V KARLOVÝCH VARECH V LETECH 1971 AŽ 2008 (grafy č. 16 – 20 vlastní zpracování dle přílohy č. 4)

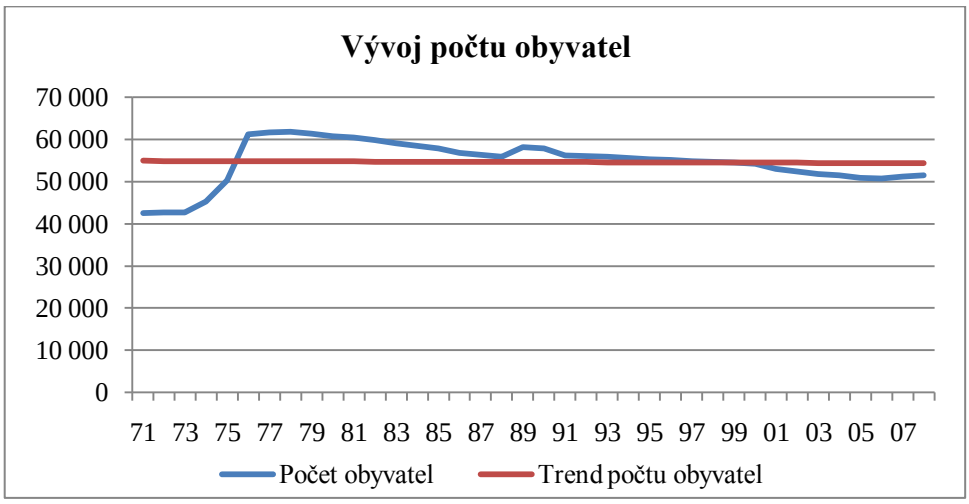

Graf č. 16 - Vývoj počtu obyvatel v Karlových Varech

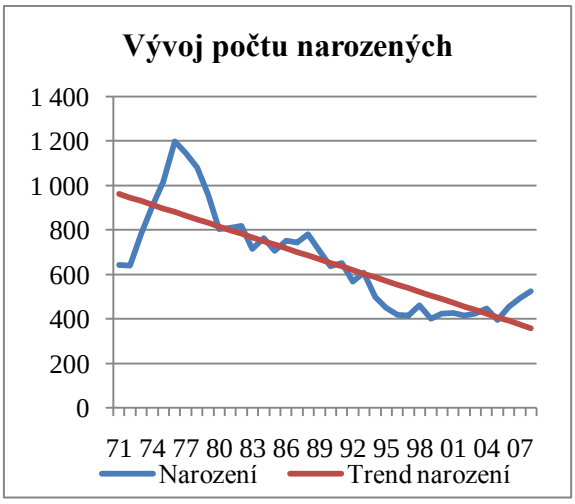

Graf č. 17 - Vývoj počtu narozených v Karlových Varech

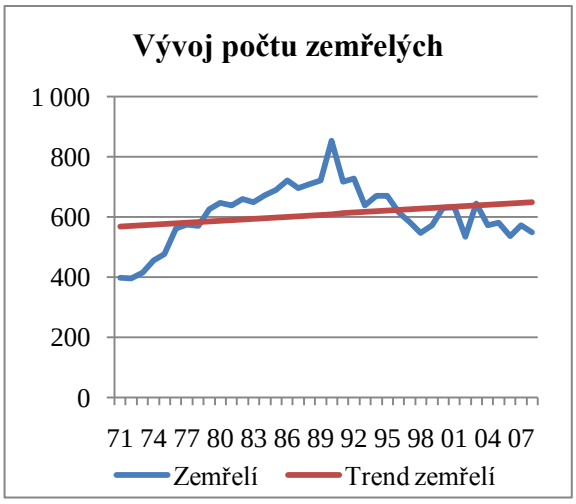

Graf č. 18 - Vývoj počtu zemřelých v Karlových Varech

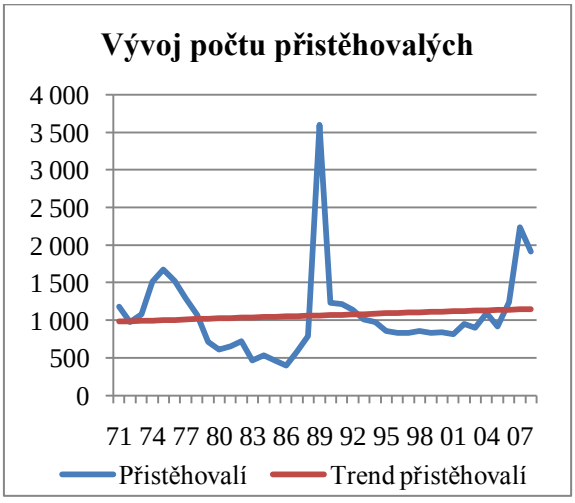

Graf č. 19 - Vývoj počtu přistěhovalých v Karlových Varech

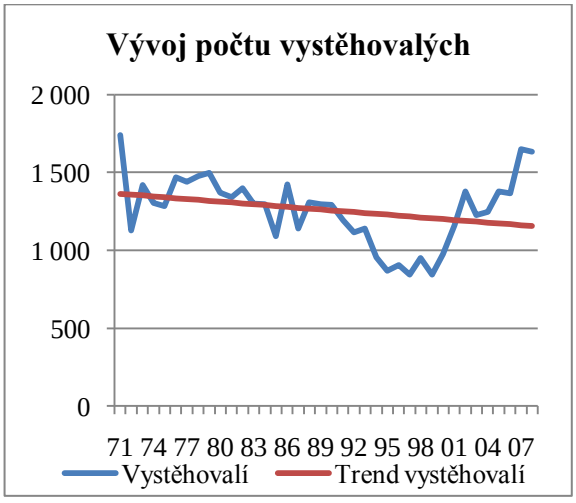

Graf č. 20 - Vývoj počtu vystěhovalých v Karlových Varech

Analýza demografického vývoje v Karlových Varech

Počáteční vysoký nárůst počtu obyvatel v Karlových Varech vydržel pouze na začátku sledovaného období, pak ale nastal zlom a počet obyvatel až do konce sledovaného období klesal. Regresní přímka díky nárůstu z počátku období jen mírně klesá a má tvar

$$y = -14{,}8\,x + 54901.$$

Vývoj ze začátku sledovaného období je ovlivněn narůstající porodností a relativně nízkým počtem zemřelých. Postupné snižování obyvatel je připsáno snižujícím se počtem narozených dětí a narůstajícím počtem vystěhovalých.

Vývoj počtu narozených dětí byl ze začátku sledovaného období rostoucí. Tento vývoj trval pouze do roku 1976 a pak nastal až do konce sledovaného období pokles. Tomuto vývoji odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -16{,}3\,x + 978{,}4.$$

Počet zemřelých v první polovině sledovaného období rostl, ale od druhé poloviny sledovaného období meziroční počet zemřelých klesal. Růst, ale převýšil pokles, proto regresní křivka mírně roste a má tvar

$$y = 2{,}2\,x + 564{,}9.$$

U vývoje počtu přistěhovalých zaznamenáváme razantní změnu v roce 1989, kdy se meziroční počet přistěhovaných zvýšil čtyřnásobně oproti předchozímu roku, ale dále se vývoj vrátil na svoji potencionální úroveň. Regresní přímka za sledované období má tvar

$$y = 4{,}5\,x + 979{,}2.$$

U vývoje počtu vystěhovalých zaznamenáváme nejvyšší hodnoty na začátku a konci sledovaného období. Ale po celé sledované období vývoj počtu vystěhovalých klesal s regresní přímkou tvaru

$$y = -14{,}8\,x + 1398{,}5.$$

V Karlových Varech se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 8 675, tedy o 20,2 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Karlových Varech

Pro současný demografický vývoj v Karlových Varech je charakteristický vysoký počet svobodných občanů, kdy v posledních letech zaznamenáváme snižující se počet sňatků, ale naopak počet rozvodů každoročně stoupá. V souvislosti s vysokým počtem rozvodů zde zaznamenáváme absolutně nejkratší délku trvání rozvedených manželství. V Karlových Varech zaznamenáváme vysoký počet narozených dětí mimo manželství a především vysoký podíl cizinců. Počet potratů se postupně mírně snižuje a počet živě narozených se každoročně zvyšuje. Ve věkové struktuře dosahuje úplně nejmenšího podílu věková skupina dětí do 14 let ze všech krajských měst, proto také v Karlových Varech je průměrný věk ze všech krajských měst nejvyšší. Poměr mezi muži a ženy je třetí nejvyrovnanější ze všech krajských měst. Ve výstavbě je zde nízký podíl rodinných domů. Míra ekonomické aktivity je vysoká, ale průměrná mzda je nejnižší ze všech krajských měst, tempo snižování nezaměstnanosti je rychlejší proti republikovému průměru, ale i tak míra nezaměstnanosti dosahuje vyšších hodnot. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.5 ÚSTÍ NAD LABEM

Ústí nad Labem je krajským městem Ústeckého kraje. Ústí nad Labem se nachází v severozápadních Čechách a leží ve vzdálenosti přibližně 70 kilometrů od Prahy.

První písemný doklad o Ústí nad Labem pochází z roku 1056 nebo 1057. V roce 1249 za vlády Václava I. se Ústí nad Labem stalo jedním z prvních královských měst na našem území. Významná změna v životě města nastal po roce 1989, kdy se zastavila výstavba panelových sídlišť a také se začalo usilovat o transformaci těžkého průmyslu na lehký, ekologizaci průmyslové činnosti a utlumení těžby hnědého uhlí.

Mezi nejznámější stavební památku patří hrad Střekov (upravená hradní zřícenina), který tvoří výraznou dominantu na jihu města nad pravým břehem Labe na 100 m vysoké znělcové skále. V letech 1923 – 1936 byla pod hradem na řece Labi postavena Masarykova zdymadla s plavební komorou a elektrárnou. Mezi další místa, která mohou zaujmout, patří muzeum modelové železnice, skanzen Zubrnice, Vaňovský vodopád či místní ZOO.

Vysoké školství je v Ústí nad Labem zastoupeno Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně, univerzita se skládá ze sedmi fakult (Fakulta filozofická, Fakulta sociálně ekonomická, Fakulta umění a designu, Pedagogická fakulta, Přírodovědecká fakulta, Fakulta životního prostředí, Fakulta výrobních technologií a managementu).

Dřívější průmyslový rozvoj společně se vzkvétající říční dopravou a vzrůstajícími těžebními aktivitami město poznamenali převážně negativními přeměnami, ale ekonomický růst přinesl i mnohé významné změny pozitivní. Mezi známé podniky patří:

- RWE GasNet (distribuce zemního plynu),
- SETUZA (výroba rostlinných olejů a tuků, zubních past, pracích prostředků, mýdel a produktů oleochemie),
- Spolchemie (výzkum, vývoj, výroba a zpracování chemických výrobků),
- VIAMONT (nákladní a osobní železniční doprava, projekční a geodetická činnost).

V Ústí nad Labem hraje 1. hokejovou ligu České republiky klub HC Slovan Ústečtí Lvi a ve 2. fotbalové lize působí ústecký fotbalový tým FK Ústí nad Labem.

Tabulka č. 6 - Základní údaje o Ústí nad Labem z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		95 289	Průměrná mzda	19 156 Kč
Věkové složení	0 - 14	14 600	Registrovaná míra nezaměstnanosti	7,9 %
	15 - 64	67 396	Počet kulturních zařízení	7
	65 +	13 293	Počet sportovních zařízení	86
Počet mužů		46 325	Počet základních škol	19
Počet žen		48 964	Počet středních škol	18
Průměrný věk		39,8	Počet podnikatelských subjektů	22 459

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V ÚSTÍ NAD LABEM V LETECH 1971 AŽ 2008 (grafy č. 21 – 25 vlastní zpracování dle přílohy č. 5)

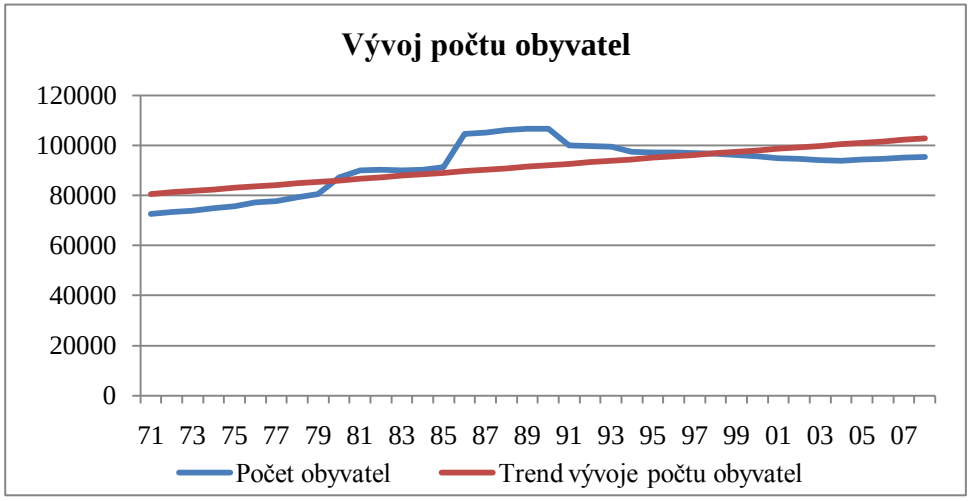

Graf č. 21 - Vývoj počtu obyvatel v Ústí nad Labem

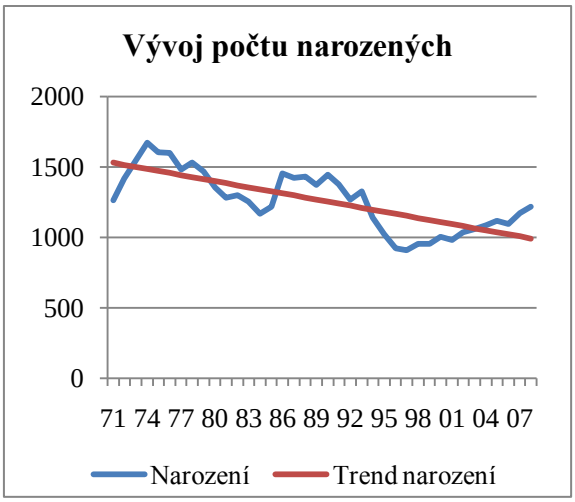

Graf č. 22 - Vývoj počtu narozených v Ústí nad Labem

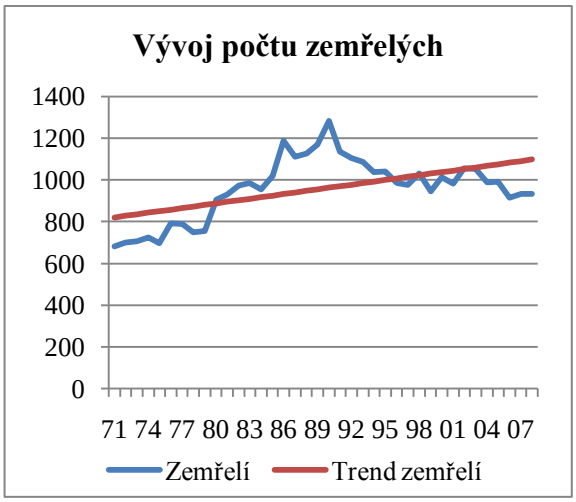

Graf č. 23 - Vývoj počtu zemřelých v Ústí nad Labem

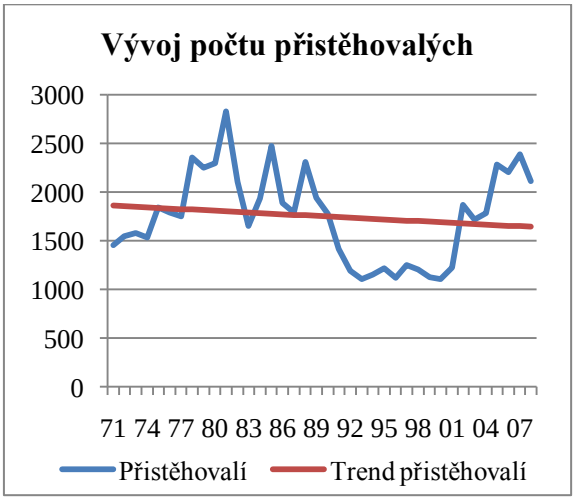

Graf č. 24 - Vývoj počtu přistěhovalých v Ústí nad Labem

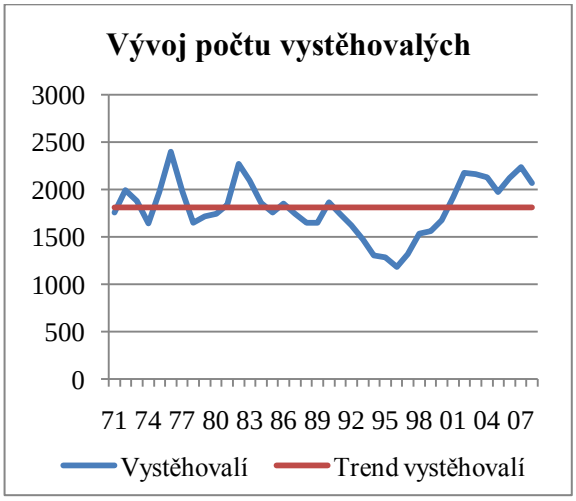

Graf č. 25 - Vývoj počtu vystěhovalých v Ústí nad Labem

Analýza demografického vývoje v Ústí nad Labem

V Ústí nad Labem počet obyvatel rostl od začátku sledovaného období až do roku 1990, kdy počet obyvatel mírně klesal, tomuto vývoji odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = 600{,}2\,x + 79985{,}1.$$

Na přírůstek počtu obyvatel má vliv vývoj počtu narozených, který vysoce převyšuje vývoj počtu zemřelých, u migrace naopak převyšuje počet vystěhovalých přistěhovalé, ale ne nějak významně.

Počet narozených během sledovaného období celkově klesá, ale během období několikrát počet narozených vzrůstal, ale ne dlouhodobým tempem, tomuto vývoji odpovídá klesající regresní přímka tvaru

$$y = -14{,}5\,x + 1542{,}7.$$

Počet zemřelých osob rostl od začátku sledovaného období až do roku 1990, od kdy zase počet zemřelých klesal, ale celkově se počet zemřelých zvýšil a regresní přímka má tvar

$$y = 7{,}5\,x + 812{,}5.$$

Vývoj počtu přistěhovalých se během sledovaného vývoji měnil znatelně oběma směry a regresní přímka má tvar

$$y = -5{,}9\,x + 1865{,}6.$$

Vývoj počtu vystěhovalých během sledovaného období se mění v krátkých časových intervalech. Regresní přímka tvaru

$$y = -0{,}1\,x + 1811{,}1$$

je téměř konstantní.

V Ústí nad Labem se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 22 889, tedy o 31,6 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Ústí nad Labem

Pro současný demografický vývoj v Ústí nad Labem je charakteristické, že se sice průměrný věk zvýšil během posledních deseti let o 2,2 let, ale i tak dosahuje nejnižší hodnoty mezi krajskými městy. Počet obyvatel ve středním věku se příliš nemění, podíl osob nad 65 let na obyvatelstvu je nejnižší mezi krajskými městy a podíl dětí do 14 let je zase nejvyšší. Vývoj počtu sňatků je spíše konstantní, naopak počet rozvodů každoročně roste. Velmi značně se snižuje počet potratů a roste počet živě narozených dětí. Zvyšuje se podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel, ale i tak je zde nejnižší zastoupení vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v republice. Výše průměrné mzdy je v celorepublikovém srovnání mírně nadprůměrná, ale míra registrované nezaměstnanosti dosahovala nejvyšších hodnot. Zdravotnictví charakterizuje každoroční nárůst celkového počtu lékařů. Zaznamenáváme zde vysoké hodnoty ve spáchané trestné činnosti, ale nadprůměrný počet vyřešených případů. Dochází k trvalému poklesu podílu stavebních prací na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizaci při současném zvýšení podílu hlavně na úseku oprav a údržby. Jsou zde naměřené vysoké hodnoty emisí. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.6 LIBEREC

Liberec je krajským městem Libereckého kraje. Liberec se nachází v severních Čechách přibližně 85 km od Prahy.

Liberec vznikal jako otevřená tržní obec, kdy těmito místy vedly obchodní cesty, a to později určilo i celkový vzhled města. První zmínka o Liberci pochází z roku 1352, kdy byl Liberec pouze malou osadou. A až během 15. a v první polovině 16. století se malá obec postupně přeměnila na poddanské městečko, což roku 1577 písemně potvrdil císař Rudolf II.

V současné době nabízí Liberec řadu zajímavostí. Ve městě se nachází mnoho významných budov. Radnice, která je postavená v novorenesančním stylu a dokončena v roce 1893, má být symbolem bohatství a hospodářského i kulturního rozvoje města. Liberci se také říká město pod Ještědem. Ještědský vrchol se nachází v nadmořské výšce 1012 metrů a na jehož vrcholu se nachází moderní věž, která se stala dominantou celého kraje. Dalšími zajímavými místy města jsou Botanická zahrada, Zoologická zahrada Liberec a unikátní projekt rodinné zábavy - Centrum Babylon.

Vysoké školství je v Liberci zastoupeno Technickou univerzitou. Univerzita je rozdělena na následující fakulty: Fakulta architektury, Fakulta mechatroniky a mezioborových inženýrských studií, Fakulta hospodářská, Fakulta pedagogická, Fakulta strojní a Fakulta textilní.

Tradičním průmyslem ve městě byl vždy textilní průmysl – zejména soukenictví a plátenictví. Textilní oblast ale dlouho nevzdorovala přílivu zboží ze zahraničí, důkazem tohoto je např. ukončení činnosti zdejšího podniku Textilana. Naopak rozmach v Liberci zažívá automobilový průmysl. Mezi nejznámější liberecké podniky patří:

- WMA – Glass (výroba a zpracování skla včetně technického),
- Tematex (výroba tkanin),
- SYNER (stavebně-inženýrská společnost s dvacetiletou historií),
- SKLOPAN (vývoj a výroba strojů pro sklářský průmysl).

V Liberci působí prvoligový fotbalový klub FC Slovan Liberec a i v nejvyšší hokejové soutěži má Liberec své zastoupení a to týmem HC Bílý tygři Liberec. V roce 2009, jako zatím nejvýznamnější sportovní událost, se konalo v Liberci Mistrovství světa v klasickém lyžování.

Tabulka č. 7- Základní údaje o Liberci z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		100 914	Průměrná mzda	19 397 Kč
Věkové složení	0 – 14	13 979	Registrovaná míra nezaměstnanosti	4,6 %
	15 – 64	72 094	Počet kulturních zařízení	7
	65 +	14 841	Počet sportovních zařízení	106
Počet mužů		48 547	Počet základních škol	24
Počet žen		52 367	Počet středních škol	26
Průměrný věk		40,6	Počet podnikatelských subjektů	33 079

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V LIBERCI V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 26 – 30 vlastní zpracování dle přílohy č. 6)

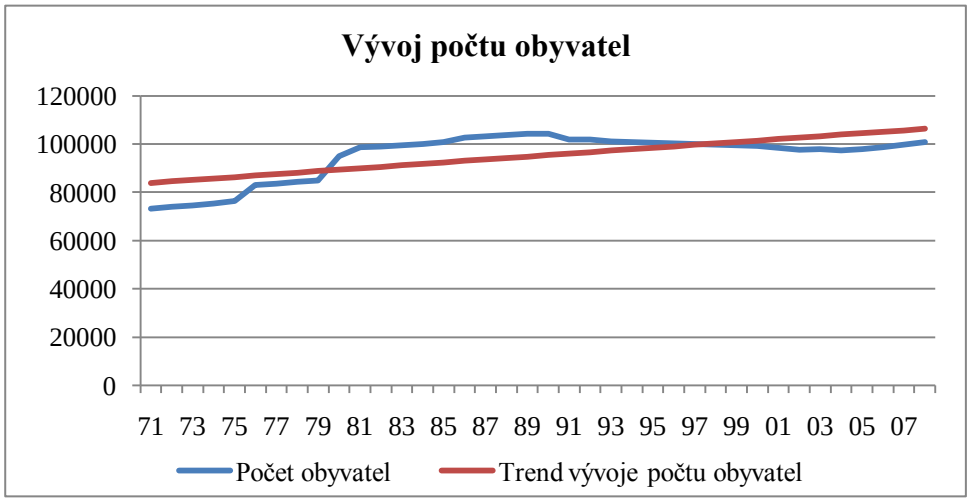

Graf č. 26 - Vývoj počtu obyvatel v Liberci

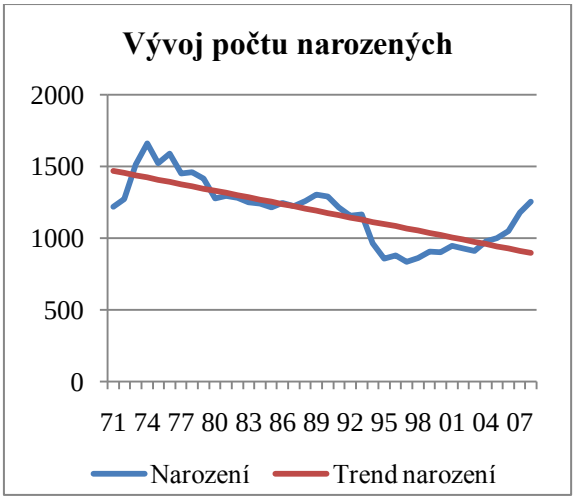

Graf č. 27 - Vývoj počtu narozených v Liberci

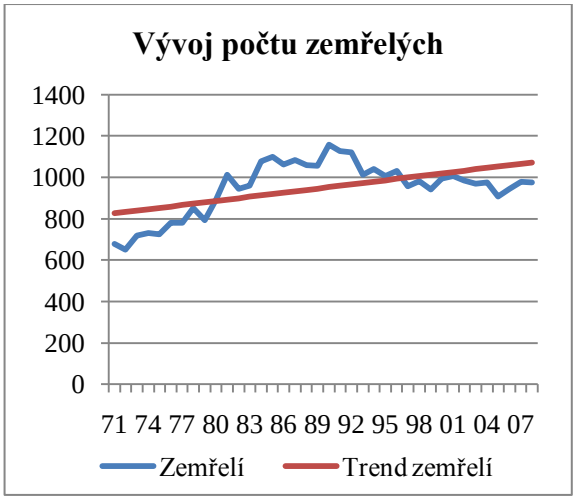

Graf č. 28 - Vývoj počtu zemřelých v Liberci

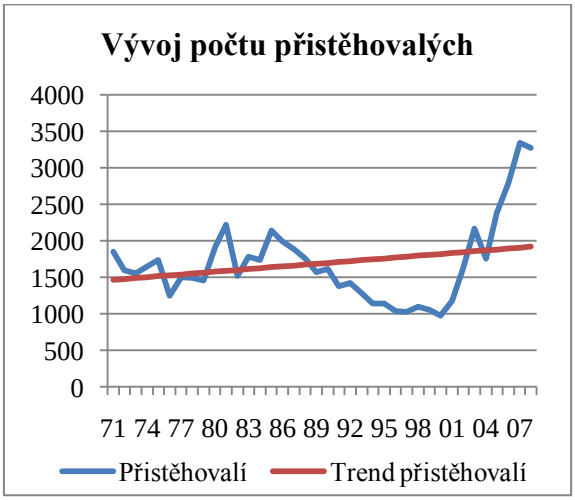

Graf č. 29 - Vývoj počtu přistěhovalých v Liberci

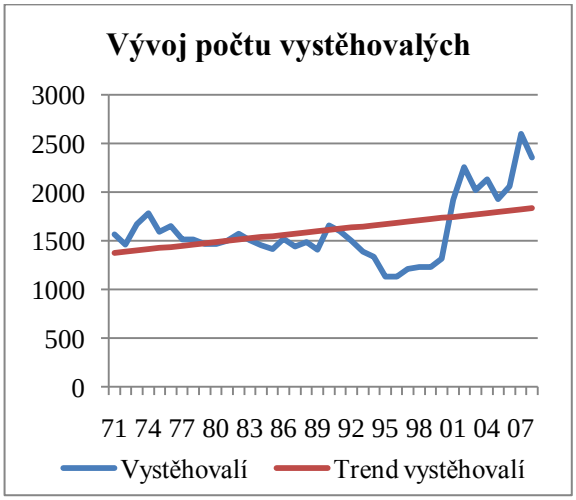

Graf č. 30 - Vývoj počtu vystěhovalých v Liberci

Analýza demografického vývoje v Liberci

Počet obyvatel v Liberci se výrazně zvýšil během prvních patnácti let od začátku sledovaného období, kdy z hodnoty 73 000 obyvatel, počet obyvatel postupný růstem překonal stotisícovou hranici a kolem této hodnoty se počet obyvatel pohyboval až do konce sledovaného období, tomuto vývoji odpovídá rostoucí regresní přímka tvaru

$$y = 604{,}9\,x + 83294{,}5.$$

Na nárůstu počtu obyvatel ze začátku období měly vliv nejvyšší hodnoty v počtu narozených a nejnižší hodnoty v počtu zemřelých z celého sledovaného období. Celkově tedy počet obyvatel v Liberci zejména rostl díky přirozenému přírůstku, který dosáhl větších hodnot než migrační přírůstek.

Postupnému snižování počtu narozených dětí během sledovaného období odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -15{,}4\,x + 1483{,}5.$$

Počet zemřelých během sledovaného období naopak postupně rostl a regresní přímka má tvar

$$y = 6{,}7\,x + 818{,}7.$$

U vývoje počtu přistěhovalých zaznamenáváme větší změny až ke konci sledovaného období, kdy se počet přistěhovalých více zvýšil. Na sklon regresní přímky tvaru

$$y = 12{,}2\,x + 1453{,}8$$

má hlavní vliv tento nárůst z konce sledovaného období.

U vývoje počtu vystěhovalých nejvyšší hodnoty zaznamenáváme také až ke konci sledovaného období a regresní přímka tvaru

$$y = 12{,}3\,x + 1363{,}2$$

má skoro úplně totožný sklon jak u počtu přistěhovalých.

V Liberci se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 28 549, tedy o 39,5 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Liberci

Pro demografický vývoj v Liberci je charakteristické, že průměrný věk obyvatelstva je nižší než průměr České republiky a také proces stárnutí obyvatel není tak zřetelný, zaznamenáváme vysokou úroveň porodnosti a potratovosti a také vyšší úroveň úmrtnosti. Ve věkovém složení zaznamenáváme druhé nejvyšší podíly mezi krajskými městy jak v kategorii do 14 let, tak i v kategorii mezi 15 – 64 lety. A v kategorii nad 65 let je podíl obyvatelstva druhý nejnižší. Věková struktura značí nízký průměrný věk, který je mezi krajskými městy třetí nejnižší. V Liberci je příznivě hodnocená příjmová situace domácností a též ekonomická aktivita, ekonomický vývoj lze hodnotit mnohem pozitivněji než vývoj v oblasti sociální. Průměrná mzda v Liberci dosahuje průměrných hodnot mezi krajskými městy a registrovaná míra nezaměstnanosti dosahuje vyšších hodnot. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.7 HRADEC KRÁLOVÉ

Město Hradec Králové je krajské město Královehradeckého kraje, které se nachází v severovýchodních Čechách 100 kilometrů od Prahy.

Bohatá historie Hradce Králové sahá hluboko do minulosti. První písemná zmínka pochází z roku 1225. Ve středověku byl Hradec Králové věnným městem českých královen, zalíbení v něm nalezly především Eliška Rejčka a Eliška Pomořanská. Od 14. století se stalo město s renesančním historickým jádrem přirozeným, vojensky a politicky důležitým centrem regionu, které bylo známo svou vysokou úrovní vzdělanosti a kultury.

V historickém centru města se na malé ploše Velkého náměstí nacházejí hned tři stavební slohy a to gotický (katedrála svatého Ducha), renesanční (zvonice zvaná Bílá věž) a barokní (kostel Nanebevzetí Panny Marie).

Hradec Králové je univerzitní město, působí v něm Univerzita Hradec Králové s třemi fakultami (Filozofická, Informatiky a managementu, Pedagogická), Lékařská fakulta a Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy a Univerzita obrany.

Dnes je Hradec Králové přirozenou krajskou metropolí, dopravním uzlem, sídlem mnoha úřadů, státních institucí, bank a průmyslových podniků. Mezi nejznámější podniky patří:

- ECOPLAST (zpracování termoplastů),
- VPS engineering a.s. Hradec Králové (tradiční výrobce strojů a zařízení pro potravinářský, chemický a farmaceutický průmysl),
- Petrof (světoznámý výrobce klavírů a pianin),
- ZVU (výroba a prodej pivovarských a cukrovarských technologií a zařízení a speciálních aparátů pro farmaceutický i chemický průmysl).

Město se stalo známým rovněž mnoha hudebními festivaly s mezinárodní účastí, mezi kterými dominují festivaly Rock for People a Hip Hop camp, tyto festivaly se konají v areálu místního letiště.

Tabulka č. 8 - Základní údaje o Hradci Králové z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		94 497	Průměrná mzda	19 067 Kč
Věkové složení	0 - 14	11 938	Registrovaná míra nezaměstnanosti	3,9%
	15 - 64	66 262	Počet kulturních zařízení	9
	65 +	17 297	Počet sportovních zařízení	205
Počet mužů		45 163	Počet základních škol	21
Počet žen		49 334	Počet středních škol	23
Průměrný věk		42,6	Počet podnikatelských subjektů	26 216

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V HRADCI KRÁLOVÉ V LETECH 1971 AŽ 2008 (grafy č. 31 – 35 vlastní zpracování dle přílohy č. 5)

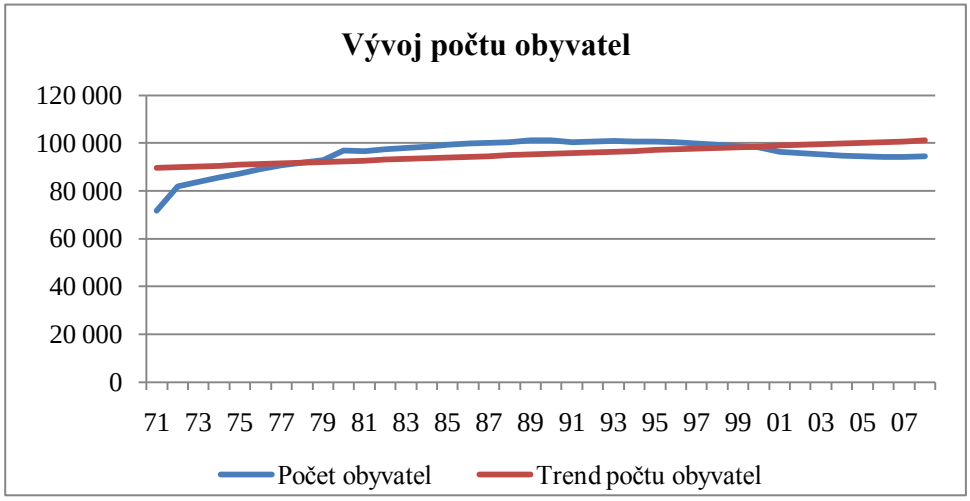

Graf č. 31 - Vývoj počtu obyvatel v Hradci Králové

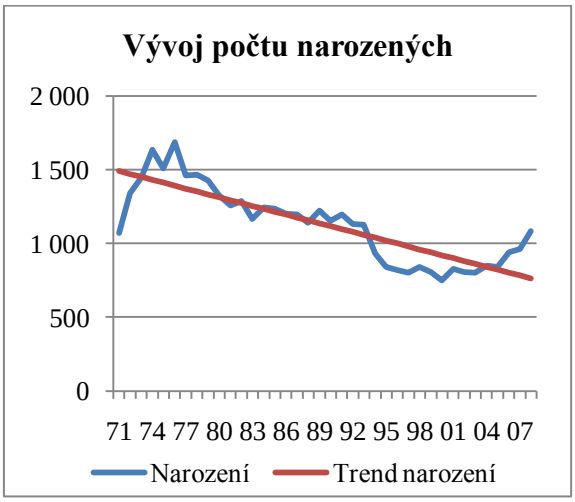

Graf č. 32 - Vývoj počtu narozených v Hradci Králové

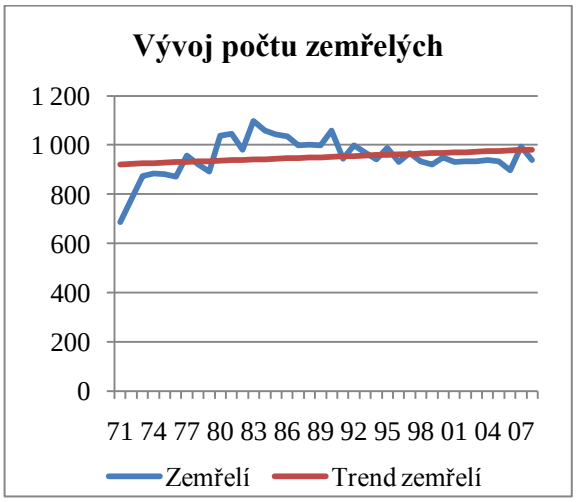

Graf č. 33 - Vývoj počtu zemřelých v Hradci Králové

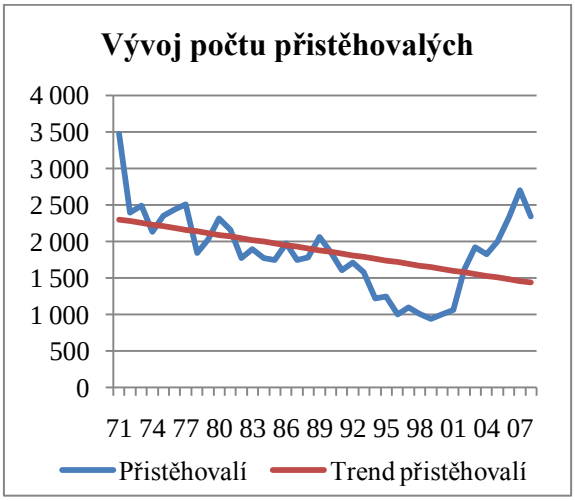

Graf č. 34 - Vývoj počtu přistěhovalých v Hradci Králové

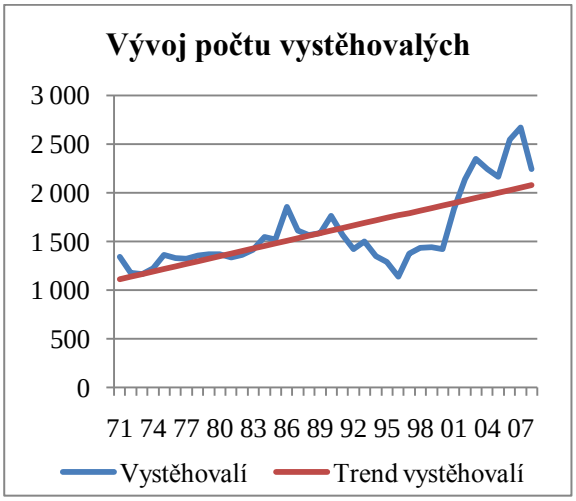

Graf č. 35 - Vývoj počtu vystěhovalých v Hradci Králové

Analýza demografického vývoje v Hradci Králové

V Hradci Králové se počet obyvatel od začátku sledovaného období výrazně zvyšoval a během 17 let se zvýšil o 30 000 na hodnotu přes 100 000 obyvatel. Tento stav obyvatel vydržel 10 let a dále začal počet obyvatel klesat. Na sklon regresní přímky tvaru

$$y = 308{,}3\,x + 89309{,}7$$

má hlavní vliv počáteční nárůst obyvatel. Na nárůst obyvatel od začátku sledovaného období mají vliv vysoké počty narozených dětí i vysoké počty přistěhovalých obyvatel, a to v poměru k nízkým hodnotám u počtu zemřelých a vystěhovalých.

Regresní křivka vývoji narozených obyvatel tvaru

$$y = -1{,}6\,x + 1508{,}6$$

odpovídá vysokému počtu narozených na začátku sledovaného období a následnému poklesu, který trval dále po celé sledované období.

Skutečný počet zemřelých obyvatel v posledních letech sledovaného období velice těsně kopíruje regresní přímku tvaru

$$y = 1{,}6\,x + 919{,}9$$

a proto i skutečný vývoj zemřelých jen mírně roste.

U počtu přistěhovalých pozorujeme vysokou úroveň ze začátku sledovaného období, na který navazuje pokles. Ale ke konci sledovaného období opět zaznamenáváme nárůst počtu přistěhovalých. Celkově počet přistěhovalých za celé sledované období klesá podle regresní přímky tvaru

$$y = -23{,}3\,x + 2322{,}8.$$

Počet vystěhovalých během sledovaného období se zvyšoval s výjimkou posledního desetiletí dvacátého století, kdy počet vystěhovalých naopak klesal. Z tohoto vývoje vychází regresní přímka tvaru

$$y = 26\,x + 1089.$$

V Hradci Králové se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 25 371, tedy o 36,7 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Hradci Králové

Pro demografický vývoj Hradce Králové je charakteristický pokračující úbytek obyvatelstva přirozeným úbytkem, stárnutí populace, vysoká rozvodovost a nadprůměrná potratovost. Ve věkovém složení zaujímá podíl obyvatel mezi 15 – 64 lety nejmenší podíl ze všech krajských měst a naopak nejvyšší podíl na věkové struktuře ze všech krajských měst zde zaujímá věková skupina nad 65 let, z tohoto věkového rozložení vychází druhý nejvyšší průměrný věk ze všech krajských měst. Kvalita bydlení obyvatel se zvyšuje, narůstá vybavení domácností informačními a komunikačními technologiemi, ale intenzita bytové výstavby je podprůměrná a rozestavěnost vysoká. V Hradci Králové zaznamenáváme podprůměrnou úroveň mezd, ubývá pracovní síly a míra ekonomické aktivity je velmi nízká, počet zaměstnaných v sekundární sféře je nadprůměrný, ale míra registrované zaměstnanosti se nachází pod republikovým průměrem. Kriminalita a nehodovost zůstávají pod republikovým průměrem. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.8 PARDUBICE

Pardubice jsou krajským městem Pardubického kraje. Pardubice se nachází ve východních Čechách a leží ve vzdálenosti přibližně 90 kilometrů od Prahy.

První dochovaná písemná zmínka o existenci Pardubic pochází z konce 13. století a městem se staly někdy kolem roku 1340. V polovině 19. století Pardubice dosahovaly značného rozmachu, kdy 20. srpna 1845 přijel do Pardubic první vlak po první české parní železnici z Olomouce do Prahy. Na začátku 20. století se Pardubice staly kolébkou českého letectví, kdy roku 1910 uskutečnil ing. Jan Kašpar první dálkový let z Pardubic do Prahy.

Nejvýraznější Pardubickou památkou je Pardubický zámek. Další památky jsou Pardubická radnice, Zelená brána, Pernštýnské náměstí. Historické jádro Pardubic je dochovaným dokladem rozsáhlé přestavby, která byla provedena na konci 15. a počátku 16. století pány z Pernštejna. V Pardubicích sídlí Východočeské divadlo, které oslavilo v roce 2009 sto let své existence.

Vysoké školství je v Pardubicích zastoupeno Univerzitou Pardubice se sedmi fakultami (Dopravní fakulta Jana Pernera, Ekonomicko-správní, Elektrotechniky a informatiky, Filozofická, Chemicko-technologická, Restaurování a Zdravotních studií).

V Pardubicích největšího rozmachu dosáhl chemický, strojírenský a elektronický průmysl reprezentovaný hlavně dvěma velkými firmami a to Explosia a Telegrafie (později Tesla). Mezi nejznámější pardubické společnosti současnosti patří:

- PARAMO (výroba a prodej paliva, oleje, asfaltu pro stavebnictví a penetračních, izolačních a speciálních laků),
- Synthesia–Explosia (výroba derivátů celulózy, pigmentů, barviv a organických intermediátů)
- FOXCONN CZ (výroba součástek pro komunikační a elektronická zařízení a produkci spotřební elektroniky).

Pardubice jsou již po staletí známy svým proslulým perníkem. Dále se zde nachází pivovar Pernštejn, výrobce náhražku kávy Kávoviny nebo pekárna Odkolek.

Mezi známé sportovní události, konané v Pardubicích, patří motoristický závod Zlatá přilba a dostihy Velká pardubická. V Pardubicích sídlí hokejový klub HC Eaton Pardubice, který hraje nejvyšší hokejovou soutěž. V Pardubicích roste obliba cyklistiky a in-line bruslí, pro které je zde vybudováno spoustu stezek.

Tabulka č. 9 - Základní údaje o Pardubicích z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		89 892	Průměrná mzda	20 486 Kč
Věkové složení	0 - 14	11 340	Registrovaná míra nezaměstnanosti	3,6 %
	15 - 64	62 925	Počet kulturních zařízení	8
	65 +	15 627	Počet sportovních zařízení	72
Počet mužů		43 615	Počet základních škol	16
Počet žen		46 277	Počet středních škol	19
Průměrný věk		42,0	Počet podnikatelských subjektů	22 922

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V PARDUBICÍCH V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 36 – 40 vlastní zpracování dle přílohy č. 8)

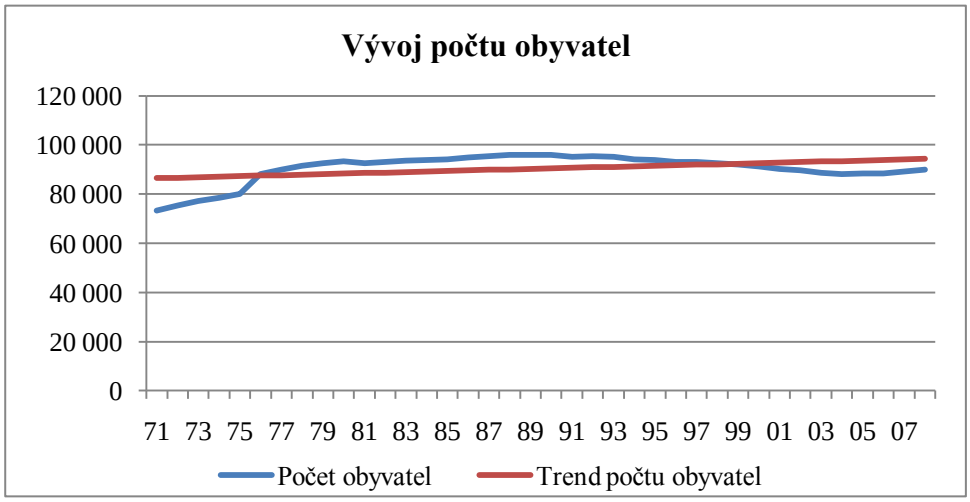

Graf č. 36 - Vývoj počtu obyvatel v Pardubicích

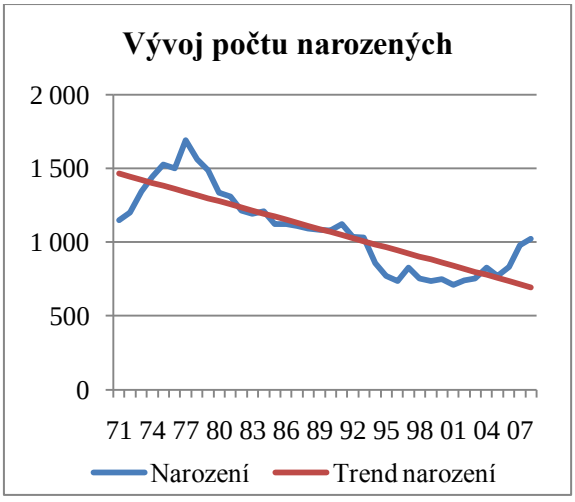

Graf č. 37 - Vývoj počtu narozených v Pardubicích

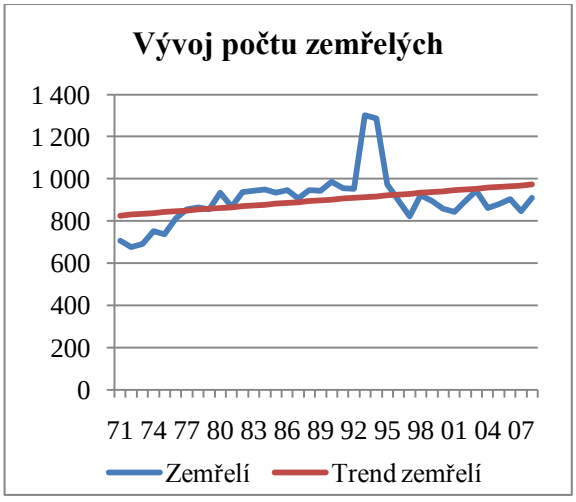

Graf č. 38 - Vývoj počtu zemřelých v Pardubicích

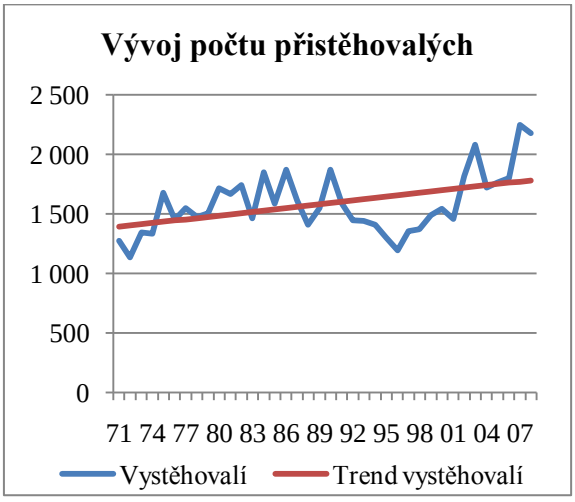

Graf č. 39 - Vývoj počtu přistěhovalých v Pardubicích

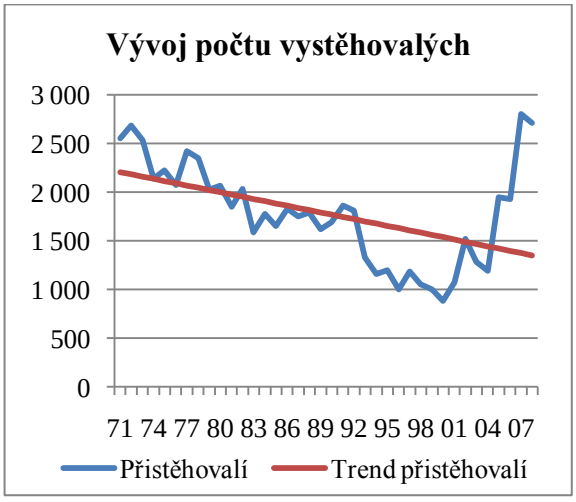

Graf č. 40 - Vývoj počtu vystěhovalých v Pardubicích

Analýza demografického vývoje v Pardubicích

V Pardubicích se vývoj počtu obyvatel v první polovině sledovaného období zvyšoval, ale ve druhé polovině mírně klesal, proto regresní přímka má tvar

$$y = 211{,}4\,x + 86221{,}5.$$

Na tento vývoj má vliv, že v první polovině sledovaného období přirozené i migrační přírůstky dosahovaly relativně vysokých kladných hodnot, ale v průběhu období se situace změnila a přirozené a migrační přírůstky už jsou spíše záporné.

Vývoj počtu narozených se na začátku sledovaného období zvýšil, ale dále počet narozených klesal, tomu také odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -20{,}8\,x + 1483{,}9.$$

U vývoje počtu zemřelých zaznamenáváme postupný nárůst, který se poměrně znatelně zvýšil v letech 1993 a 1994, ale v dalších letech se vývoj vrátil na svoji stabilní hodnotu, tomuto vývoji odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = 4\,x + 822.$$

Počet přistěhovalých osob od začátku sledovaného období klesal, ale v posledních deseti letech se směr vývoje obrátil a na konci sledovaného období byl zjištěný počet přistěhovalých nejvyšší za celé sledované období. Sklon regresní přímky tvaru

$$y = -23\,x + 2226{,}4$$

je ovlivněn dlouhodobým pokles od začátku období.

Vývoj počtu vystěhovalých se během sledovaného období zvyšuje, ale ne stálým tempem, protože zaznamenáváme během období i přechodné snížení počtu vystěhovalých. Vývoji počtu vystěhovalých odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = 10{,}6\,x + 1378{,}2.$$

V Pardubicích se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 18 426, tedy o 25,8 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Pardubicích

Pro demografický vývoj v Pardubicích je charakteristické, že roste především podíl neúplných rodin i dětí žijících v těchto rodinách, relativně rychle se zvyšuje počet živě narozených dětí a výrazně klesá počet potratů. Klesá průměrná velikost domácnosti, ale zvyšuje se především podíl bytů dokončovaných v nových rodinných domech. Klesá míra ekonomické aktivity obyvatelstva spojená především s růstem počtu ekonomicky neaktivních obyvatel a významně narůstá podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru a průměrná mzda roste jen mírně rychleji ve srovnání s republikovým tempem, ale stále se nachází pod republikovým průměrem. Ve věkové struktuře obyvatel nad 65 let zaznamenáváme v Pardubicích vysoký podíl na celkovém obyvatelstvu, z toho také vyplývá vysoký průměrný věk, který je čtvrtý nejvyšší ze všech krajských měst. Ve srovnání s celkovým počtem uchazečů o pracovní místo roste mnohem rychleji počet uchazečů se zdravotním postižením. Roste počet lékařů, ordinací odborných lékařů a lékáren. Kvalita ovzduší se zhoršuje, zvyšuje se množství oxidu siřičitého, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.9 JIHLAVA

Město Jihlava je krajským městem kraje Vysočina. Jihlava se nachází na Českomoravské vrchovině a je vzdálená 110 km od Prahy.

Z roku 1233 pochází první zmínka o Jihlavě, kdy byl potvrzen převod zboží olomouckým biskupem Robertem řádu německých rytířů do vlastnictví želivského kláštera, kde figuroval i název Jihlava. V 1. polovině 13. století byla v okolí Jihlavy objevena ložiska stříbrných rud, tento nález měl za následek příchod velkého množství nových obyvatel. Během husitských válek začal klesat a zcela upadl význam Jihlavy jako horního města.

Městská památková rezervace se vyznačuje jedinečnou kombinací gotické, renesanční a barokní architektury. Mezi významné historické památky v Jihlavě patří např. hradby a opevnění, Brána Matky Boží, Katakomby, Morový sloup a další. V Jihlavě můžeme dále navštívit zoologickou zahradu, která se prezentuje jako „ZOO bez mříží". Příznivci kultury mohou navštívit zdejší Horácké divadlo s vlastním činoherním klubem. Dalším velmi oblíbeným zařízením je zdejší aquapark Vodní ráj.

V Jihlavě je vysoké školství zastoupeno Vysokou školou polytechnickou se studijními programy Ekonomika a management, Elektrotechnika a informatika, Ošetřovatelství.

Mezi nejznámější podniky působící v Jihlavě patří:

- Bosch diesel (výroba elektronicky řízených komponentů, vysokotlakých vstřikovacích systémů pro vznětové motory osobních i užitkových automobilů),
- Kronospan (výroba dřevěných desek, plovoucích podlah, obkladů, vysokotlakých laminátů, obkladových panelů, dřevěných dveří a zárubní)
- Automotive lighting (výroba světlometů pro automobilový průmysl),
- Ježek (pivovar).

V Jihlavě působí hokejový klub HC Dukla Jihlava. Fotbalový klub FC Vysočina působí ve druhé nejvyšší soutěži.

Tabulka č. 10 - Základní údaje o Jihlavě z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		51 143	Průměrná mzda	18 844 Kč
Věkové složení	0 – 14	6 822	Registrovaná míra nezaměstnanosti	3,3 %
	15 – 64	36 566	Počet kulturních zařízení	6
	65 +	7 755	Počet sportovních zařízení	60
Počet mužů		24 992	Počet základních škol	10
Počet žen		26 151	Počet středních škol	22
Průměrný věk		40,9	Počet podnikatelských subjektů	11 791

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V JIHLAVĚ V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 41 – 45 vlastní zpracování dle přílohy č. 9)

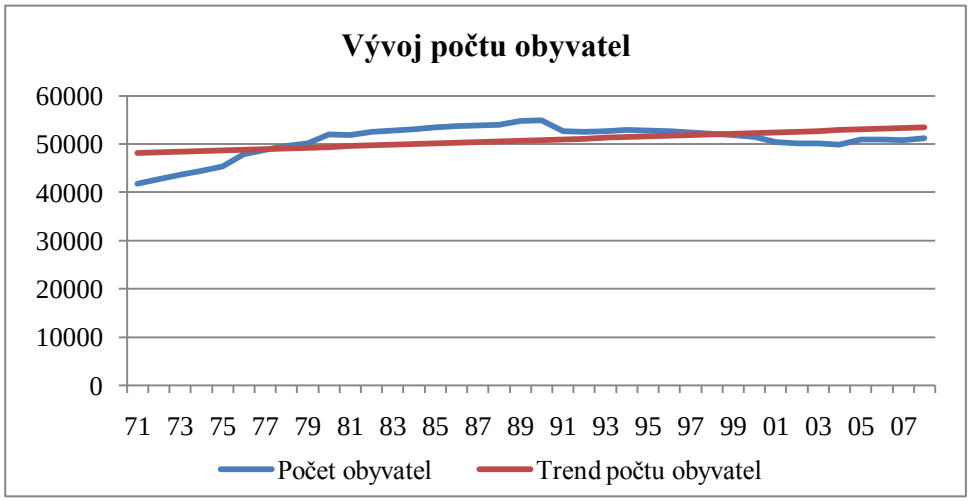

Graf č. 41 - Vývoj počtu obyvatel v Jihlavě

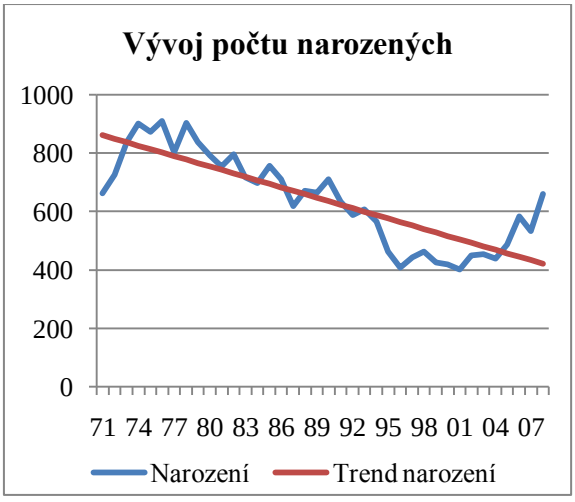

Graf č. 42 - Vývoj počtu narozených v Jihlavě

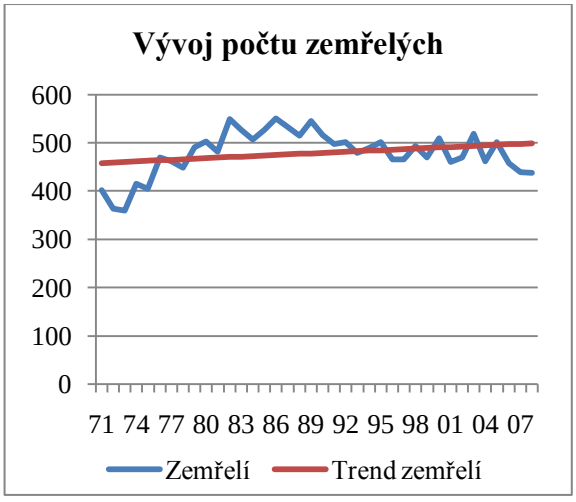

Graf č. 43 - Vývoj počtu zemřelých v Jihlavě

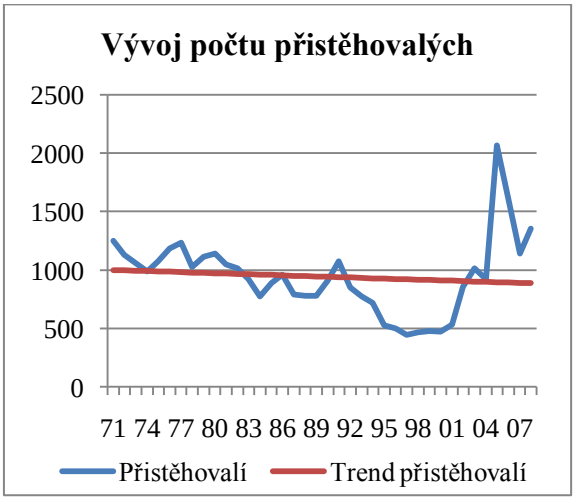

Graf č. 44 - Vývoj počtu přistěhovalých v Jihlavě

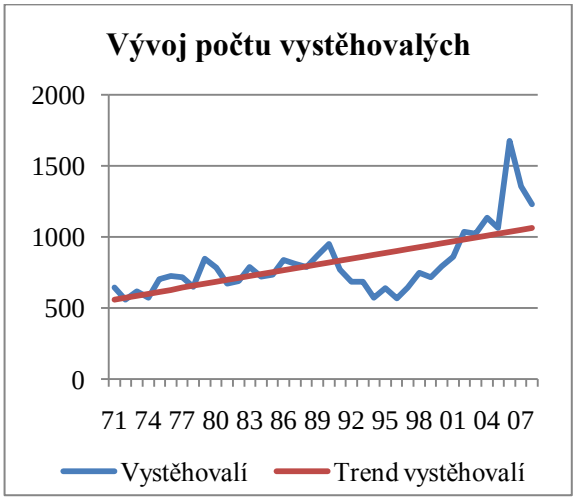

Graf č. 45 - Vývoj počtu vystěhovalých v Jihlavě

Analýza demografického vývoje v Jihlavě

Počet obyvatel v Jihlavě se za sledovaného období zvýšil o zhruba 10 000 a dostal se nad 50 000 obyvatel, kdy tento stav kromě menších výkyvů nad touto hranicí vydržel do konce sledovaného období. Tomuto nárůstu odpovídá rostoucí regresní přímka tvaru

$$y = 144\,x + 47949{,}1.$$

Nárůst obyvatel byl ovlivněn jak počtem narozených, který za skoro celé sledované období převyšuje počet zemřelých, ale také počtem přistěhovalých, který také skoro během celého sledovaného období převyšoval počet vystěhovalých.

Počáteční nárůst počtu narozených obyvatel hned po čtyřech letech od začátku sledovaného období vystřídal pokles, který trval do roku 2000, od kdy počet narozených opět rostl. Ale tento nárůst z konce sledovaného období výrazně neovlivnil sklon regresní přímky tvaru

$$y = -11{,}9\,x + 872{,}5.$$

Vývoj počtu zemřelých osob postupně rostl, tento vývoj koresponduje s regresní přímkou tvaru

$$y = 1{,}1\,x + 457.$$

Ve vývoji počtu přistěhovalých obyvatel jsme zaznamenali mezi lety 2004 a 2005 prudký nárůst, když se meziroční počet přistěhovalých zvýšil o 100%. Za celé sledovaného období má regresní přímka tvar

$$y = -3{,}1\,x + 1003{,}4.$$

U vývoje počtu vystěhovalých jsme zaznamenali také prudký nárůst, ale o rok později než u přistěhovalých. Nárůst počtu vystěhovalých se během sledovaného období zvyšoval a jeho regresní přímka má tvar

$$y = 13{,}6\,x + 545{,}8.$$

V Jihlavě se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 10 272, tedy o 25,2 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Jihlavě

Pro současný demografický vývoj v Jihlavě je charakteristický růst počtu dětí narozených mimo manželství, na počtu zemřelých se větší měrou podílejí muži a mezi přistěhovalými značně stoupá podíl cizích státních příslušníků. Počet sňatků během posledních let se každoročně příliš nemění, ale počty rozvodů každoročně rostou, počet živě narozených let se celkově zvyšuje a počet potratů se každoročně mění oběma směry. Ve věkové struktuře zaznamenáváme třetí nejmenší podíl obyvatel nad 65 let ze všech krajských měst, naopak podíl dětí je stále podprůměrný. Díky vyššímu podílu obyvatel ve středním věku je průměrný věk pod průměrem krajských měst. V Jihlavě je nejnižší poměr mezi počtem mužů a žen ze všech krajských měst. V posledních letech se zvyšuje průměrná mzda, ale pořád se nachází pod celorepublikovým průměrem, roste počet nezaměstnaných, který dosahuje nadprůměrných hodnot. Nejvíc osob je zaměstnáno v průmyslu. V Jihlavě zaznamenáváme nízký podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí, které město ve značném počtu ztrácí migrací. Ve stavebnictví klesá počet nově rozestavěných domů a bytových domů. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.10 BRNO

Brno je krajské město Jihomoravského kraje. S počtem obyvatel 370 592 je druhé největší město v České republice a nachází se ve středu Moravy a ve vzdálenosti 185 km od Prahy.

Na území Brna byla sídliště už v době Velkomoravské říše. U brodu přes řeku Svratku kolem roku 1000 vznikla osada (nynější Staré Brno), odtud pochází současný název Brno. V 18. století došlo k rozvoji průmyslu a obchodu, který pokračoval i v následujícím století. V Brně se hlavně rozvinul textilní a strojírenský průmysl a v roce 1839 přijel do Brna první vlak. K nejvýznamnějším dominantám města patří hrad Špilberk a Katedrála svatého Petra a Pavla (známá spíše jako Petrov). S Brnem je vedle mnoha významných Čechů spjata i řada světových osobností vědy a kultury. Narodili se a působili zde např. fyzik Ernst Mach, logik Kurt Gödel nebo genetik Gregor Mendel.

V Brně najdeme 6 státních vysokých škol s 27 fakultami. Mezi státní vysoké školy patří Masarykova univerzita, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Veterinární a farmaceutická univerzita, Vysoké učení technické, Univerzita obrany a Janáčkova akademie múzických umění.

Mezi nejznámější podniky brněnské historie patří:

- Zetor (světoznámý výrobce traktorů),
- Zbrojovka Brno (mj. výrobce pušek),
- Královopolská (významná strojírna v Králově Poli),
- 1. Brněnská strojírna.

Společnost Veletrhy Brno (dříve Brněnské veletrhy a výstavy) vlastní Brněnské výstaviště, na němž se každoročně pořádá řada výstav a veletrhů s mezinárodní účastí.

Brno je centrem soudní moci České republiky, která je tím i geograficky oddělena od moci výkonné a zákonodárné. Sídlí zde Ústavní soud, Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud a Nejvyšší státní zastupitelství. Brno je také významným administrativním střediskem, sídlem orgánů s celostátní kontrolní působností a dalších důležitých institucí. Mezi celostátní orgány sídlící v Brně patří Veřejný ochránce práv, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.

V Brně hraje nejvyšší českou fotbalovou soutěž tým 1. FC Brno, hokejový tým HC Kometa Brno působí rovněž v nejvyšší soutěži. BK Sika Brno reprezentuje Brno v ženském Basketbalu.

Tabulka č. 11 - Základní údaje o Brně z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		370 592	Průměrná mzda	20 310 Kč
Věkové složení	0 – 14	47 084	Registrovaná míra nezaměstnanosti	4,4 %
	15 – 64	260 064	Počet kulturních zařízení	20
	65 +	63 444	Počet sportovních zařízení	485
Počet mužů		177 301	Počet základních škol	70
Počet žen		192 991	Počet středních škol	66
Průměrný věk		41,9	Počet podnikatelských subjektů	115 849

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V BRNĚ V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 46 – 50 vlastní zpracování dle přílohy č. 10)

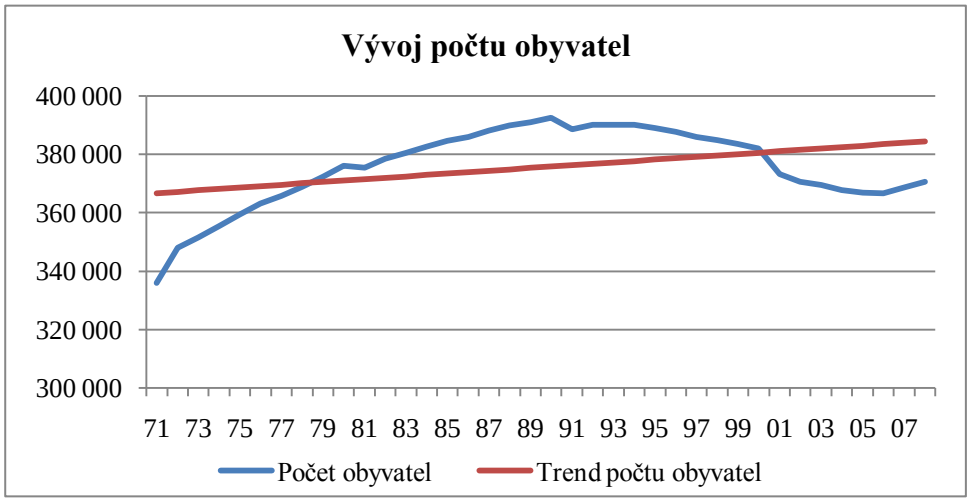

Graf č. 46 - Vývoj počtu obyvatel v Brně

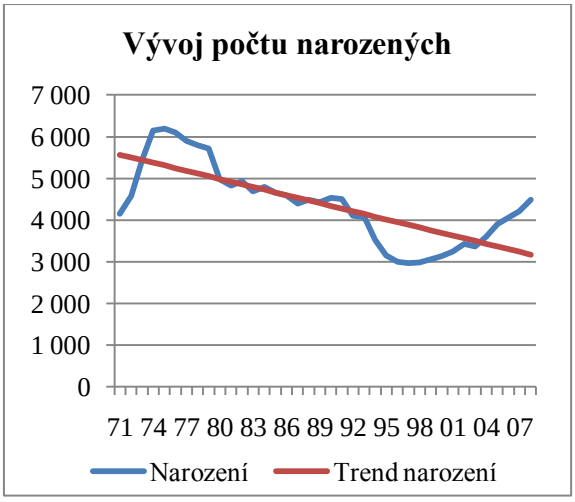

Graf č. 47 - Vývoj počtu narozených v Brně

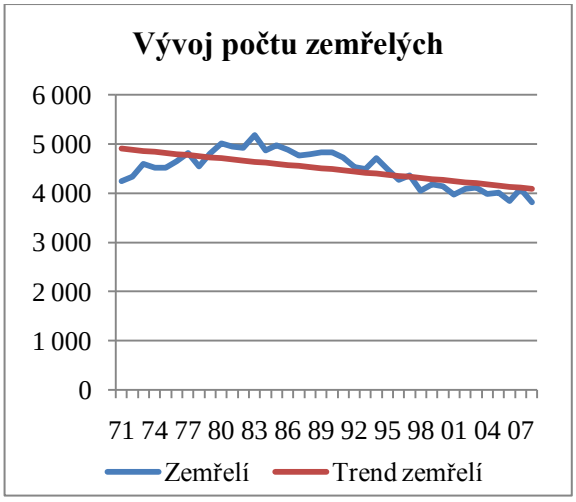

Graf č. 48 - Vývoj počtu zemřelých v Brně

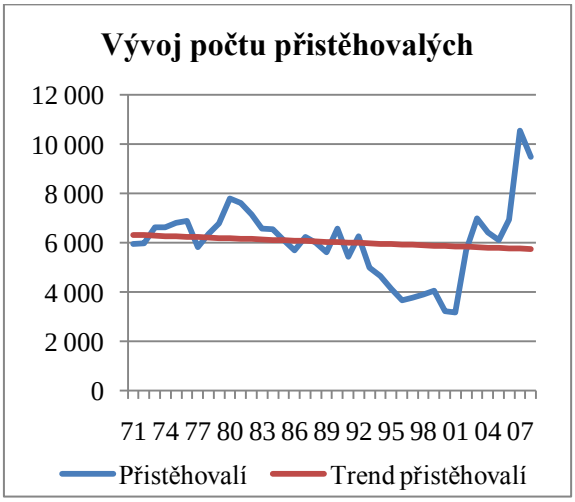

Graf č. 49 - Vývoj počtu přistěhovalých v Brně

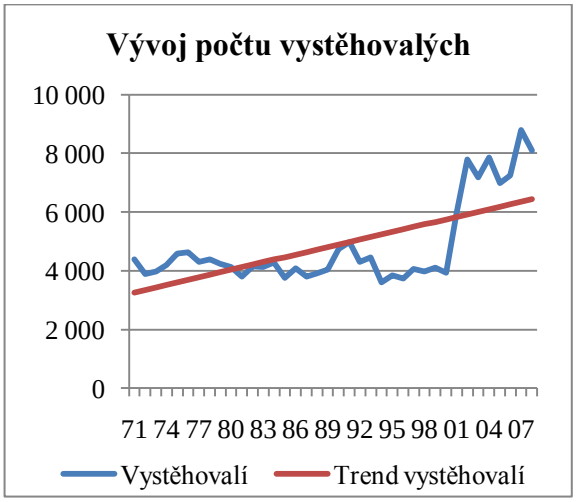

Graf č. 50 - Vývoj počtu vystěhovalých v Brně

Analýza demografického vývoje v Brně

Od roku 1971 se počet obyvatel postupně zvyšoval a Brno dosáhlo největšího počtu obyvatelstva v roce 1990 a to 392 507 obyvatel. Kolem tohoto roku byl nárůst obyvatelstva způsoben nárůstem počtu narozených a přistěhovalých, který výrazně převýšil počet zemřelých a vystěhovalých. Od tohoto roku s největším počtem obyvatel začal počet obyvatel klesat, tento pokles skončil v roce 2006. A počet obyvatel zase začal růst. Za celé sledované období má regresní přímka vývoje počtu obyvatel tvar

$$y = 476{,}9\,x + 366206{,}5.$$

Sklon regresní přímky nejvíc ovlivnil zmiňovaný prudký narůst obyvatel od roku 1971 do roku 1990.

Od počátku sledovaného období, kdy porodnost dosahovala nejvyšších hodnot, počet narozených začal klesat a regresní přímka má tvar

$$y = -64{,}7\,x + 5633{,}6.$$

Pouze na začátku a na konci sledovaného období počet narozených převýšil počet zemřelých.

Úmrtnost ve sledovaném období klesala a tento vývoj koresponduje s regresní přímkou tvaru

$$y = -22{,}1\,x + 4925{,}4.$$

Regresní přímka pro počet přistěhovalých v Brně tvaru

$$y = -15{,}5\,x + 6333$$

je klesající, i když od roku 2000 se počet přistěhovalých výrazně zvýšil.

U počtu vystěhovalých zaznamenáváme vysoký nárůst také kolem roku 2000, za celé sledované období má regresní přímka tvar

$$y = 85{,}7\,x + 3180{,}4.$$

V Brně se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 36 073, tedy o 10,8 %.

Současné faktory ovlivňující demografický vývoj v Brně

Pro současný demografický vývoj v Brně je charakteristické, že klesá průměrný počet členů domácnosti, ale tento pokles neovlivnil zvyšování úrovně bydlení, protože vybavení domácností a jednotlivců informačními a komunikačními technologiemi bylo nadprůměrné ve srovnání s ostatními krajskými městy, ale také zaznamenáváme zvýšení pořizovací hodnoty bytů. Dále dochází k poklesu sňatků, ale ovšem k nárůstu podílu dětí narozených mimo manželství. Ve zdravotnictví rostl počet lékařů na 1 000 obyvatel, rostl počet samostatných ordinací lékařů – specialistů, v oblasti podnikatelské aktivity rostl počet ekonomických subjektů malého a středního podnikání a v oblasti trhu práce se zvyšoval počet neumístěných uchazečů o zaměstnání, rostla i registrovaná míra nezaměstnanosti. Výše průměrných mezd byla na úrovni republikového průměru a mezi odvětvími přetrvává výrazná mzdová diferenciace. Objem investic na ochranu životního prostředí se zvyšoval. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.11 OLOMOUC

Olomouc je krajským městem Olomouckého kraje. Olomouc leží v severovýchodní části Moravy ve vzdálenosti přibližně 210 kilometrů od Prahy.

První písemný doklad o Olomouci pochází již z roku 1055. O osm let později bylo knížetem Vratislavem v Olomouci založeno nové moravské biskupství. V roce 1306 byl v domě kapitulního děkana zavražděn poslední Přemyslovec – král Václav III.

Centrum Olomouce je obklopené prstencem bohatých parků a středověkých hradeb. Významnou událostí je zapsání sloupu Nejsvětější Trojice v Olomouci do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Mezi další historické památky patří Bazilika Minor, kaple sv. Anny, katedrála sv. Václava, Arcibiskupský palác atd. Do ostatních oblíbených zařízení patří ZOO Olomouc, výstaviště Flora, aquapark a různá místní divadla a kina.

Univerzita Palackého byla založena již roku 1573 a skládá se z osmi fakult (Cyrilometodějská Teologická, Lékařská, Filozofická, Přírodovědecká, Pedagogická, Tělesné kultury, Právnická a Fakulta zdravotnických věd).

V Olomouci je dlouhá tradice průmyslové výroby, která sahá již do 19. století, dominantní jsou tradiční obory potravinářského a strojírenského průmyslu. Dále je zde zastoupen průmysl chemický, elektrotechnický, zpracování umělých hmot a stavebnictví. Mezi tradiční olomoucké podniky patří:

- FARMAK (výroba léčivých látek, meziproduktů a čistících a desinfekčních prostředků),
- Nestlé Česko, závod ZORA **(**výroba čokolády a čokoládových pochoutek),
- ISH a ISH Čerpadla (výroba odlitků a modelových zařízení, čerpadel a závlahové techniky),
- OLMA (výroba konzumního, sušeného mléka a mléčných výrobků),
- Obráběcí stroje Olomouc s.r.o. (výroba obráběcích strojů.

Fotbalový klub FK Sigma Olomouc je tradičním účastníkem nejvyšší fotbalové soutěže. V nejvyšší soutěži působí také házenkářský klub DHK Zora Olomouc.

Tabulka č. 12 - Základní údaje o Olomouci z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		100 373	Průměrná mzda	18 951 Kč
Věkové složení	0 - 14	13 126	Registrovaná míra nezaměstnanosti	5,9%
	15 - 64	71 331	Počet kulturních zařízení	8
	65 +	15 916	Počet sportovních zařízení	21
Počet mužů		47 470	Počet základních škol	21
Počet žen		52 903	Počet středních škol	80
Průměrný věk		41,1	Počet podnikatelských subjektů	22 922

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V OLOMOUCI V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 51 – 55 vlastní zpracování dle přílohy č. 11)

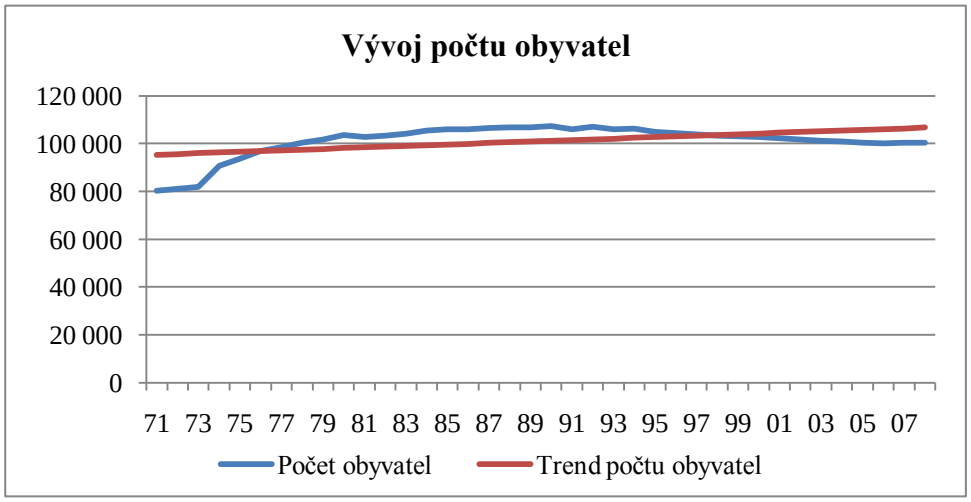

Graf č. 51 - Vývoj počtu obyvatel v Olomouci

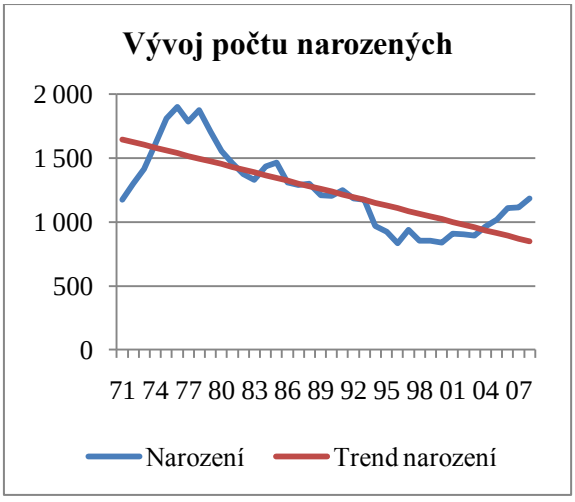

Graf č. 52 - Vývoj počtu narozených v Olomouci

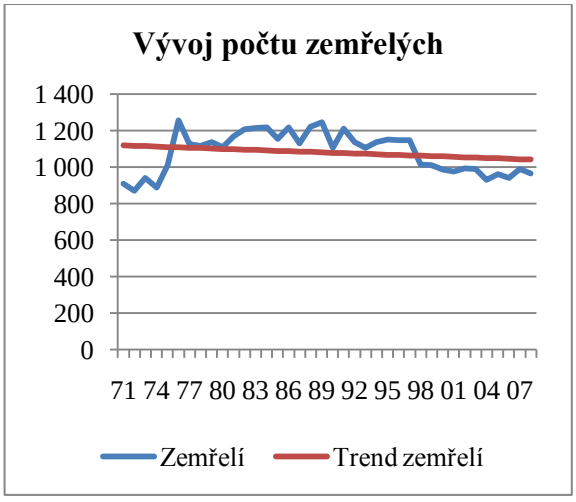

Graf č. 53 - Vývoj počtu zemřelých v Olomouci

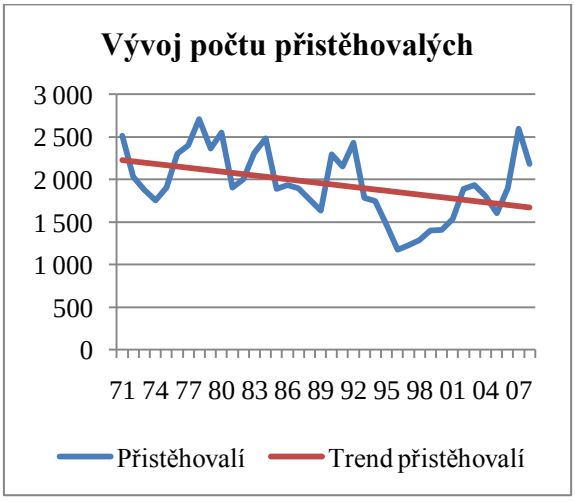

Graf č. 54 - Vývoj počtu přistěhovalých v Olomouci

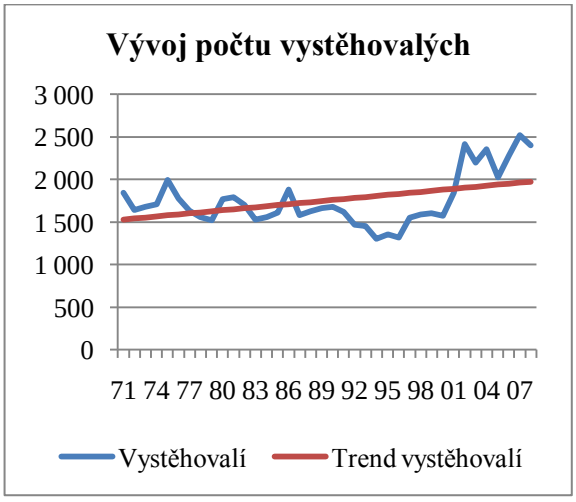

Graf č. 55 - Vývoj počtu vystěhovalých v Olomouci

Analýza demografického vývoje v Olomouci

Počet obyvatel v Olomouci se výrazně měnil pouze na začátku období, kdy během pěti let se počet obyvatel zvýšil o 20 000 a dostal se na hodnotu 100 000 obyvatel, nad touto hodnotou se počet obyvatel pohyboval až do roku 2008. Na nárůst počtu obyvatel na začátku sledovaného období má vliv, že počet narozených převyšoval znatelně zemřelé a současně i počet přistěhovalých byl vyšší než počet vystěhovalých. Regresní přímka tvaru

$$y = 305{,}9\,x + 95029{,}2$$

je ovlivněna počátečním nárůstem.

Regresní přímka vývoje počtu narozených tvaru

$$y = -21{,}6\,x + 1668{,}9$$

odpovídá skutečnému vývoji, kdy počet narozených dosahoval nejprve vysokých hodnot ze začátku sledovaného období a dále v průběhu období stále klesal.

Vývoj počtu zemřelých se po počátečním nárůstu do konce sledovaného období jen mírně snižoval, s tímto vývojem koresponduje regresní přímka tvaru

$$y = -2{,}6\,x + 1121{,}5.$$

U vývoje počtu přistěhovalých během celého sledovaného období zaznamenáváme znatelné změny oběma směry, ale počet přistěhovalých podle regresní přímky tvaru

$$y = -15\,x + 2242{,}4$$

se snižuje.

U vývoje počtu vystěhovalých zaznamenáváme nejvyšší hodnoty až ke konci sledovaného období, tomu také odpovídá sklon regresní přímky tvaru

$$y = 12\,x + 1519.$$

V Olomouci se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 20 939, tedy o 26,4 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj v Olomouci

Pro demografický vývoj v Olomouci je charakteristické, že věkovou strukturu populace dlouhodobě poznamenává probíhající proces stárnutí, tedy narůstání podílu seniorů v populaci, ale celkově se podíl ve všech jednotlivých věkových kategoriích nachází v průměrných mezích mezi krajskými městy a průměrný věk je zde pátý nejnižší. Dále roste podíl dětí narozených mimo manželství. Počet sňatků i počet rozvodů zůstává v posledních letech ve stabilních mezích. Počet potratů stále klesá a počet živě narozených dětí se zvyšuje. V Olomouci nejvíce ze všech krajských měst převyšuje počet žen počet mužů. V migraci mají největší vliv především mladí vzdělaní lidé, jejich novým bydlištěm se nejčastěji stává Praha, Brno a Ostrava. Roste počet uchazečů o zaměstnání a současně klesá počet volných pracovních míst a ve struktuře uchazečů o zaměstnání podle věku dochází k přesunu většího počtu uchazečů o zaměstnání do starších věkových kategorií, tomuto vývoji odpovídá velice vysoká míra registrované nezaměstnanosti a také podprůměrné mzdy. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.12 OSTRAVA

Ostrava je krajským městem Moravskoslezského kraje. Ostrava je třetím největším městem podle počtu obyvatel 307 767. Ostrava se nachází ve východní části Slezska ve vzdálenosti přibližně 275 kilometrů od Prahy.

Z roku 1267 pocházejí první zmínky o vzniku Ostravy. Město vzniklo na tzv. Jantarové stezce, která byla obchodníky využívána od pradávna jako hlavní cestou spojující Baltské a Středozemní moře. Ostrava vznikla spojením několika vsí, k nejstarším ostravským vsím patří Polská (dnes Slezská) Ostrava, která je zmíněna v jednom z dokumentů papeže Řehoře IX. již v roce 1229.

Z historického i architektonického hlediska patří k nejvýznamnějším památkám kostel sv. Václava ze 13. století. Zcela zmodernizována je bývalá radnice z 16. století, dnes zde má sídlo Ostravské muzeum. V Ostravě se nachází několik hornických muzeí, které vznikly na místě původních dolů.

V Ostravě působí dvě státní vysoké školy a to Vysoká škola báňská (Ekonomická, Stavební, Strojní, Fakulta elektrotechniky a informatiky, Hornicko – geologická, Fakulta metalurgie a materiálového inženýrství a Fakulta bezpečnostního inženýrství) a Ostravská univerzita (Fakulta sociálních studií, Fakulta umění, Fakulta zdravotnických studií, Filozofická, Pedagogická a Přírodovědecká fakulta).

Objev uhlí ve 2. polovině 18. století byl důležitým mezníkem pro ostravský průmysl, na který navázal rozvoj elektráren. Ale v roce 1994 těžba uhlí definitivně skončila a průmysl se postupně transformuje na průmysl lehký. Ostrava patří k významným dopravním tepnám a je velmi snadno dostupná po silniční i železniční síti, včetně dopravy letecké. Mezi nejznámější podniky patří:

- Sareza (společnost pro sportovní a rekreační zařízení města),
- Mittal a Moravia Steel (výroba hutního materiálu),
- Dalkia (energetika),
- pivovar Ostravar,
- NWR Energy (distribuce tepla a plynu).

Mezi nejznámější sportovní události se řadí Mezinárodní atletický mítink Zlatá tretra v kategorii Super Grand Prix. V Ostravě hrají nejvyšší soutěž jak fotbalový klub FC Baník Ostrava tak i hokejový klub HC Vítkovice Steel.

Tabulka č. 13 - Základní údaje o Ostravě z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		307 767	Průměrná mzda	19 813 Kč
Věkové složení	0 – 14	43 002	Registrovaná míra nezaměstnanosti	7,4 %
	15 – 64	218 852	Počet kulturních zařízení	12
	65 +	45 913	Počet sportovních zařízení	307
Počet mužů		148 859	Počet základních škol	62
Počet žen		158 908	Počet středních škol	46
Průměrný věk		40,5	Počet podnikatelských subjektů	68 424

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ V OSTRAVĚ V LTECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 56 – 60 vlastní zpracování dle přílohy č. 12)

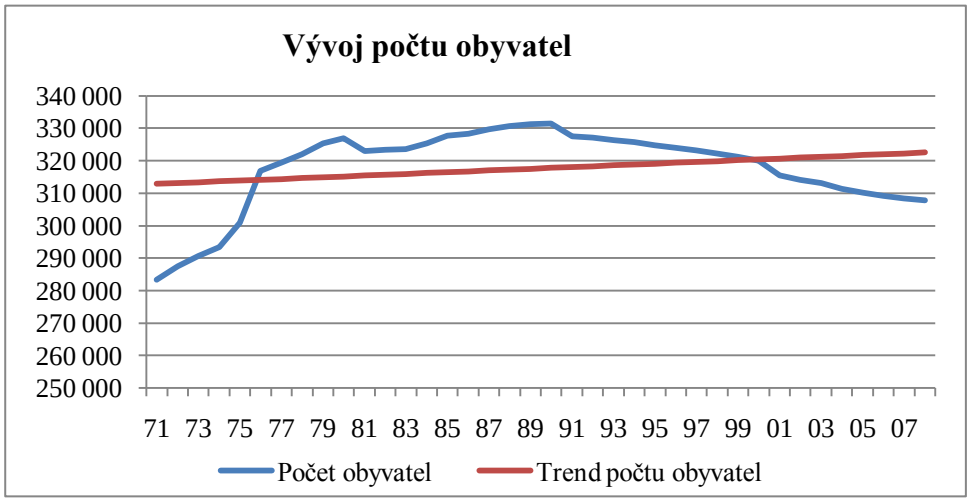

Graf č. 56 - Vývoj počtu obyvatel v Ostravě

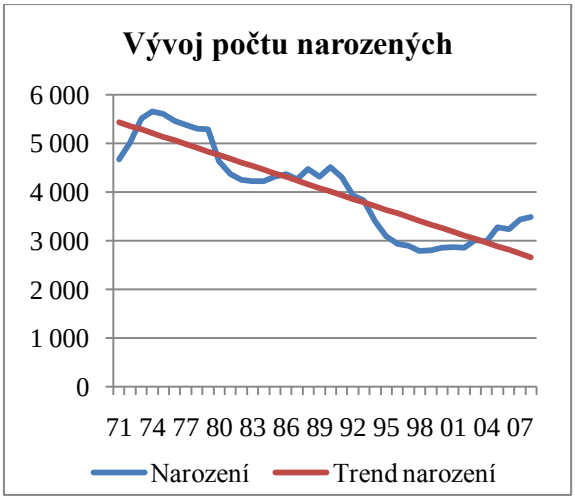

Graf č. 57 - Vývoj počtu narozených v Ostravě

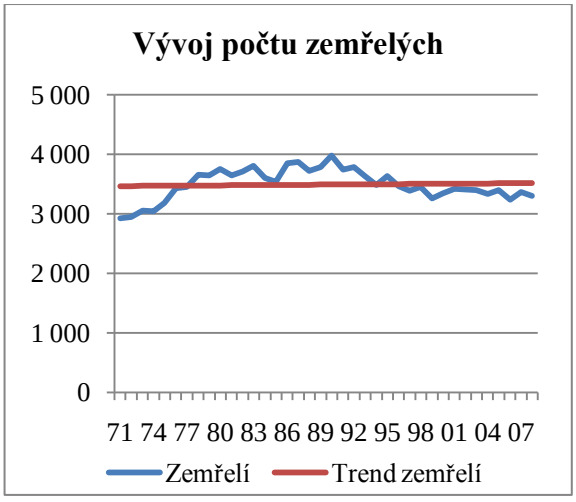

Graf č. 58 - Vývoj počtu zemřelých v Ostravě

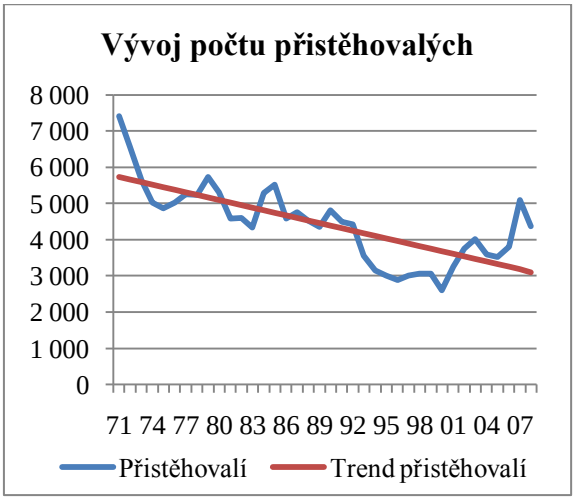

Graf č. 59 - Vývoj počtu přistěhovalých v Ostravě

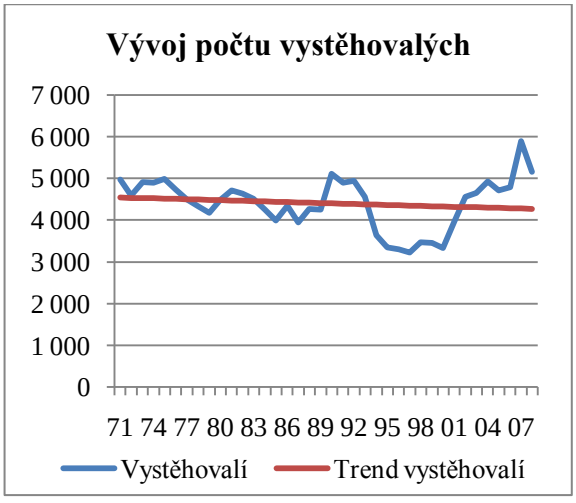

Graf č. 60 - Vývoj počtu vystěhovalých v Ostravě

Analýza demografického vývoje v krajském městě Ostrava od roku 1971 do roku 2008

V Ostravě počet obyvatel od roku 1971 rostl poměrně vysokým tempem, kdy tento růst pokračoval do roku 1990, od tohoto roku začal počet obyvatel klesat a pokles pokračoval až do konce sledovaného období. Za celé sledované období 1971 - 2008 má regresní přímka vývoje celkového počtu obyvatel tvar

$$y = 262{,}1\ x + 312552.$$

Počet obyvatel klesá v závislosti se snížením počtu narozených dětí a počtu přistěhovalých, naopak vývoj stavu zemřelých a vystěhovaných mají na celkový stav obyvatel poměrně malý vliv, protože za celé sledované období jen mírně klesají.

Vývoj počtu narozených po celé období klesá, skutečný vývoj odpovídá regresní přímce tvaru

$$y = -74{,}9\ x + 5505.$$

Vývoj počtu zemřelých za sledované období se výrazně neodchyluje od své regresní přímky tvaru

$$y = 1{,}4\ x + 3459{,}5.$$

Vývoj počtu přistěhovalých od začátku sledovaného období klesal, až v roce 2000 počet přistěhovalých začal růst. Regresní přímka tvaru

$$y = -71{,}1\ x + 5808$$

je ovlivněna poklesem ze začátku období, protože v posledních letech sledovaného období má skutečný vývoj rostoucí tendenci.

Regresní přímka tvaru počtu vystěhovalých obyvatel

$$y = -7{,}4\ x + 4548{,}3$$

nám sice ukazuje mírný úbytek vystěhovalých osob. Přesto počet vystěhovalých v posledních letech sledovaného období se zvyšuje.

V Ostravě se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 28 558, tedy o 10,2 %.

Současné trendy ovlivňující demografický Vývoj v Ostravě

Pro demografický vývoj Ostravy je charakteristické, že vlivem snižující se sňatečnosti a rostoucí rozvodovosti dochází k poklesu úplných rodin se závislými dětmi a naopak dochází k trvalému růstu neúplných rodin se závislými dětmi, nejvýznamnějším trendem je však růst počtu domácností jednotlivců. V Ostravě se průměrné příjmy na osobu v domácnosti nachází pod průměrnou hodnotou ostatních krajských měst, ve výstavbě zaznamenáme podprůměrný počet dokončených bytů na 1000 obyvatel, ale výstavba bytů se postupně zrychluje. V Ostravě se setkáváme s vysokým počtem nezaměstnaných, ale pozitivním jevem je, že se vzdělanostní struktura přeměňuje ve prospěch vyššího vzdělání, každoročně se zvyšuje počet studentů vysokých škol, pozitivním jevem je zvyšování podílu u odvětví vzdělávání, zdravotní a sociální péče, ostatní veřejné, sociální služby, což zakládá dobré předpoklady zejména pro řešení sociálních problémů kraje. Životní prostředí je ovlivněno vysokým počtem druhů emisí v ovzduší. (zpracováno dle www.czso.cz)

3.13 ZLÍN

Zlín je krajským městem Zlínského kraje. Zlín se nachází ve východní Moravě a leží ve vzdálenosti přibližně 250 kilometrů od Prahy.

První písemná zmínka o Zlíně pochází z roku 1322, kdy byl Zlín označován řemeslnicko-cechovním střediskem pro okolní valašské osídlení, které se převážně živily pouze pastevectvím. Důležitým mezníkem zlínské historie se stal rok 1894, kdy byla ve Zlíně založena obuvnická firma rodiny Baťových. Díky zcela vyjímečnému růstu a prosperitě podniku a vlivu Tomáše Bati, který byl také starostou města, se stal Zlín v meziválečném období moderním městským centrem s vynikajícím architektonickým stylem i životním tempem. V době komunistického režimu byl Zlín přejmenován na Gottwaldov, ale od 1. 1. 1990 opět město nese jméno Zlín.

Vysoké školství zastupuje ve Zlíně Univerzita Tomáše Bati, která poskytuje širokou nabídku studia humanitních, přírodovědných, technických i uměleckých oborů na šesti fakultách (Technologická, Managementu a ekonomiky, Multimediálních komunikací, Aplikované informatiky, Humanitních studií, Logistiky a krizového řízení).

Baťova podnikatelská tradice a vhodná geografická poloha jsou dva z faktorů, které ovlivnily skutečnost, že po změně politického režimu v roce 1989 nastal ve Zlíně prudký růst podnikatelsko-obchodních aktivit. Mezi podniky, které vznikaly v souvislosti se Zlínem, patří:

- Hamé (potravinářská společnost zabývající se výrobou trvanlivých i chlazených potravin),
- Barum Continental (podnik sídlící v Otrokovicích je světově známý výrobou pneumatik),
- Baťa (největší prodejce a výrobce obuvi v České republice),
- Filmové ateliéry s filmovou školou.

Ve Zlíně můžeme navštívit např. ZOO Lešná, romantický zámek Lešná i přilehlý zámecký park. Ve Zlíně působí fotbalový klub FC Tescoma Zlín, který hraje první ligu ve fotbale a i hokejový klub PSG Zlín hraje nejvyšší hokejovou soutěž.

Tabulka č. 14 - Základní údaje o Zlíně z roku 2008 (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Počet obyvatel		77 803	Průměrná mzda	18 565 Kč
Věkové složení	0 – 14	9 879	Registrovaná míra nezaměstnanosti	3,8 %
	15 – 64	54 260	Počet kulturních zařízení	8
	65 +	13 664	Počet sportovních zařízení	118
Počet mužů		37 090	Počet základních škol	15
Počet žen		40 713	Počet středních škol	17
Průměrný věk		42,2	Počet podnikatelských subjektů	23 012

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ VE ZLÍNĚ V LETECH 1971 AŽ 2008

(grafy č. 61 – 65 vlastní zpracování dle přílohy č. 13)

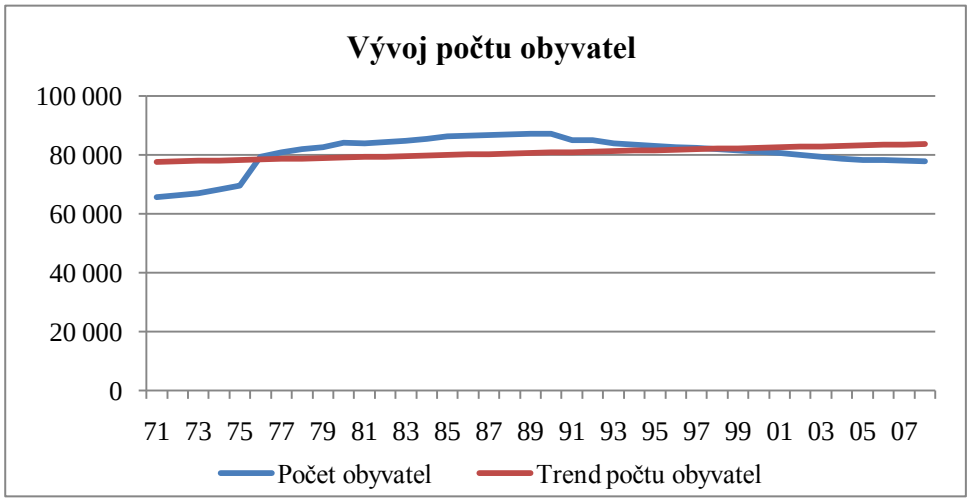

Graf č. 61 - Vývoj počtu obyvatel ve Zlíně

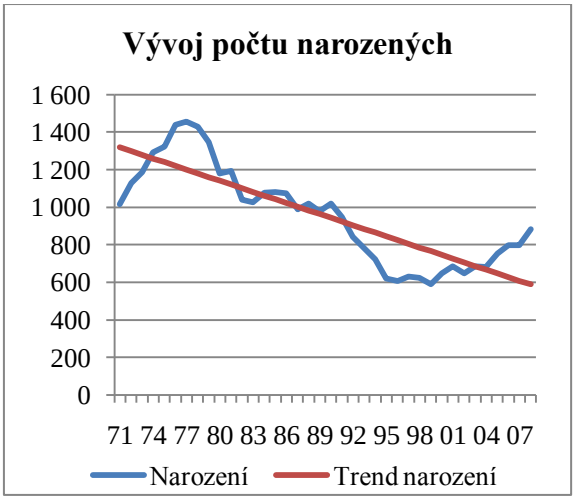

Graf č. 62 - Vývoj počtu narozených ve Zlíně

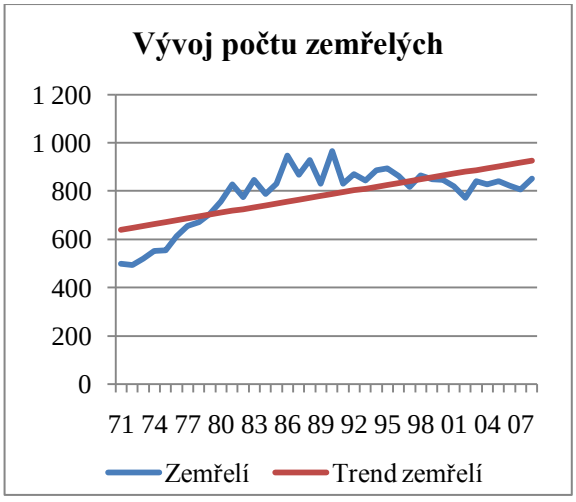

Graf č. 63 - Vývoj počtu zemřelých ve Zlíně

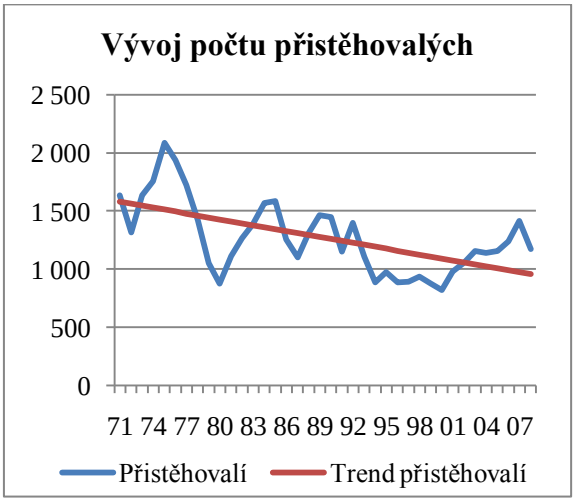

Graf č. 64 - Vývoj počtu přistěhovalých ve Zlíně

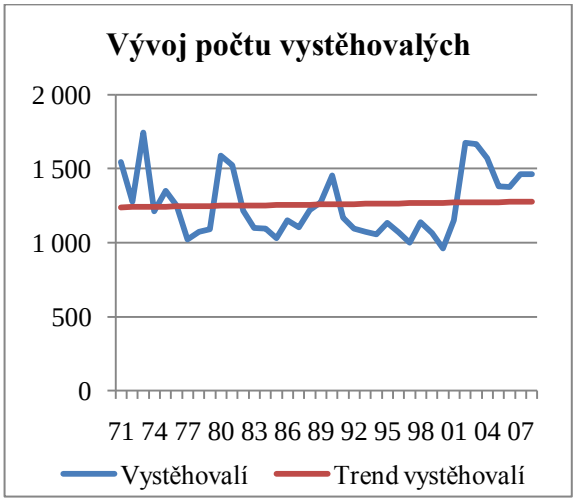

Graf č. 65- Vývoj počtu vystěhovalých ve Zlíně

Analýza demografického vývoje ve Zlíně

Ve Zlíně od začátku sledovaného období se počet obyvatel zvyšoval. Tento nárůst ovšem pokračoval jen v první polovině sledovaného období. Ve druhé polovině sledovaného období počet obyvatel klesal, ale nižším tempem než v první polovině sledovaného období se zvyšoval. Tomuto vývoji odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = 164\,x + 77420.$$

Tomuto vývoji odpovídá fakt, že v první polovině sledovaného období počet narozených převyšoval zemřelé a v druhé polovině tomu bylo naopak. Migrační přírůstek neměl na celkovém počtu obyvatel velký vliv.

Počet narozených obyvatel ze začátku sledovaného období vzrostl, ale dále po celé sledované období spíše klesal a proto regresní přímka má tvar

$$y = -19{,}7\,x + 1337{,}8.$$

Počet zemřelých od začátku sledovaného období se zvyšoval, ale od druhé třetiny sledovaného období se počet zemřelých už příliš neměnil, tomuto vývoje odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = 7{,}7\,x + 633.$$

Počet přistěhovalých za celé sledované období převýšil počet vystěhovaných pouze o 340 a celkově klesal, tomu odpovídá regresní přímka tvaru

$$y = -16{,}8\,x + 1595{,}5.$$

Vývoj počtu vystěhovalých se během sledovaného období měnil v krátkých časových intervalech strany, s tímto vývojem koresponduje regresní přímka tvaru

$$y = 1\,x + 1238{,}8.$$

Ve Zlíně se počet obyvatel od roku 1971 do roku 2008 zvýšil o 12 801, tedy o 19,7 %.

Současné trendy ovlivňující demografický vývoj ve Zlíně

Pro současný demografický vývoj ve Zlíně je charakteristické, že poměr mezi počtem žen a mužů se příliš nemění a ženy převyšují počet mužů v druhém nejvyšším poměru ze všech krajských měst. Průměrný věk roste poměrně vysokým tempem a patří k jednomu z nejvyšších ve srovnání s ostatními krajskými městy. Vývoj počtu rozvodů se zvyšuje každým rokem jen mírně a vývoj počtu sňatků se pohybuje celkem stabilně. Stárnutí obyvatelstva se odrazily na snížení dětské složky (0 až 14 let) obyvatelstva, její podíl je ve srovnání s ostatními krajskými městy podprůměrný a zvýšení počtu obyvatel v poproduktivním věku (nad 64 let), kde je podíl na celkovém počtu obyvatel druhý nejvyšší mezi krajskými městy. Z toho vyplývá nízké zastoupení ve věkovém složení mezi 15 až 64, které je druhé nejnižší. Nejvíce cizinců do Zlína přichází za prací, tomu odpovídá i jejich věkové složení. Průměrná výše mezd se nachází nad průměrem ostatních krajských měst a registrovaná míra nezaměstnanosti patří k jedné z nejnižších mezi krajskými městy. (zpracováno dle www.czso.cz)

5. ANALÝZA DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE

5.1 SPOLEČNÉ DEMOGRAFICKÉ TENDENCE VE VÝVOJI KRAJSKÝCH MĚST

Pro všechna krajská města je společné, že za celé sledované období počet obyvatel dosáhl nejnižšího počtu hned v prvním roce sledovaného období. Od začátku sledovaného období se tedy počet obyvatel každoročně zvyšoval a tento nárůst u každého města se zastavil až na jejich zatím největším počtu obyvatel. Většina krajských měst dosáhla svého dosavadního největšího počtu obyvatel v polovině sledovaného období. Také platí, že když dosáhl počet obyvatel u jednotlivých krajských měst zatím svého maxima, počet obyvatel dále začal klesat. Tyto nejvyšší hodnoty stavu obyvatel žádné z krajských měst do konce sledovaného období nepřekročilo. Ke konci sledovaného období vývoj počtu obyvatel v jednotlivých krajských městech probíhal různě.

U vývoje počtu narozených zaznamenáváme u všech krajských měst vysoký nárůst hned ze začátku sledovaného období. Tento nárůst dosáhl zhruba v polovině sedmdesátých let svého maxima. Vysoké hodnoty v počtu narozených z tohoto období jsou přiřazovány k vysoce propopulační politice státu. Dále ovšem počet narozených každoročně klesal. Dalším společným znakem ve vývoji počtu narozených u všech krajských měst je mírný nárůst počtu narozených na konci sledovaného období.

U vývoje počtu zemřelých je u většiny krajských měst společné, že nejnižšího počtu dosáhly hned na začátku sledovaného období. Od začátku sledovaného období se počet zemřelých každoročně zvyšoval a krajská města dosahovala nejvyšších hodnot v počtu zemřelých mezi roky 1980 a 1995. Do konce sledovaného období se pak počet zemřelých v krajských městech nezvyšoval.

U vývoje počtu přistěhovalých nezaznamenáváme u všech krajských měst podobný průběh. Jednou z málo společných tendencí je, že ke konci sledovaného období dosahuje zhruba 2/3 krajských měst poměrně vysokého počtu přistěhovalých. Na vývoj počtu přistěhovalých neměla příliš vliv změna režimu, jen v Karlových Varech počet přistěhovalých vysoce vzrostl. Snad jen jediným společným znakem vývoje počtu přistěhovalých je, že po vzniku samostatné České republiky počet přistěhovalých ve všech krajských městech klesl.

U většiny krajských měst ve vývoji počtu vystěhovalých zaznamenáváme postupný nárůst od začátku sledovaného období, který pokračoval do konce sledovaného období. Kdy zhruba kolem let 2005 až 2006 dosahuje většina krajských měst nejvyššího počtu vystěhovalých za celé sledované období. Dalším společným znakem je období po roce 1989, kdy počet vystěhovalých ve většině krajských měst klesal.

5.2 SROVNÁNÍ MEZI KRAJSKÝMI MĚSTY

Při výpočtu rovnic regresních přímek bylo využito lineární regrese. Na základě vypočtených indexů determinace bylo zjištěno, že podle této metody regresní přímky nevystihují dobře demografický vývoj v krajských městech a mají nízkou vypovídací schopnost. Ke zvýšení vypovídající hodnoty lineární regrese by bylo zapotřebí zkrátit sledované časové intervaly, protože za celé sledované období se demografický vývoj často měnil. Pro přesnější analýzu demografického vývoje celého sledovaného období by bylo zapotřebí využít jiných metod. Pro potřeby bakalářské práce je metoda lineární regrese dostačující.

Vývoj počtu obyvatel v krajských městech

Tabulka č. 15 - Rovnice regresních přímek u vývoje počtu obyvatel v krajských městech ČR (vlastní zpracování)

Krajské město	**Rovnice regresní přímky**	**Krajské město**	**Rovnice regresní přímky**
Praha	*y = 1489,8 x + 1155394,9*	Pardubice	*y = 211,4 x + 86221,5*
České Budějovice	*y = 85,7 x + 3180,4*	Jihlava	*y = 144 x + 47949,1*
Plzeň	*y = 34,9 x + 1625,7*	Brno	*y = 476,9 x + 366206,5*
Karlovy Vary	*y = -14,8 x + 54901*	Olomouc	*y = 305,9 x + 95029,2*
Ústí nad Labem	*y = 600,2 x + 79985,1*	Ostrava	*y = 262,1 x + 312552*
Liberec	*y = 604,9 x + 83294,5*	Zlín	*y = 164 x + 77420*
Hradec Králové	*y = 308,3 x + 89309,7*		

Počet obyvatel v krajských městech za celé sledované období podle rovnic regresních přímek rostl ve všech krajských městech kromě Karlových Varů. Ale u všech krajských měst počet obyvatel celkově vzrostl. Nejmenší nárůst počtu obyvatel za sledované období je zaznamenán v Ostravě (nárůst o 10,2%), Brně (nárůst o 10,8%) a v Praze (nárůst o 14,2%). Mezi krajská města s nejvyšším nárůstem počtu obyvatel patří Liberec (nárůst o 39,5%), Hradec Králové (nárůst o 36,7%) a Ústí nad Labem (nárůst o 31,6 %). Podle sklonu regresní přímky nejvíc obyvatel přibývalo za celé sledované období v Praze, Liberci a Ústí nad Labem. Většina krajských měst dosahuje nejvyššího počtu obyvatel kolem roku 1990. Od tohoto období ve většině případů se počet obyvatel dále nezvyšoval. Na rostoucí sklon regresních přímek u většiny krajských měst má vliv nárůst počtu obyvatel od začátku sledovaného období do období kolem roku 1990. Sklon regresních přímek zmírňuje následný vývoj, kdy počet obyvatel se v krajských městech několik let nezvyšoval a nárůst byl zaznamenán až na úplném konci sledovaného období.

Vývoj počtu narozených v krajských městech

Tabulka č. 16 - Rovnice regresních přímek vývoje počtu narozených krajských měst ČR (vlastní zpracování)

Krajské město	Rovnice regresní přímky	Krajské město	Rovnice regresní přímky
Praha	*y = -197,9 x + 16915,4*	Pardubice	*y = -20,8 x + 1483,9*
České Budějovice	*y= -16,9 x + 1482,2*	Jihlava	*y = -11,9 x + 872,5*
Plzeň	*y = -33,2 x + 2577,5*	Brno	*y = -64,7 x + 5633,6*
Karlovy Vary	*y = -16,3 x + 978,4*	Olomouc	*y = -21,6 x +1668,9*
Ústí nad Labem	*y = -14,5 x + 1542,7*	Ostrava	*y = -74,9 x + 5505*
Liberec	*y = -15,4 x + 1483,5*	Zlín	*y = -19,7 x + 1337,8*
Hradec Králové	*y = -1,6 x + 1508,6*		

U všech krajských měst je regresní přímka u počtu narozených klesají. Sklon regresní přímky je ovlivněn vysokými hodnoty hlavně z druhé poloviny 70. let a následným poklesem počtu narozených, který pokračoval skoro celé sledované období. Největší pokles počtu narozených dětí podle tvaru regresní přímky je zaznamenám v Praze, Ostravě a v Brně. A naopak nejmenší pokles ve vývoji počtu narozených je zaznamenán v Hradci Králové, Jihlavě a Ústí nad Labem.

Vývoj počtu zemřelých v krajských městech

Tabulka č. 17 - Rovnice regresních přímek vývoje počtu zemřelých krajských měst ČR (vlastní zpracování)

Krajské město	Rovnice regresní přímky	Krajské město	Rovnice regresní přímky
Praha	*y = -129,3 x + 17839,3*	Pardubice	*y = 4 x + 822*
České Budějovice	*y = -4,5 x + 1029,5*	Jihlava	*y = 1,1 x + 457*
Plzeň	*y = -15,8 x + 2337,4*	Brno	*y = -22,1 x + 4925,4*
Karlovy Vary	*y = 2,2 x + 564,9*	Olomouc	*y = -2,6 x + 1121,5*
Ústí nad Labem	*y = 7,5 x + 812,5*	Ostrava	*y = 1,4 x + 3459,5*
Liberec	*y = 6,7 x + 818,7*	Zlín	*y = 7,7 x + 633*
Hradec Králové	*y = 1,6 x + 919,9*		

Vývoj počtu zemřelých se v jednotlivých krajských městech liší. Tomu odpovídají různé sklony regresních přímek u jednotlivých krajských měst. Kdy směrnice regresních přímek vyšly záporné, kladné i velmi blízké nule. Regresní přímka počtu zemřelých klesá u Prahy, Brna, Plzně, Českých Budějovic, Olomouce. Pouze poměrně mírně roste u Jihlavy, Hradce Králové a Ostravy. Regresní přímka počtu zemřelých roste u Zlína, Ústí nad Labem, Liberce, Pardubic a Karlových Varů.

Přirozený přírůstek v krajských městech

Přirozený přírůstek byl v souhrnu za celé sledované období záporný pouze v Praze (úbytek 85 954), Brně (úbytek 4 658) a v Plzni (úbytek 3 754). Nejvyšších hodnot přirozený přírůstek dosáhl v Ostravě (přírůstek 21 252), Ústí nad Labem (přírůstek 11 449) a v Českých Budějovicích (přírůstek 12 853). V prvních dvou třetinách zaznamenáme spíše kladné přirozené přírůstky. Naopak v poslední třetině sledovaného období nabýval přirozený přírůstek u většiny krajských měst záporných hodnot.

Vývoj počtu přistěhovalých v krajských městech

Tabulka č. 18 - Rovnice regresních přímek vývoje počtu přistěhovalých krajských měst ČR (vlastní zpracování)

Krajské město	Rovnice regresní přímky	Krajské město	Rovnice regresní přímky
Praha	*y = 516,5 x + 10013,3*	Pardubice	*y = -23 x + 2226,4*
České Budějovice	*y = -9,8 x + 2208,7*	Jihlava	*y = -3,1 x + 1003,4*
Plzeň	*y = -4 x + 2993,8*	Brno	*y = -15,5 x + 6333*
Karlovy Vary	*y = 4,5 x + 979,2*	Olomouc	*y = -15 x + 2242,4*
Ústí nad Labem	*y = -5,9 x + 1865,6*	Ostrava	*y = -71,1 x + 5808*
Liberec	*y = 12,2 x + 1453,8*	Zlín	*y = -16,8 x + 1595,5*
Hradec Králové	*y = -23,3 x + 2322,8*		

Vývoj počtu přistěhovalých nemá u všech krajských měst totožný vývoj. Jediný z mála společných znaků je zaznamenán až ke konci sledovaného období, kdy nabývá počet přistěhovalých největších hodnot ve většině krajských měst. Počet přistěhovalých se za celé sledované období podle sklonu regresních přímek snižoval v deseti městech. A to i navzdory zvýšení počtu přistěhovalých ke konci období, který jen částečně korigoval klesající vývoj z předchozích let. Počet přistěhovalých podle sklonu regresní přímky se nejvíce zvyšoval v Praze, Liberci a Karlových Varech. Naopak počet přistěhovalých se nejvíce snižoval v Ostravě, Hradci Králové a Pardubicích.

Vývoj počtu vystěhovalých v krajských městech

Tabulka č. 19 - Rovnice regresních přímek vývoje počtu vystěhovalých krajských měst ČR (vlastní zpracování)

Krajské město	Rovnice regresní přímky	Krajské město	Rovnice regresní přímky
Praha	*y = 443,3 x + 6269,9*	Pardubice	*y = 10,6 x + 1378,2*
České Budějovice	*y = 31,6 x + 1063,3*	Jihlava	*y = 13,6 x + 545,8*
Plzeň	*y = 34,9 x + 1625,7*	Brno	*y = 85,7 x + 3180,4*
Karlovy Vary	*y = -14,8 x + 1398,5*	Olomouc	*y = 12 x + 1519*
Ústí nad Labem	*y = -0,1 x + 1811,1*	Ostrava	*y = -7,4 x + 4548,3*
Liberec	*y = 12,3 x + 1363,2*	Zlín	*y = 1 x + 1238,8*
Hradec Králové	*y = 26 x + 1089*		

Regresní přímka u vývoje počtu vystěhovalých nám ukazuje, že v Ostravě a Karlových Varech počet vystěhovalých za celé sledované období klesal. A velmi mírný pokles je zaznamenán v Ústí nad Labem, tento pokles nám ukázala až směrnice regresní přímky. Největší nárůst počtu vystěhovalých podle rovnice regresní přímky zaznamenáváme u Prahy, Brna a Plzně. Počet vystěhovalých obyvatel ve většině krajských měst nabýval největších hodnot ke konci sledovaného období, tomuto nárůstu od počátku sledovaného období odpovídá i rostoucí regresní přímka u většiny krajských měst.

Migrační přírůstek v krajských městech

Počet přistěhovalých u většiny krajských měst během sledovaného období převyšoval počet vystěhovalých a záporný migrační přírůstek je zaznamenán jen u Karlových Varů (úbytek 7 321) a Ústí nad Labem (úbytek 2 183). Nejvýznamnější vliv má na růstu počtu obyvatel migrační přírůstek v Praze (přírůstek 196 536 obyvatel), Brně (přírůstek 44 826 obyvatel) a Plzni (přírůstek 23 147 obyvatel). V těchto třech městech se počet obyvatel za sledované období zvýšil právě kvůli migraci, přirozený přírůstek byl u těchto měst záporný.

Počet obyvatel rostl jak přirozeným přírůstkem tak i zároveň migrací v Českých Budějovicích, Liberci, Hradci Králové, Pardubicích, Ostravě, Olomouci, Zlíně a Jihlavě. Přirozený přírůstek převyšoval migrační přírůstek v Karlových Varech, Ústí nad Labem, Liberci, Ostravě, Zlíně a Jihlavě.

5. ZÁVĚR

V bakalářské práci na téma Demografický vývoj v krajských městech ČR jsem se zabýval a analyzoval především demografický vývoj krajských měst v pěti kategoriích a to vývoj počtu obyvatel, narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých. Při analýze demografického vývoje bylo zapotřebí pracovat s dalšími demografickými ukazateli a daty, které jsou také použity v bakalářské práci. Mezi další využité ukazatele patří průměrný věk, věkové složení obyvatelstva, poměr mužů a žen, porodnost, potratovost atd. Při zjištění současných demografických tendencí jsem využil nejen demografických údajů, ale i údajů, které se bezesporu dotýkají demografického vývoje v jednotlivých krajských městech. Proto jsem pracoval s ukazateli typu nezaměstnanost, průměrná mzda, počet podnikatelských subjektů či počet škol. Ale především jsem se věnoval zmiňovaným pěti základním kategoriím, pro které jsem pomocí statistické metody lineární regrese vypočítal a znázornil jejich regresní lineární přímky. Rovnice regresních přímek mně pomohly ke zjištění směru demografického vývoje ve sledovaných ukazatelích v období od roku 1971 až 2008.

Všechna krajská města jsou před samotnou analýzou představena a jsou uvedeny základní údaje týkající se demografického vývoje z roku 2008. V následující části jsou znázorněny v grafické podobě demografického vývoje v jednotlivých sledovaných kategoriích včetně jejich lineárních regresních přímek. A v závěrečné části je analyzován u každého města jeho demografický vývoj včetně uvedení rovnic regresních přímek jednotlivých ukazatelů. A na závěr jsou uvedeny současné demografické trendy v jednotlivých krajských městech.

Výsledkem bakalářské práce je zjištění společných demografických tendencí krajský měst ve sledovaných ukazatelích a srovnání demografického vývoje ve sledovaných ukazatelích mezi jednotlivými krajskými městy. U vývoje počtu obyvatel pro všechna města platí, že se počet jejich obyvatel během sledovaného období zvýšil a jen u Karlových Varů je regresní přímka vývoje počtu obyvatel klesající. Nejvyšší nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v Liberci, Hradci Králové a Ústí nad Labem. U vývoje počtu narozených zaznamenáváme nejvyšší hodnoty kolem roku 1975 a regresní přímky vývoje počtu narozených jsou u všech krajských měst klesající. Nejnižší hodnotu u vývoje počtu zemřelých byly zjištěny hned ze začátku sledovaného období a regresní přímky ve vývoji počtu zemřelých se znatelně liší u jednotlivých krajských měst. Přirozený přírůstek byl za celé sledované období záporný v Praze, Brně a Plzni. Vývoj počtu přistěhovalých za celé sledovaného období nevykazuje tendenci, která platí pro všechny krajská města. Pouze u třech měst je regresní přímka vývoje počtu přistěhovalých rostoucí. U vývoje počtu vystěhovaných dosahuje většina měst nejvyššího počtu kolem let 2005 a 2006. Regresní přímka vývoje počtu vystěhovalých je klesající ve třech krajských městech. Záporný migrační přírůstek je zaznamenán pouze v Ústí nad Labem a Karlových Varech.

Výsledky bakalářské práce ukazují, jak se jednotlivá krajská města vyvíjí a udávají atraktivnost pro život v nich. A do budoucna výsledky mohou sloužit pro rozhodování o podnikatelských činnostech i mohou pomoc lidem při rozhodnutí o přestěhování v rámci krajských měst.

6. POUŽITÉ ZDROJE

1. Český statistický úřad. *Demografie: Revue pro výzkum populačního vývoje*. Praha: Studio GSW, 2009. 98 s. ISBN 0011-8265.
2. HAMPL, Martin. *Regionální vývo*j. Univerzita Karlova: Demo Art, 2001. 328 s. ISBN 80-902686-6-8.
3. KALIBOVÁ, Květa, PAVLÍK, Zdeněk, VODÁKOVÁ, Alena. *Demografie nejen pro demografy*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1998. 128 s. ISBN 80-85963-43-4.
4. KALIBOVÁ, Květa. *Úvod do demografie*. Praha : Karolinium, 2001. 53 s. ISBN 80-246-0222-9.
5. KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje*. Praha: Linde, 2000. 228 s. ISBN 80-7201-250-9.
6. KUBANOVÁ, Jana. *Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi*. 2. vyd. Bratislava: STATIS, 2004. 249 s. ISBN 80-85659-37-9.
7. PEKAR, Josef. *Dějiny Československé*. Praha : Akropolis, 1991. 255 s. ISBN 80-900354-2-6.
8. ROUBÍČEK, Vladimír. *Úvod do demografie*. Praha: CODEX Bohemia, 1997. 352 s. ISBN 80-85963-43-4.
9. SRB, Vladimír; KUČERA, Milan; RŮŽIČKA, Ladislav. *Demografie*. Praha : Svoboda, 1971. 611 s.
10. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích.
11. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 347/1997 Sb., 300/2000 Sb., 448/2001 Sb., 395/2001 Sb. a 515/2002 Sb.
12. *Český statistický úřad* [online]. 2010 [cit. 2010-04-16]. Český statistický úřad. Dostupné z WWW: <http://czso.cz/>.
13. *Portál hlavního města Prahy* [online]. 2006 [cit. 2010-04-12]. Praha. Dostupné z WWW: <http://www.praha.eu>.
14. *Město České Budějovice* [online]. 2005 [cit. 2010-04-12]. České Budějovice. Dostupné z WWW: <http://www.c-budejovice.cz>.
15. *Oficiální informační server města Plzně* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Plzeň. Dostupné z WWW: <http://www.plzen.eu>.
16. *Vítejte v Karlových Varech* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Karlovy Vary. Dostupné z WWW: <http://www.karlovy-vary.cz>.
17. *Statutární město Ústí nad Labem* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Ústí nad Labem. Dostupné z WWW: <http://www.usti-nad-labem.cz>.
18. *Statutární město Liberec* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Liberec. Dostupné z WWW: <http://www.liberec.cz>.
19. *Oficiální stránky statutárního města Hradec Králové* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Hradec Králové. Dostupné z WWW: <http://www.hradeckralove.org>.
20. *Oficiální internetové stránky statutárního města Pardubice* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Pardubice. Dostupné z WWW: <http://www.mesto-pardubice.cz>.
21. *Oficiální stránky města Jihlavy* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Jihlava. Dostupné z WWW: <http://www.jihlava.cz>.
22. *Oficiální web statutárního města Brna* [online]. 2009 [cit. 2010-04-12]. Brno. Dostupné z WWW: <http://www.brno.cz>.

23. *Statutární město Olomouc* [online]. 2002 [cit. 2010-04-12]. Olomouc. Dostupné z WWW: <http://www.olomouc.eu>.
24. *Oficiální portál statutárního města Ostravy* [online]. 2010 [cit. 2010-04-12]. Ostrava. Dostupné z WWW: <http://www.ostrava.cz>.
25. *Informační server statutárního města Zlín* [online]. 2008 [cit. 2010-04-12]. Zlín. Dostupné z WWW: <http://www.zlin.eu>.

7. SEZNAM PŘÍLOH, TABULEK A GRAFŮ

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Tabulka demografického vývoje v Praze 66
Příloha č. 2 – Tabulka demografického vývoje v Českých Budějovicích 67
Příloha č. 3 – Tabulka demografického vývoje v Plzni 68
Příloha č. 4 – Tabulka demografického vývoje v Karlových Varech 69
Příloha č. 5 – Tabulka demografického vývoje v Ústí nad Labem 70
Příloha č. 6 – Tabulka demografického vývoje v Liberci 71
Příloha č. 7 – Tabulka demografického vývoje v Hradci Králové 72
Příloha č. 8 – Tabulka demografického vývoje v Pardubicích 73
Příloha č. 9 – Tabulka demografického vývoje v Jihlavě 74
Příloha č. 10 – Tabulka demografického vývoje v Brně 75
Příloha č. 11 – Tabulka demografického vývoje v Olomouci 76
Příloha č. 12 – Tabulka demografického vývoje v Ostravě 77
Příloha č. 13 – Tabulka demografického vývoje v Zlíně 78

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 - Přehled krajů a jejich sídel kraje (krajských měst) v číslovém pořadí podle zákona 14
Tabulka č. 2 - Základní údaje o Praze z roku 2008 16
Tabulka č. 3 - Základní údaje o Českých Budějovicích z roku 2008 19
Tabulka č. 4 - Základní údaje o Plzni z roku 2008 22
Tabulka č. 5 - Základní údaje o Karlových Varech z roku 2008 25
Tabulka č. 6 - Základní údaje o Ústí nad Labem z roku 2008 28
Tabulka č. 7 - Základní údaje o Liberci z roku 2008 31
Tabulka č. 8 - Základní údaje o Hradci Králové z roku 2008 34
Tabulka č. 9 - Základní údaje o Pardubicích z roku 2008 37
Tabulka č. 10 - Základní údaje o Jihlavě z roku 2008 40
Tabulka č. 11 - Základní údaje o Brně z roku 2008 43
Tabulka č. 12 - Základní údaje o Olomouci z roku 2008 46
Tabulka č. 13 - Základní údaje o Ostravě z roku 2008 49
Tabulka č. 14 - Základní údaje o Zlíně z roku 2008 52
Tabulka č. 15 - Rovnice regresních přímek u vývoje počtu obyvatel v krajských městech ČR 56
Tabulka č. 16 - Rovnice regresních přímek u vývoje počtu narozených v krajských městech ČR 57
Tabulka č. 17 - Rovnice regresních přímek u vývoje zemřelých obyvatel v krajských městech ČR 57
Tabulka č. 18 - Rovnice regresních přímek u vývoje počtu přistěhovalých v krajských městech ČR 58
Tabulka č. 19 - Rovnice regresních přímek u vývoje počtu vystěhovalých v krajských městech ČR 58

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvatel v Praze 17
Graf č. 2 - Vývoj počtu narozených v Praze……..……..16
Graf č. 3 - Vývoj počtu zemřelých v Praze 17
Graf č. 4 - Vývoj počtu přistěhovalých v Praze……....16
Graf č. 5 - Vývoj počtu vystěhovalých v Praze……17
Graf č. 6 - Vývoj počtu obyvatel v Českých Budějovicích 20
Graf č. 7 - Vývoj počtu narozených v Českých Budějovicích…….……19
Graf č. 8 - Vývoj počtu zemřelých v Českých Budějovicích 20
Graf č. 9 - Vývoj počtu přistěhovalých v Českých Budějovicích……..…….. 19
Graf č. 10 - Vývoj počtu vystěhovalých v Českých Budějovicích…….…….....20
Graf č. 11 - Vývoj počtu obyvatel v Plzni..... 23
Graf č. 12 - Vývoj počtu narozených v Plzni……22
Graf č. 13 - Vývoj počtu zemřelých v Plzni 23
Graf č. 14 - Vývoj počtu přistěhovalých v Plzni……..22
Graf č. 15 - Vývoj počtu vystěhovalých v Plzni..... 23
Graf č. 16 - Vývoj počtu obyvatel v Karlových Varech 26
Graf č. 17 - Vývoj počtu narozených v Karlových Varech…….……...25
Graf č. 18 - Vývoj počtu zemřelých v Karlových Varech..... 26
Graf č.19 - Vývoj počtu přistěhovalých v Karlových Varech……..25
Graf č. 20 - Vývoj počtu vystěhovalých v Karlových Varech..... 26
Graf č. 21 - Vývoj počtu obyvatel v Ústí nad Labem 29
Graf č. 22 - Vývoj počtu narozených v Ústí nad Labem…….……..28
Graf č. 23 - Vývoj počtu zemřelých v Ústí nad Labem 29
Graf č. 24 - Vývoj počtu přistěhovalých v Ústí nad Labem…….……28
Graf č. 25 - Vývoj počtu vystěhovalých v Ústí nad Labem 29
Graf č. 26 - Vývoj počtu obyvatel v Liberci 32
Graf č. 27 - Vývoj počtu narozených v Liberci……31
Graf č. 28 - Vývoj počtu zemřelých v Liberci..... 32
Graf č. 29 - Vývoj počtu přistěhovalých v Liberci……....31
Graf č. 30 - Vývoj počtu vystěhovalých v Liberci..... 32
Graf č. 31 - Vývoj počtu obyvatel v Hradci Králové..... 35
Graf č. 32 - Vývoj počtu narozených v Hradci Králové……...34
Graf č. 33 - Vývoj počtu zemřelých v Hradci Králové 35
Graf č. 34 - Vývoj počtu přistěhovalých v Hradci Králové…….……34
Graf č. 35 - Vývoj počtu vystěhovalých v Hradci Králové..... 35
Graf č. 36 - Vývoj počtu obyvatel v Pardubicích 38
Graf č. 37 - Vývoj počtu narozených v Pardubicích……37
Graf č. 38 - Vývoj počtu zemřelých v Pardubicích..... 38
Graf č. 39 - Vývoj počtu přistěhovalých v Pardubicích……37
Graf č. 40 - Vývoj počtu vystěhovalých v Pardubicích 38

Graf č. 41 - Vývoj počtu obyvatel v Jihlavě 41
Graf č. 42 - Vývoj počtu narozených v Jihlavě 40
Graf č. 43 - Vývoj počtu zemřelých v Jihlavě 41
Graf č. 44 - Vývoj počtu přistěhovalých v Jihlavě 40
Graf č. 45 - Vývoj počtu vystěhovalých v Jihlavě 41
Graf č. 46 - Vývoj počtu obyvatel v Brně 44
Graf č. 47 - Vývoj počtu narozených v Brně 43
Graf č. 48 - Vývoj počtu zemřelých v Brně 44
Graf č. 49 - Vývoj počtu přistěhovalých v Brně 43
Graf č. 50 - Vývoj počtu vystěhovalých v Brně 44
Graf č. 51 - Vývoj počtu obyvatel v Olomouci 47
Graf č. 52 - Vývoj počtu narozených v Olomouci 46
Graf č. 53 - Vývoj počtu zemřelých v Olomouci 47
Graf č. 54 - Vývoj počtu přistěhovalých v Olomouci 46
Graf č. 55 - Vývoj počtu vystěhovalých v Olomouci 47
Graf č. 56 - Vývoj počtu obyvatel v Ostravě 50
Graf č. 57 - Vývoj počtu narozených v Ostravě 49
Graf č. 58 - Vývoj počtu zemřelých v Ostravě 50
Graf č. 59 - Vývoj počtu přistěhovalých v Ostravě 49
Graf č. 60 - Vývoj počtu vystěhovalých v Ostravě 50
Graf č. 61 - Vývoj počtu obyvatel ve Zlíně 53
Graf č. 62 - Vývoj počtu narozených ve Zlíně 52
Graf č. 63 - Vývoj počtu zemřelých ve Zlíně 53
Graf č. 64 - Vývoj počtu přistěhovalých ve Zlíně 52
Graf č. 65 - Vývoj počtu vystěhovalých ve Zlíně 53

8. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Tabulka demografického vývoje v Praze (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	13 360	15 368	16 488	11 053	-2 008	5 435	3 427	1 083 325
1972	14 231	15 148	15 141	10 516	-917	4 625	3 708	1 087 033
1973	16 396	15 531	16 857	12 256	865	4 601	5 466	1 092 499
1974	18 983	17 046	16 072	12 609	1 937	3 463	5 400	1 159 178
1975	19 204	16 570	17 594	11 985	2 634	5 609	8 243	1 167 421
1976	18 697	16 312	16 042	12 606	2 385	3 436	5 821	1 173 242
1977	18 976	16 657	15 841	11 007	2 319	4 834	7 153	1 180 395
1978	18 127	16 733	15 612	11 492	1 394	4 120	5 514	1 185 909
1979	17 505	17 122	16 390	12 134	383	4 256	4 639	1 190 548
1980	15 239	17 786	14 250	12 434	-2 547	1 816	-731	1 189 817
1981	13 928	17 446	15 469	11 421	-3 518	4 048	530	1 182 364
1982	13 445	17 123	18 038	11 194	-3 678	6 844	3 166	1 185 530
1983	12 828	17 683	15 890	10 554	-4 855	5 336	481	1 186 011
1984	13 247	17 237	17 862	10 489	-3 990	7 373	3 383	1 189 394
1985	12 910	17 348	17 962	9 895	-4 438	8 067	3 629	1 193 023
1986	12 901	17 046	21 783	10 432	-4 145	11 351	7 206	1 200 229
1987	13 033	16 487	19 262	9 894	-3 454	9 368	5 914	1 206 143
1988	13 231	16 392	18 213	9 988	-3 161	8 225	5 064	1 211 207
1989	12 722	16 295	17 470	10 219	-3 573	7 251	3 678	1 214 885
1990	13 010	16 802	17 905	13 781	-3 792	4 124	332	1 215 217
1991	12 946	15 795	17 504	13 093	-2 849	4 411	1 562	1 216 889
1992	11 944	15 331	15 421	11 608	-3 387	3 813	426	1 217 315
1993	11 557	15 129	15 478	12 198	-3 572	3 280	-292	1 217 023
1994	10 329	14 881	12 777	10 664	-4 552	2 113	-2 439	1 214 584
1995	9 470	15 193	12 486	11 492	-5 723	994	-4 729	1 209 855
1996	8 842	14 490	11 781	11 010	-5 648	771	-4 877	1 204 953
1997	8 967	14 083	12 403	11 785	-5 116	618	-4 498	1 200 455
1998	9 026	13 705	10 845	13 351	-4 679	-2 506	-7 185	1 193 270
1999	9 057	13 616	11 285	13 141	-4 559	-1 856	-6 415	1 186 855
2000	9 453	13 425	11 120	12 877	-3 972	-1 757	-5 729	1 181 126
2001	9 681	13 210	13 121	19 950	-3 529	-6 829	-10 358	1 160 118
2002	9 690	13 333	32 033	26 570	-3 643	5 463	1 820	1 161 938
2003	10 057	13 488	30 540	23 466	-3 431	7 074	3 643	1 165 581
2004	11 131	12 849	28 763	22 055	-1 718	6 708	4 990	1 170 571
2005	11 943	12 673	40 482	28 713	-730	11 769	11 039	1 181 610
2006	12 530	12 274	45 061	38 801	256	6 260	6 516	1 188 126
2007	13 195	12 208	54 811	31 827	987	22 984	23 971	1 212 097
2008	14 339	12 269	47 194	28 150	2 070	19 044	21 114	1 233 211

Příloha č. 2 – Tabulka demografického vývoje v Českých Budějovicích (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1 163	887	1 849	1 374	276	475	751	78 108
1972	1 212	971	1 751	1 129	241	622	863	78 971
1973	1 463	1 018	1 866	1 267	445	599	1 044	80 015
1974	1 458	952	1 466	1 292	506	174	680	80 695
1975	1 454	951	2 637	1 401	503	1 236	1 739	82 434
1976	1 529	982	2 587	1 417	547	1 170	1 717	84 549
1977	1 443	975	2 469	1 425	468	1 044	1 512	86 061
1978	1 603	887	2 449	1 314	716	1 135	1 851	87 912
1979	1 442	961	2 315	1 457	481	858	1 339	89 251
1980	1 356	1 058	2 725	1 460	298	1 265	1 563	91 095
1981	1 289	997	1 728	1 432	292	296	588	91 224
1982	1 171	967	1 882	1 640	204	242	446	91 670
1983	1 208	1 075	2 427	1 384	133	1 043	1 176	92 846
1984	1 275	1 102	1 975	1 345	173	630	803	93 649
1985	1 230	1 123	1 773	1 307	107	466	573	94 489
1986	1 250	1 144	2 468	1 580	106	888	994	95 483
1987	1 296	1 020	2 250	1 429	276	821	1 097	96 580
1988	1 219	1 044	2 137	1 501	175	636	811	97 391
1989	1 287	1 083	2 760	1 543	204	1 217	1 421	98 812
1990	1 326	1 094	2 730	1 760	232	970	1 202	100 014
1991	1 282	860	2 674	1 678	422	996	1 418	98 274
1992	1 229	871	2 128	1 692	358	436	794	99 068
1993	1 098	825	1 891	1 624	273	267	540	99 608
1994	977	854	1 500	1 438	123	62	185	99 793
1995	901	927	1 445	1 504	-26	-59	-85	99 708
1996	780	845	1 314	1 364	-65	-50	-115	99 593
1997	846	855	1 441	1 477	-9	-36	-45	99 548
1998	846	832	1 293	1 508	14	-215	-201	99 347
1999	809	854	1 262	1 637	-45	-375	-420	98 926
2000	893	818	1 000	1 815	75	-815	-740	98 186
2001	818	856	1 426	2 219	-38	-793	-831	96 742
2002	848	820	1 682	2 466	28	-784	-756	95 986
2003	838	895	1 824	2 508	-57	-684	-741	95 245
2004	871	858	1 939	2 575	13	-636	-623	94 622
2005	941	893	2 334	2 351	48	-17	31	94 653
2006	989	895	2 449	2 449	94	-	94	94 747
2007	1 054	870	2 590	2 450	184	140	324	95 071
2008	1 139	903	2 234	2 605	236	-371	-135	94 936

Příloha č. 3 – Tabulka demografického vývoje v Plzni (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1 915	2 128	3 148	1 856	-213	1 292	1 079	149 217
1972	2 173	2 019	3 458	1 757	154	1 701	1 855	151 072
1973	2 441	2 140	3 475	1 883	301	1 592	1 893	152 965
1974	2 841	2 133	3 545	2 259	708	1 286	1 994	154 959
1975	2 756	2 129	2 949	2 136	627	813	1 440	156 399
1976	2 733	2 197	3 373	2 159	536	1 214	1 750	162 825
1977	2 691	2 105	3 592	1 778	586	1 814	2 400	165 225
1978	2 619	2 270	3 568	1 806	349	1 762	2 111	167 336
1979	2 570	2 255	3 612	1 960	315	1 652	1 967	169 303
1980	2 320	2 348	4 102	1 860	-28	2 242	2 214	171 517
1981	2 187	2 173	3 448	1 714	14	1 734	1 748	172 719
1982	2 209	2 318	2 805	1 979	-109	826	717	173 436
1983	2 111	2 275	2 680	1 844	-164	836	672	174 108
1984	2 091	2 226	2 590	2 009	-135	581	446	174 554
1985	2 115	2 297	2 875	2 018	-182	857	675	175 229
1986	1 980	2 299	2 253	2 404	-319	-151	-470	174 759
1987	1 945	2 212	2 493	2 414	-267	79	-188	174 571
1988	1 940	2 285	2 691	2 292	-345	399	54	174 625
1989	1 943	2 218	2 511	2 195	-275	316	41	174 666
1990	2 036	2 252	3 076	2 551	-216	525	309	174 975
1991	1 857	2 087	2 403	2 697	-230	-294	-524	172 446
1992	1 707	1 994	2 684	2 525	-287	159	-128	172 318
1993	1 720	1 925	2 347	2 165	-205	182	-23	172 295
1994	1 561	1 928	1 785	1 912	-367	-127	-494	171 801
1995	1 361	1 927	1 804	1 790	-566	14	-552	171 249
1996	1 355	1 786	1 483	1 852	-431	-369	-800	170 449
1997	1 292	1 840	1 366	1 876	-548	-510	-1 058	169 391
1998	1 329	1 767	1 542	2 073	-438	-531	-969	168 422
1999	1 331	1 762	1 650	2 107	-431	-457	-888	167 534
2000	1 341	1 777	1 694	2 033	-436	-339	-775	166 759
2001	1 401	1 680	1 850	2 699	-279	-849	-1 128	164 336
2002	1 446	1 743	2 569	2 817	-297	-248	-545	163 791
2003	1 415	1 880	2 927	2 985	-465	-58	-523	164 180
2004	1 504	1 811	2 693	3 939	-307	-1 246	-1 553	162 627
2005	1 673	1 721	3 219	3 039	-48	180	132	162 759
2006	1 711	1 798	4 088	3 368	-87	720	633	163 392
2007	1 789	1 676	5 527	3 794	113	1 733	1 846	165 238
2008	1 918	1 700	6 895	3 078	218	3 817	4 035	169 273

Příloha č. 4 – Tabulka demografického vývoje v Karlových Varech (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	642	397	1 181	1 742	245	-561	-316	42 558
1972	641	396	976	1 128	245	-152	93	42 651
1973	786	415	1 082	1 420	371	-338	33	42 684
1974	906	455	1 513	1 304	451	209	660	45 228
1975	1 017	476	1 676	1 283	541	393	934	50 273
1976	1 197	562	1 522	1 470	635	52	687	61 196
1977	1 145	573	1 293	1 438	572	-145	427	61 623
1978	1 081	569	1 068	1 479	512	-411	101	61 724
1979	959	626	710	1 496	333	-786	-453	61 271
1980	804	647	609	1 372	157	-763	-606	60 665
1981	810	638	652	1 342	172	-690	-518	60 359
1982	817	658	723	1 397	159	-674	-515	59 844
1983	716	648	462	1 301	68	-839	-771	59 073
1984	764	671	537	1 297	93	-760	-667	58 406
1985	707	689	463	1 092	18	-629	-611	57 795
1986	751	720	399	1 425	31	-1 026	-995	56 800
1987	742	695	589	1 138	47	-549	-502	56 298
1988	780	708	787	1 307	72	-520	-448	55 850
1989	705	720	3 600	1 297	-15	2 303	2 288	58 138
1990	637	853	1 231	1 293	-216	-62	-278	57 860
1991	651	717	1 214	1 192	-66	22	-44	56 162
1992	568	727	1 140	1 117	-159	23	-136	56 026
1993	608	638	1 007	1 142	-30	-135	-165	55 861
1994	498	669	979	953	-171	26	-145	55 532
1995	451	670	855	870	-219	-15	-234	55 298
1996	419	615	835	905	-196	-70	-266	55 032
1997	416	583	831	846	-167	-15	-182	54 850
1998	461	546	856	950	-85	-94	-179	54 671
1999	402	572	830	844	-170	-14	-184	54 487
2000	425	630	844	976	-205	-132	-337	54 150
2001	428	632	811	1 159	-204	-348	-552	52 906
2002	415	534	949	1 377	-119	-428	-547	52 359
2003	423	645	898	1 228	-222	-330	-552	51 807
2004	448	571	1 099	1 246	-123	-147	-270	51 537
2005	396	580	917	1 377	-184	-460	-644	50 893
2006	457	535	1 243	1 367	-78	-124	-202	50 691
2007	494	572	2 237	1 648	-78	589	511	51 202
2008	526	548	1 913	1 634	-22	279	257	51 459

Příloha č. 5 – Tabulka demografického vývoje v Ústí nad Labem (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1264	682	1456	1754	582	-298	284	72684
1972	1415	699	1547	1992	716	-445	271	73409
1973	1545	705	1578	1876	840	-298	542	73951
1974	1669	724	1534	1639	945	-105	840	74791
1975	1601	698	1843	1968	903	-125	778	75569
1976	1598	791	1792	2394	807	-602	205	77224
1977	1480	789	1749	1980	691	-231	460	77684
1978	1531	748	2355	1650	783	705	1488	79172
1979	1465	756	2246	1713	709	533	1242	80414
1980	1353	906	2293	1742	447	551	998	87163
1981	1280	930	2826	1835	350	991	1341	89975
1982	1297	974	2107	2271	323	-164	159	90134
1983	1252	984	1650	2094	268	-444	-176	89958
1984	1165	955	1932	1855	210	77	287	90245
1985	1215	1020	2470	1757	195	713	908	91153
1986	1451	1186	1885	1847	265	38	303	104652
1987	1419	1110	1788	1741	309	47	356	105008
1988	1432	1125	2305	1649	307	656	963	105971
1989	1373	1168	1937	1650	205	287	492	106463
1990	1443	1281	1777	1864	162	-87	75	106538
1991	1376	1134	1413	1738	242	-325	-83	99920
1992	1268	1103	1189	1620	165	-431	-266	99654
1993	1326	1086	1107	1473	240	-366	-126	99528
1994	1140	1036	1155	1301	104	-146	-42	97248
1995	1021	1039	1217	1283	-18	-66	-84	97164
1996	923	984	1118	1180	-61	-62	-123	97041
1997	906	976	1252	1317	-70	-65	-135	96906
1998	952	1032	1202	1535	-80	-333	-413	96493
1999	952	944	1126	1557	8	-431	-423	96070
2000	1003	1012	1103	1673	-9	-570	-579	95491
2001	979	982	1227	1918	-3	-691	-694	94871
2002	1037	1055	1865	2174	-18	-309	-327	94544
2003	1057	1052	1718	2162	5	-444	-439	94105
2004	1084	989	1783	2124	95	-341	-246	93859
2005	1118	990	2282	1971	128	311	439	94298
2006	1095	914	2202	2116	181	86	267	94565
2007	1171	932	2387	2231	239	156	395	94960
2008	1217	933	2112	2067	284	45	329	95289

Příloha č. 6 – Tabulka demografického vývoje v Liberci (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1219	678	1853	1567	541	286	827	73192
1972	1270	650	1597	1462	620	135	755	73947
1973	1512	718	1550	1668	794	-118	676	74623
1974	1661	730	1649	1782	931	-133	798	75421
1975	1523	724	1736	1593	799	143	942	76363
1976	1587	779	1247	1649	808	-402	406	83002
1977	1451	779	1504	1513	672	-9	663	83665
1978	1458	852	1494	1510	606	-16	590	84255
1979	1414	794	1461	1469	620	-8	612	84867
1980	1275	895	1910	1464	380	446	826	94851
1981	1292	1012	2219	1499	280	720	1000	98628
1982	1279	945	1520	1569	334	-49	285	98913
1983	1250	959	1780	1505	291	275	566	99479
1984	1242	1076	1739	1455	166	284	450	99929
1985	1213	1098	2141	1416	115	725	840	100769
1986	1245	1063	1993	1518	182	475	657	102670
1987	1221	1082	1887	1439	139	448	587	103257
1988	1260	1059	1755	1484	201	271	472	103729
1989	1302	1056	1575	1408	246	167	413	104142
1990	1288	1158	1616	1655	130	-39	91	104233
1991	1214	1125	1376	1597	89	-221	-132	101822
1992	1156	1120	1422	1503	36	-81	-45	101777
1993	1166	1012	1286	1385	154	-99	55	101018
1994	965	1040	1138	1338	-75	-200	-275	100743
1995	857	1007	1144	1133	-150	11	-139	100604
1996	878	1031	1035	1130	-153	-95	-248	100356
1997	835	956	1025	1211	-121	-186	-307	100049
1998	859	982	1096	1228	-123	-132	-255	99794
1999	907	942	1058	1229	-35	-171	-206	99588
2000	900	993	978	1318	-93	-340	-433	99155
2001	946	1005	1174	1917	-59	-743	-802	98380
2002	926	984	1611	2256	-58	-645	-703	97677
2003	911	969	2169	2018	-58	151	93	97770
2004	975	975	1758	2128	-	-370	-370	97400
2005	997	907	2387	1927	90	460	550	97950
2006	1046	944	2784	2055	102	729	831	98781
2007	1177	977	3338	2598	200	740	940	99721
2008	1253	975	3271	2356	278	915	1193	100914

Příloha č. 7 – Tabulka demografického vývoje v Hradci Králové (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1 071	686	3 475	1 344	385	2 131	2 516	71 642
1972	1 340	778	2 398	1 175	562	1 223	1 785	81 934
1973	1 448	874	2 491	1 164	574	1 327	1 901	83 835
1974	1 632	885	2 129	1 225	747	904	1 651	85 486
1975	1 509	881	2 348	1 360	628	988	1 616	87 102
1976	1 687	871	2 441	1 326	816	1 115	1 931	89 033
1977	1 459	957	2 510	1 321	502	1 189	1 691	90 724
1978	1 465	920	1 843	1 357	545	486	1 031	91 755
1979	1 427	891	2 027	1 369	536	658	1 194	92 949
1980	1 325	1 038	2 316	1 371	287	945	1 232	96 861
1981	1 255	1 046	2 161	1 333	209	828	1 037	96 688
1982	1 287	980	1 776	1 363	307	413	720	97 408
1983	1 163	1 098	1 894	1 414	65	480	545	97 953
1984	1 245	1 058	1 768	1 543	187	225	412	98 365
1985	1 234	1 043	1 743	1 519	191	224	415	99 400
1986	1 199	1 035	1 976	1 854	164	122	286	99 686
1987	1 195	998	1 748	1 611	197	137	334	100 020
1988	1 141	1 002	1 785	1 563	139	222	361	100 381
1989	1 220	998	2 065	1 586	222	479	701	101 082
1990	1 151	1 059	1 858	1 760	92	98	190	101 272
1991	1 196	944	1 610	1 564	252	46	298	100 206
1992	1 129	998	1 710	1 422	131	288	419	100 625
1993	1 124	971	1 576	1 500	153	76	229	100 854
1994	932	940	1 222	1 352	-8	-130	-138	100 716
1995	839	987	1 251	1 291	-148	-40	-188	100 528
1996	816	932	1 005	1 137	-116	-132	-248	100 280
1997	800	967	1 099	1 373	-167	-274	-441	99 839
1998	839	933	1 011	1 433	-94	-422	-516	99 323
1999	804	921	938	1 444	-117	-506	-623	98 700
2000	747	949	1 002	1 420	-202	-418	-620	98 080
2001	825	932	1 067	1 838	-107	-771	-878	96 408
2002	803	933	1 612	2 135	-130	-523	-653	95 755
2003	802	933	1 919	2 348	-131	-429	-560	95 195
2004	849	938	1 828	2 240	-89	-412	-501	94 694
2005	839	933	1 996	2 165	-94	-169	-263	94 431
2006	938	898	2 330	2 546	40	-216	-176	94 255
2007	961	992	2 697	2 669	-31	28	-3	94 252
2008	1 082	939	2 344	2 242	143	102	245	94 497

Příloha č. 8 – Tabulka demografického vývoje v Pardubicích (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1 146	705	2 548	1 273	441	1 275	1 716	73 182
1972	1 200	675	2 685	1 134	525	1 551	2 076	75 258
1973	1 343	692	2 529	1 340	651	1 189	1 840	77 098
1974	1 444	751	2 134	1 334	693	800	1 493	78 591
1975	1 524	736	2 223	1 678	788	545	1 333	79 924
1976	1 499	812	2 074	1 452	687	622	1 309	88 228
1977	1 689	855	2 418	1 547	834	871	1 705	89 933
1978	1 559	864	2 346	1 472	695	874	1 569	91 502
1979	1 487	854	2 026	1 504	633	522	1 155	92 657
1980	1 335	933	2 067	1 712	402	355	757	93 414
1981	1 308	868	1 846	1 667	440	179	619	92 616
1982	1 212	936	2 029	1 740	276	289	565	93 181
1983	1 192	944	1 582	1 460	248	122	370	93 551
1984	1 210	950	1 773	1 845	260	-72	188	93 739
1985	1 122	933	1 653	1 582	189	71	260	93 999
1986	1 122	947	1 828	1 870	175	-42	133	94 953
1987	1 107	908	1 752	1 611	199	141	340	95 293
1988	1 091	947	1 790	1 404	144	386	530	95 823
1989	1 081	942	1 621	1 547	139	74	213	96 036
1990	1 078	987	1 690	1 869	91	-179	-88	95 948
1991	1 122	956	1 864	1 584	166	280	446	95 225
1992	1 033	952	1 808	1 446	81	362	443	95 433
1993	1 029	1 300	1 332	1 438	-271	-106	-377	95 056
1994	855	1 286	1 160	1 408	-431	-248	-679	94 141
1995	769	974	1 199	1 298	-205	-99	-304	93 777
1996	735	895	1 002	1 194	-160	-192	-352	93 134
1997	825	822	1 183	1 354	3	-171	-168	92 980
1998	751	921	1 055	1 370	-170	-315	-485	92 495
1999	737	894	998	1 487	-157	-489	-646	92 069
2000	747	857	881	1 543	-110	-662	-772	91 309
2001	708	842	1 074	1 454	-134	-380	-514	90 171
2002	740	895	1 522	1 813	-155	-291	-446	89 725
2003	755	942	1 281	2 078	-187	-797	-984	88 741
2004	827	862	1 194	1 719	-35	-525	-560	88 181
2005	771	879	1 948	1 761	-108	187	79	88 260
2006	831	903	1 928	1 800	-72	128	56	88 316
2007	978	847	2 799	2 244	131	555	686	89 245
2008	1 024	910	2 707	2 174	114	533	647	89 892

Příloha č. 9 – Tabulka demografického vývoje v Jihlavě (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	662	402	1248	642	260	606	866	41730
1972	725	363	1128	558	362	570	932	42662
1973	838	359	1057	615	479	442	921	43583
1974	901	415	985	572	486	413	899	44482
1975	872	405	1073	703	467	370	837	45319
1976	910	470	1185	723	440	462	902	47878
1977	801	462	1233	713	339	520	859	48737
1978	903	448	1023	649	455	374	829	49566
1979	838	491	1112	846	347	266	613	50179
1980	792	503	1142	784	289	358	647	51975
1981	754	481	1050	669	273	381	654	51899
1982	796	549	1015	687	247	328	575	52474
1983	717	526	923	788	191	135	326	52800
1984	696	506	775	720	190	55	245	53045
1985	756	527	890	731	229	159	388	53433
1986	710	551	961	835	159	126	285	53718
1987	619	533	790	810	86	-20	66	53784
1988	670	514	778	788	156	-10	146	53930
1989	665	545	777	869	120	-92	28	54719
1990	711	516	910	950	195	-40	155	54874
1991	633	498	1076	768	135	308	443	52631
1992	587	502	849	683	85	166	251	52455
1993	607	479	776	684	128	92	220	52675
1994	566	489	720	570	77	150	227	52902
1995	462	501	528	640	-39	-112	-151	52751
1996	409	466	499	565	-57	-66	-123	52628
1997	444	466	445	643	-22	-198	-220	52408
1998	463	494	466	746	-31	-280	-311	52097
1999	425	470	476	714	-45	-238	-283	51814
2000	420	509	474	791	-89	-317	-406	51408
2001	401	460	531	861	-59	-330	-389	50377
2002	449	470	855	1037	-21	-182	-203	50174
2003	455	518	1012	1023	-63	-11	-74	50100
2004	438	461	923	1135	-23	-212	-235	49865
2005	487	501	2068	1060	-14	1008	994	50859
2006	583	457	1605	1674	126	-69	57	50916
2007	532	439	1139	1353	93	-214	-121	50795
2008	660	438	1353	1227	222	126	348	51143

Příloha č. 10 – Tabulka demografického vývoje v Brně (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	4 148	4 245	5 941	4 392	-97	1 549	1 452	335 971
1972	4 580	4 332	5 978	3 888	248	2 090	2 338	347 926
1973	5 438	4 589	6 631	3 984	849	2 647	3 496	351 422
1974	6 144	4 519	6 616	4 199	1 625	2 417	4 042	355 464
1975	6 190	4 518	6 800	4 585	1 672	2 215	3 887	359 351
1976	6 093	4 650	6 888	4 624	1 443	2 264	3 707	363 058
1977	5 908	4 813	5 808	4 308	1 095	1 500	2 595	365 653
1978	5 795	4 540	6 355	4 389	1 255	1 966	3 221	368 874
1979	5 715	4 795	6 787	4 231	920	2 556	3 476	372 350
1980	4 974	5 006	7 793	4 131	-32	3 662	3 630	376 133
1981	4 827	4 947	7 621	3 803	-120	3 818	3 698	375 366
1982	4 930	4 923	7 153	4 139	7	3 014	3 021	378 387
1983	4 689	5 181	6 561	4 127	-492	2 434	1 942	380 329
1984	4 802	4 866	6 559	4 282	-64	2 277	2 213	382 542
1985	4 657	4 970	6 118	3 763	-313	2 355	2 042	384 584
1986	4 595	4 877	5 691	4 077	-282	1 614	1 332	385 916
1987	4 392	4 757	6 231	3 797	-365	2 434	2 069	387 985
1988	4 492	4 783	6 001	3 906	-291	2 095	1 804	389 789
1989	4 435	4 822	5 623	4 039	-387	1 584	1 197	390 986
1990	4 530	4 828	6 565	4 746	-298	1 819	1 521	392 507
1991	4 503	4 725	5 433	4 980	-222	453	231	388 454
1992	4 109	4 525	6 264	4 303	-416	1 961	1 545	389 999
1993	4 072	4 487	4 980	4 452	-415	528	113	390 112
1994	3 523	4 708	4 653	3 615	-1 185	1 038	-147	389 965
1995	3 147	4 493	4 134	3 854	-1 346	280	-1 066	388 899
1996	3 007	4 268	3 674	3 742	-1 261	-68	-1 329	387 570
1997	2 966	4 365	3 761	4 066	-1 399	-305	-1 704	385 866
1998	2 992	4 052	3 898	3 977	-1 060	-79	-1 139	384 727
1999	3 060	4 179	4 067	4 106	-1 119	-39	-1 158	383 569
2000	3 135	4 142	3 236	3 936	-1 007	-700	-1 707	381 862
2001	3 240	3 963	3 180	5 931	-723	-2 751	-3 474	373 272
2002	3 427	4 083	5 690	7 801	-656	-2 111	-2 767	370 505
2003	3 367	4 117	6 988	7 184	-750	-196	-946	369 559
2004	3 603	3 986	6 416	7 863	-383	-1 447	-1 830	367 729
2005	3 906	4 010	6 115	6 983	-104	-868	-972	366 757
2006	4 056	3 833	6 943	7 243	223	-300	-77	366 680
2007	4 209	4 091	10 540	8 805	118	1 735	1 853	368 533
2008	4 490	3 816	9 476	8 091	674	1 385	2 059	370 592

Příloha č. 11 – Tabulka demografického vývoje v Olomouci (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1 175	910	2 516	1 845	265	671	936	80 370
1972	1 299	872	2 035	1 643	427	392	819	81 189
1973	1 415	941	1 885	1 679	474	206	680	81 869
1974	1 614	890	1 752	1 706	724	46	770	90 622
1975	1 812	1 012	1 906	1 997	800	-91	709	93 640
1976	1 900	1 259	2 303	1 774	641	529	1 170	96 958
1977	1 785	1 126	2 403	1 637	659	766	1 425	98 383
1978	1 876	1 117	2 706	1 560	759	1 146	1 905	100 288
1979	1 707	1 139	2 360	1 521	568	839	1 407	101 695
1980	1 555	1 110	2 555	1 770	445	785	1 230	103 486
1981	1 458	1 170	1 905	1 790	288	115	403	102 816
1982	1 375	1 208	2 004	1 700	167	304	471	103 287
1983	1 330	1 215	2 308	1 530	115	778	893	104 180
1984	1 434	1 220	2 481	1 557	214	924	1 138	105 318
1985	1 465	1 154	1 893	1 615	311	278	589	105 907
1986	1 310	1 219	1 937	1 882	91	55	146	106 053
1987	1 288	1 132	1 900	1 583	156	317	473	106 526
1988	1 301	1 221	1 771	1 624	80	147	227	106 753
1989	1 211	1 247	1 634	1 667	-36	-33	-69	106 684
1990	1 207	1 108	2 295	1 679	99	616	715	107 399
1991	1 249	1 212	2 152	1 617	37	535	572	105 990
1992	1 186	1 138	2 430	1 467	48	963	1 011	107 001
1993	1 177	1 105	1 787	1 451	72	336	408	105 893
1994	967	1 139	1 750	1 304	-172	446	274	106 167
1995	922	1 151	1 463	1 354	-229	109	-120	104 845
1996	833	1 148	1 172	1 322	-315	-150	-465	104 380
1997	937	1 149	1 225	1 553	-212	-328	-540	103 840
1998	853	1 016	1 286	1 591	-163	-305	-468	103 372
1999	854	1 010	1 400	1 601	-156	-201	-357	103 015
2000	841	986	1 406	1 574	-145	-168	-313	102 702
2001	909	977	1 538	1 843	-68	-305	-373	102 246
2002	904	995	1 887	2 418	-91	-531	-622	101 624
2003	895	992	1 936	2 195	-97	-259	-356	101 268
2004	966	931	1 808	2 359	35	-551	-516	100 752
2005	1 017	962	1 602	2 028	55	-426	-371	100 381
2006	1 108	942	1 898	2 277	166	-379	-213	100 168
2007	1 116	989	2 598	2 520	127	78	205	100 373
2008	1 186	965	2 182	2 403	221	-221	-	100 373

Příloha č. 12 – Tabulka demografického vývoje v Ostravě (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	4 672	2 926	7 404	4 967	1 746	2 437	4 183	283 392
1972	5 003	2 945	6 559	4 593	2 058	1 966	4 024	287 416
1973	5 503	3 052	5 636	4 909	2 451	727	3 178	290 594
1974	5 654	3 035	5 027	4 894	2 619	133	2 752	293 346
1975	5 594	3 175	4 872	4 989	2 419	-117	2 302	300 799
1976	5 460	3 429	5 020	4 732	2 031	288	2 319	316 797
1977	5 371	3 447	5 261	4 493	1 924	768	2 692	319 489
1978	5 292	3 648	5 236	4 329	1 644	907	2 551	322 038
1979	5 287	3 639	5 722	4 181	1 648	1 541	3 189	325 227
1980	4 632	3 746	5 303	4 487	886	816	1 702	326 929
1981	4 369	3 636	4 578	4 707	733	-129	604	322 922
1982	4 243	3 707	4 591	4 638	536	-47	489	323 411
1983	4 217	3 801	4 331	4 509	416	-178	238	323 649
1984	4 223	3 602	5 286	4 256	621	1 030	1 651	325 300
1985	4 310	3 530	5 523	3 995	780	1 528	2 308	327 608
1986	4 365	3 846	4 582	4 335	519	247	766	328 374
1987	4 260	3 865	4 761	3 947	395	814	1 209	329 583
1988	4 477	3 715	4 524	4 267	762	257	1 019	330 602
1989	4 308	3 786	4 346	4 251	522	95	617	331 219
1990	4 516	3 970	4 808	5 107	546	-299	247	331 466
1991	4 295	3 740	4 495	4 887	555	-392	163	327 413
1992	3 938	3 779	4 416	4 933	159	-517	-358	327 055
1993	3 821	3 635	3 551	4 550	186	-999	-813	326 242
1994	3 394	3 485	3 157	3 638	-91	-481	-572	325 670
1995	3 098	3 627	3 014	3 342	-529	-328	-857	324 813
1996	2 940	3 460	2 881	3 304	-520	-423	-943	323 870
1997	2 901	3 381	3 007	3 220	-480	-213	-693	323 177
1998	2 783	3 445	3 058	3 462	-662	-404	-1 066	322 111
1999	2 804	3 257	3 055	3 450	-453	-395	-848	321 263
2000	2 853	3 342	2 601	3 334	-489	-733	-1 222	320 041
2001	2 867	3 410	3 257	3 972	-543	-715	-1 258	315 442
2002	2 860	3 403	3 759	4 556	-543	-797	-1 340	314 102
2003	3 010	3 393	4 018	4 649	-383	-631	-1 014	313 088
2004	2 980	3 324	3 590	4 932	-344	-1 342	-1 686	311 402
2005	3 269	3 393	3 513	4 713	-124	-1 200	-1 324	310 078
2006	3 241	3 233	3 800	4 788	8	-988	-980	309 098
2007	3 431	3 364	5 096	5 887	67	-791	-724	308 374
2008	3 481	3 299	4 367	5 156	182	-789	-607	307 767

Příloha č. 13 – Tabulka demografického vývoje v Zlíně (vlastní zpracování dle www.czso.cz)

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový	Počet obyvatel
1971	1 014	499	1 635	1 544	515	91	606	65 608
1972	1 128	493	1 317	1 278	635	39	674	66 282
1973	1 186	519	1 634	1 746	667	-112	555	66 837
1974	1 290	551	1 755	1 214	739	541	1 280	68 117
1975	1 321	554	2 084	1 351	767	733	1 500	69 617
1976	1 439	612	1 939	1 253	827	686	1 513	79 285
1977	1 454	656	1 725	1 022	798	703	1 501	80 786
1978	1 427	672	1 422	1 074	755	348	1 103	81 889
1979	1 346	705	1 053	1 091	641	-38	603	82 492
1980	1 178	756	877	1 587	422	-710	-288	83 978
1981	1 192	827	1 111	1 524	365	-413	-48	83 921
1982	1 038	774	1 265	1 216	264	49	313	84 234
1983	1 027	847	1 388	1 098	180	290	470	84 704
1984	1 076	788	1 567	1 095	288	472	760	85 464
1985	1 082	831	1 585	1 030	251	555	806	86 270
1986	1 074	946	1 256	1 153	128	103	231	86 501
1987	988	868	1 103	1 102	120	1	121	86 622
1988	1 018	928	1 309	1 221	90	88	178	86 800
1989	978	830	1 463	1 271	148	192	340	87 140
1990	1 018	965	1 449	1 456	53	-7	46	87 186
1991	946	830	1 148	1 168	116	-20	96	84 887
1992	840	870	1 398	1 095	-30	303	273	84 946
1993	781	843	1 104	1 072	-62	32	-30	83 794
1994	722	887	889	1 057	-165	-168	-333	83 461
1995	621	894	972	1 134	-273	-162	-435	83 026
1996	607	861	887	1 069	-254	-182	-436	82 590
1997	630	817	891	1 002	-187	-111	-298	82 292
1998	624	866	938	1 137	-242	-199	-441	81 851
1999	590	849	873	1 065	-259	-192	-451	81 400
2000	648	845	821	963	-197	-142	-339	81 061
2001	686	819	979	1 152	-133	-173	-306	80 581
2002	648	772	1 057	1 673	-124	-616	-740	79 841
2003	686	840	1 157	1 667	-154	-510	-664	79 177
2004	681	828	1 141	1 572	-147	-431	-578	78 599
2005	752	842	1 155	1 379	-90	-224	-314	78 285
2006	796	822	1 241	1 378	-26	-137	-163	78 122
2007	796	806	1 415	1 461	-10	-46	-56	78 066
2008	882	852	1 170	1 463	30	-293	-263	77 803